

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023

Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiające zachowanie i umacnianie zdrowia (cyt Charles-Edward Amory Winslow, 1920)

SPIS TREŚCI

WSTĘP	str.3
1. Epidemiologia-wprowadzenie.....	str. 6
1.1. Epidemiologia chorób zakaźnych.....	str. 7
1.2.Szczepienia ochronne.....	str. 25
2. Stan sanitarno-techniczny podmiotów leczniczych.....	str. 32
3. Warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.....	str.42
4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	str.61
5. Nadzór nad higieną pracy.....	str.83
6.. Środki zastępcze.....	str.87
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	str. 88
8. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.....	str.91
9. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna.....	str.106
10. Działalność kontrolno-represyjna.....	str.119

Szanowni Państwo!

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z dyspozycji art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przedkładam Państwu coroczną informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie świebodzińskim w 2023 roku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu w 2023 roku w szczególności związane były z usuwaniem skutków trwającego od 2020 roku stanu pandemii koronawirusa COVID-19. Był to kolejny rok w historii Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Polsce kiedy nadzwyczajna sytuacja stanu zagrożenia zdrowotnego obywateli wymagała kontynuacji zadań i pracy w stanie najwyższego zaangażowania pracowników inspekcji.

Dodatkowo nadal prowadzone były działania związane z promowaniem zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez substancje chemiczne, kosmetyki, przedmioty użytku zapobieganiem powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, a także prowadzenie działalności przeciwepidemicznej na terenie powiatu świebodzińskiego.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu skoncentrowana nadal była głównie na zagadnieniach epidemiologicznych ale uzyskane dane pozwalają wskazać że stan bezpieczeństwa sanitarnego jest w większości sfer życia mieszkańców stabilny pomimo zauważalnego pogorszenia stanu higieniczno-sanitarnego niektórych obiektów. Nadal także stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej oraz epidemiologicznej, często identyfikuje się nowe zagrożenia lub nasilenie już istniejących, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego, systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

W roku 2023r. w sytuacji stanu nadal trwającej wojny w Ukrainie, migracji ludności z tych terenów i nadal trudnej sytuacji epidemiologicznej, wzmożono nadzór nad podmiotami leczniczymi, placówkami oświatowymi, miejscami wypoczynku w szczególności dzieci i młodzieży, a także sklepami wielkopowierzchniowymi, zakładami pracy i podmiotami wprowadzającymi do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne oraz kosmetyki.

Dziękuję, za współpracę w sposób szczególny za szeroko zakrojoną współpracę i wsparcie pracowników PSSE w Świebodziń w czasie wykonywania zadań Powiatowemu Komendantowi Policji, Powiatowemu Komendantowi Straży Pożarnej, a także organom samorządowym i inspekcjom współpracującym.

Działania te w znaczący sposób wpływają na zwiększenie efektywności zadań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu.

Jestem przekonana, że przedstawiony raport dotyczący stanu epidemiologicznego i sanitarnego w powiecie, da Państwu pewność, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, a tym samym w znaczący sposób wpływa na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Świebodzińskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania, jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Tekst oceny zostanie udostępniony na naszej stronie internetowej.

z poważaniem

*Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Świebodziń
Arleta Miśkiewicz*

WSTĘP

W roku 2023 działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzińskim zgodne były z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polegały na realizowaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, głównie poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości

środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań określonych w art.1 polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- ✓ opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planów ogólnych gminy;
- ✓ uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- ✓ uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:
- ✓ budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- ✓ nowych materiałów i procesów technologicznych przed ich zastosowaniem w produkcji lub budownictwie;
- ✓ uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- ✓ higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, gleby, wód i innych elementów środowiska w zakresie ustalonym w odrębnych przepisach;
- ✓ utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego;
- ✓ warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- ✓ nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- ✓ warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- ✓ warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;

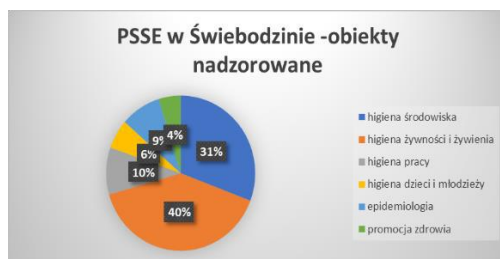
- ✓ higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku;
- ✓ higieny procesów nauczania;
- ✓ przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby
- ✓ kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023 roku było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, niezakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego z zakresu zdrowia publicznego oraz działalności przeciwepidemicznej.

Teren działalności Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Świebodzinie obejmuje 6 gmin, który zamieszkiwało w roku 2023 średnio – **54 159** osób (dane wg GUS na dzień 30.06.2023).

W roku 2023 na dzień 31 grudnia 2023r. w ewidencji PPIS w Świebodzinie znajdowało się ogółem **1323** zakładów. Nadzór w tych zakładach prowadzą poszczególne komórki organizacyjne PSSE, w zależności od profilu i zakresu prowadzonej w nich działalności tj.:

- Higiena środowiska (komunalna) 236 obiektów,
- Bezpieczeństwo Żywności i Żywienia 673 obiekty,
- Higiena Pracy 139 obiektów,
- Higiena Dzieci i Młodzieży 93 obiekty,
- Epidemiologia 135 obiektów,
- Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej 47 obiektów,
- Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny – brak stałych obiektów (w 2023 skontrolowano 23 obiekty dopuszczane do użytkowania po zakończeniu budowy).

W roku 2023 na terenie powiatu w ramach nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono **5390** kontroli:
- kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1397** (zaplanowanych **783**, nieplanowane **614**)
- wizytacje **91**
- przeprowadzono **900** wywiadów epidemiologicznych;
- wydano **437** decyzji merytorycznych i **198** opłatowych, **28** postanowień,
- nałożono **47** mandatów na kwotę **13 450,00 zł**;
- pobrano do badań w ramach nadzoru **415** próbek , w tym: **263** - wody, **139** - próbek żywności, **1** próbkę kosmetyków, **12** wymazów w kierunku SARS-CoV-2 od pracowników ferm norek; w placówkach oświatowych wykonano **3524** - badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **502** oznaczeń (chemicznych – **239**, fizycznych – **263**).
- przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności – od **784** osób pracujących i **146** uczniów, **42** próbki do badań na skuteczność działania sterylizatorów (sporale) oraz **93** próbek z „nadzoru” nad osobami zakażonymi i nosicielami w kierunku patogenów jelitowych (m.in. Salmonella, Shigella) oraz **19** innych badań (**10** metodą PCR – zakażenia wirusowe, bakteryjne oraz

pasożytnicze i 9 szybkim testem antygenowym – obecność norowirusów i adenowirusów), zbadano 69 wymazów pobrano od osób z ogniska w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego .

- **nawiązano współpracę z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej i zostało pobranych 21 próbek od pacjentów w ramach programu SENTINEL (badanie w kierunku wirusa grypy, RSV i Covid-19)**

W Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Świebodzińsku zatrudnionych było na koniec 2023 r. 31 pracowników realizujących 26,75 etatów z czego 20,5 to etaty merytoryczne, 6,25 to etaty administracyjne, techniczne i obsługi, w tym 3 osoby w związku urlopami wychowawczymi i absencją chorobową nie wykonywały swoich zadań.

W działalności merytorycznej zatrudniano ogółem 22 osoby w tym z wykształceniem magisterskim 16 w tym 14 z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe), 1 z wykształceniem inżynierskim z dodatkową specjalizacją (studia podyplomowe), 1 z wykształceniem średnim w trakcie studiów oraz 2 Radców Prawnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzińsku realizował zadania i podejmował działania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w ramach ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie przeprowadzonej analizy zagrożeń i potrzeb występujących na terenie powiatu.

Wyniki pracy przedstawiane były Lubuskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gorzowie Wlkp. oraz w niniejszym opracowaniu Staroście i Radzie Powiatu.

1. EPIDEMIOLOGIA-WPROWADZENIE

Zadania w zakresie epidemiologii realizowane są w ramach takich obszarów jak: nadzór epidemiologiczny nad chorobami zakaźnymi, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie ich występowania oraz podejmowanie działań przeciwepidemicznych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych, planowanie i koordynacja działań związanych z realizacją szczepień ochronnych, a także działalność informacyjna.

Nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi

- Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych (w tym opracowywanie ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych), przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych mających na celu ustalenie źródła i dróg szerzenia się zakażenia oraz unieszkodliwienia źródeł zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych oraz uodpornienie osób podatnych na zakażenie.
- Nadzór w zakresie prawidłowej i systematycznej zgłaszalności chorób zakaźnych i zakażeń objętych ustawowym obowiązkiem zgłaszania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.
- Nadzór nad nosicielami chorób zakaźnych, ozdowieńcami, osobami ze styczości.
- Ocena sytuacji epidemiologicznej powiatu świebodzińskiego.
- Prowadzenie rejestru zakażeń i zachorowań na chorobę zakaźną, zgonów spowodowanych zakażeniem lub chorobą zakaźną, podlegających obowiązkowi zgłoszenia przez Lekarzy lub felczerów.
- Kontrola poprawności rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, uwzględniając informacje uzyskiwane od lekarza zgłaszającego, kierownika laboratorium lub z dokumentacji medycznej, w oparciu o definicje zakażeń i chorób zakaźnych stosowane dla potrzeb nadzoru sanitarnego lub współczesną wiedzę medyczną.
- Przekazywanie zgłoszeń rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych lub zgonów z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej - niewłaściwych ze względu na miejsce zamieszkania osoby objętej zgłoszeniem lub ze względu na rodzaj choroby zakaźnej czy zakażenia, właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu.
- Opracowywanie danych statystycznych w formie raportów o zakażeniach i zachorowaniach na chorobę zakaźną, zgonach z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, ich podejrzeniach oraz przekazywanie raportów.
- Prowadzenie analizy zapadalności na choroby zakaźne.

Nadzór sanitarno-epidemiologiczny nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych

- Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi personelu medycznego, sprzętu oraz pomieszczeń, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.
- Nadzór nad podmiotami leczniczymi i podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie stosowania i przestrzegania procedur mających na celu minimalizowanie ryzyka wystąpienia zakażeń wewnątrzszpitalnych; w tym nadzór realizacją programów kontroli zakażeń (współpraca z komitetami i zespołami kontroli zakażeń szpitalnych).
- Prowadzenie rejestru obiektów nadzorowanych.
- Ocena spełnienia wymagań odpowiednich do rodzaju wykonywanej działalności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych w związku z wydawaniem opinii sanitarnych.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

- Nadzór nad wykonywaniem obowiązkowych szczepień ochronnych w placówkach leczniczych i innych placówkach prowadzących szczepienia ochronne.
- Nadzór nad prawidłową gospodarką preparatami szczepionkowymi, szczególnie wielodawkowymi.

- Właściwe przechowywanie i dystrybucja preparatów szczepionkowych (stały monitoring warunków termicznych).
- Dokonywanie ocen prowadzonej dokumentacji dotyczącej szczepień oraz analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Podejmowanie działań przymuszających do zaszczepienia wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.
- Prowadzenie rejestru zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Opracowywanie zgłaszanych niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Przygotowywanie rocznych sprawozdań ze stanu uodpornienia dzieci i młodzieży, kwartalnych sprawozdań ze zużycia szczepionek, stanu posiadanych szczepionek i ruchu kart uodpornienia, a także półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych oraz działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu egzekwowania jego wykonania przez osoby uchylające się.
- Sporządzanie planów i sprawozdań dotyczących działalności kontrolnej w zakresie szczepień.
- Prowadzenie Elektronicznego Systemu nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (obsługa magazynowa preparatów szczepionkowych).

Działania w zakresie Epidemiologii prowadzone są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 15.04.2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 991 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. Zm.),
- Ustawa z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012 r., poz. 739 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 182, poz. 1086 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz.U. z 2010 r. Nr 254, poz. 1711),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz.U. z 2014 r. poz. 746)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. Nr 100 poz. 646),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 marca 2004 r. w sprawie wymagań, jakim powinno odpowiadać medyczne laboratorium diagnostyczne (Dz.U. Nr 43 poz. 408 z późn.zm),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz.U. Nr 294, poz. 1741),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie zgłoszeń podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2014r. w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń.

1.1.EPIDEMIOLOGIA CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Choroby zakaźne i zakażenia nadal stanowią istotny problem zdrowia publicznego, zapobieganie i ich zwalczanie wśród ludzi jest nadal jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Przedstawione dane dotyczą kształtowania się sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023. W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Prezentowane dane w niniejszym dokumencie pochodzą ze

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świębodziń

sprawozdań rocznych PSSE w Świębodziń, a realizowane zadania z zakresu bezpieczeństwa zdrowotnego w roku 2023 były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej, chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie, w kraju i na świecie. W 2023 roku w związku z prowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi prowadzona była bieżąca współpraca m.in. z pielęgniarkami epidemiologicznymi, podmiotami leczniczymi, lekarzami i pielęgniarkami POZ oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Świębodziń. W ramach prowadzonego nadzoru epidemiologicznego pozyskiwano informacje o charakterze występujących zagrożeń, ich rozmiarach i zaobserwowanych trendach związanych z aktualnym stanem zagrożenia epidemiologicznego. W roku 2023 przeprowadzono **878 dochodzeń epidemiologicznych** w związku ze stwierdzaniem chorób zakaźnych na terenie powiatu świębodzińskiego.

Tabela nr 1: Zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie świębodzińskim w latach 2019-2023

Jednostki chorobowe	2019 rok		2020 rok		2021 rok		2022 rok		2023 rok	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Zakażenia SARS – CoV-2	0	0	2118	3804,01	4574	8271,25	3745	6878,2	597	1102,31
Salmonelloza	8	14,34	4	7,18	11	19,90	12	22,04	8	14,77
Biegunka ogółem	23	41,25	3	5,38	7	12,66	158	290,2	135	249,27
biegunka u dzieci do lat 2	5	8,96	2	3,59	3	5,42	27	49,6	21	38,77
Plonica	16	28,69	0	0	0	0	21	38,57	59	108,94
Clostridium difficile	7	12,55	2	3,59	10	18,08	9	16,53	13	24,00
Róża	2	3,58	2	3,59	1	1,80	11	20,2	14	25,85
Świnka	2	3,58	2	3,59	0	0	1	1,84	0	0
Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borelioza	29	52,01	21	37,71	12	5,53	37	67,95	69	127,4
Styczność i narażenie na wściekliznę szczepienia	6	10,61	3	5,38	2	3,61	6	11,02	10	18,46
Ospa wietrzna	103	184,74	69	123,92	17	30,74	514	944,04	594	1096,77
Streptococcus pneumoniae	2	3,59	1	1,80	0	0	0	0	10	18,46
WZW typu B	4	7,17	0	0	3	5,42	1	1,84	24	44,31
WZW typu C ogółem	7	12,55	1	1,79	0	0	11	20,02	2	3,69
WZW typu A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wirus RSV	0	0	0	0	0	0	0	0	33	60,93
Grypa – zachorowania i podejrzenia zachorowań	3936	7059,70	1404	2521,64	37	66,90	282	517,93	3536	6528,92
Norowirusy	3	5,38	0	0	6	10,85	3	5,51	10	18,46
Gruźlica	2	3,58	3	5,38	3	5,42	7	12,86	4	7,38
Kiła / zgłoszeń ZLB-1	3	5,38	0	0	0	0	9	16,53	8	14,77

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świębodzin

Wskaźnik zapadalności obliczony wg wzoru: liczba zachorowań / liczba mieszkańców x100.tys ■ wzrost wskaźnika zapadalności
■ spadek wskaźnika zapadalności

Tabela nr 2: Liczba mieszkańców powiatu z podziałem na płeć.

Powiat	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Świebodzin	54 159	26 532	27 627

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2023r.)

Tabela nr 3: Liczba mieszkańców powiatu z podziałem na miejsce zamieszkania.

Powiat świębodziński	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
w miastach	25 835	12 312	13 523
na wsi	28 324	14 220	14 104

(według GUS na dzień 30 czerwiec 2023r.)

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodziźnie otrzymał 2165 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne, co dało zapadalność **3997,5/100 tys.** mieszkańców. **Hospitalizowanych z powodu chorób zakaźnych było 221 mieszkańców powiatu.**

Dla porównania w 2022r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodziźnie zarejestrował 4744 zachorowań na choroby zakaźne (zapadalność **8713,06/100 tys.** Mieszkańców), gdzie zdecydowaną większość stanowiły zachorowania Sars-CoV-2 – 3745 przypadki (zapadalność 6878,2/100tys). W roku 2023 obserwowany jest spadek zachorowań Sars-CoV-2 - zgłoszono 597 zakażeń w kierunku Covid-19 (zapadalność 1102,31/100tys).

Wykres nr 1: Liczba zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w powiecie świębodzińskim w latach 2019-2023 z wyróżnieniem zakażeń Sars-CoV-2

ZAKAŻENIA SARS-COV-2 (koronawirus)

W dniu 16.05.2022r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej dokonano zmiany stanu epidemii (który trwał od 2020r.) na stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, który został zniesiony w dniu 1 lipca 2023 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego.

W roku 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego obserwowano stopniowy spadek zakażeń spowodowanych Sars-Cov-2 zgłaszanych. Jednocześnie widoczny był wzrost ilości zgłaszanych przez lekarzy zachorowań na inne choroby zakaźne.

Tabela nr 4: Liczba wszystkich zachorowań z wyróżnieniem zakażeń Sars-Cov.2 w latach 2019-2023 na terenie powiatu świebodzińskiego.

Rok	Liczba zachorowań ogólnie	zakażenia z powodu Sars-Cov-2		Liczba pozostałych zachorowań (z wyjątkiem Sars-Cov-2)	
		ilościowo	procentowo	ilościowo	procentowo
2019	434	0	0%	434	100%
2020	2273	2118	93,18%	155	6,82%
2021	4712	4574	97,07%	138	2,93%
2022	4744	3745	78,94%	999	21,06%
2023	2165	597	27,57%	1568	72,43%

CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Od 2022 roku obserwujemy wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą pokarmową, a wśród nich: salmonellozy, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe, norowirusy oraz biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W 2023 roku tendencja ta utrzymała się.

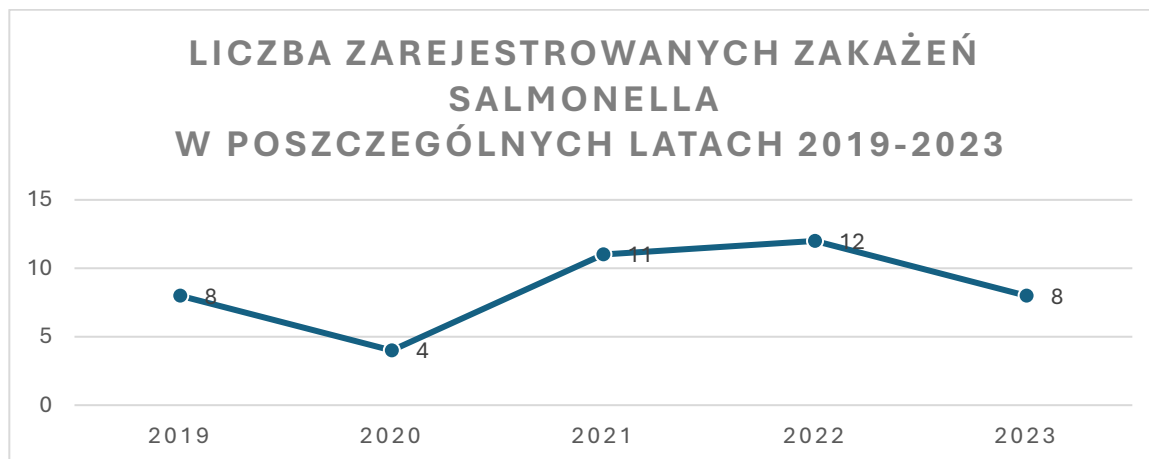
W państwach Unii Europejskiej, w tym również w Polsce, nadzór nad ostrymi zapaleniami żołądkowo-jelitowymi o etiologii zakaźnej polega na obowiązkowym zgłaszaniu przez lekarzy przypadków podejrzanych i potwierdzonych zarówno w opiece szpitalnej, jak i ambulatoryjnej.

Salmonellozy

Zapadalność na zachorowania spowodowane pałeczkami Salmonella na terenie powiatu utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do lat poprzednich – 2021, 2022. Wskaźnik zapadalności w powiecie świebodzińskim w 2023r. wynosił 14,77/100tyś. mieszkańców, zarejestrowano 8 przypadków zakażeń Salmonella, wśród których dominował szczep Salmonella Enteritidis – 7 przypadków oraz 1 przypadek Salmonella Agona.

Wykres nr 2.: Liczba zachorowań na Salmonellozy w latach 2019-2023 w powiecie świebodzińskim

Dur brzuszny i para dury.

Od wielu lat nie notowano na terenie województwa lubuskiego zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome. Na terenie powiatu świebodzińskiego zarejestrowanych jest 2 stałych nosicieli pałeczek duru i durów rzekomych.

Wirusowe zakażenia jelitowe

Na wirusowe zakażenia jelitowe w roku 2023 ogółem zachorowały 133 osoby, porównywalnie do 129 przypadków zarejestrowanych w 2022r. W roku 2023 obserwowany jest widoczny spadek zachorowań na rotawirusy – 4 zakażenia, z porównania z rokiem poprzednim 2022r. – 39 zgłoszonych zachorowań. Jednocześnie wzrosła liczba zgłaszanych zakażeń jelitowych spowodowanych przez norowirusy, w roku 2023r. 10 przypadków (w roku 2022r. – 3 przypadki zachorowań). Znaczący wzrost zachorowań na norowirusy wynikał ze zgłoszonego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego (w Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu – filia w Jordanowie, w Glińsku i w Nowym Dworcu).

Zgodnie z Dyrektywą 2003/99/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 roku za ognisko zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego uważa się wystąpienie w określonych warunkach dwóch lub więcej przypadków zachorowań ludzi na tę samą chorobę i/lub zakażenia osób tym samym czynnikiem.

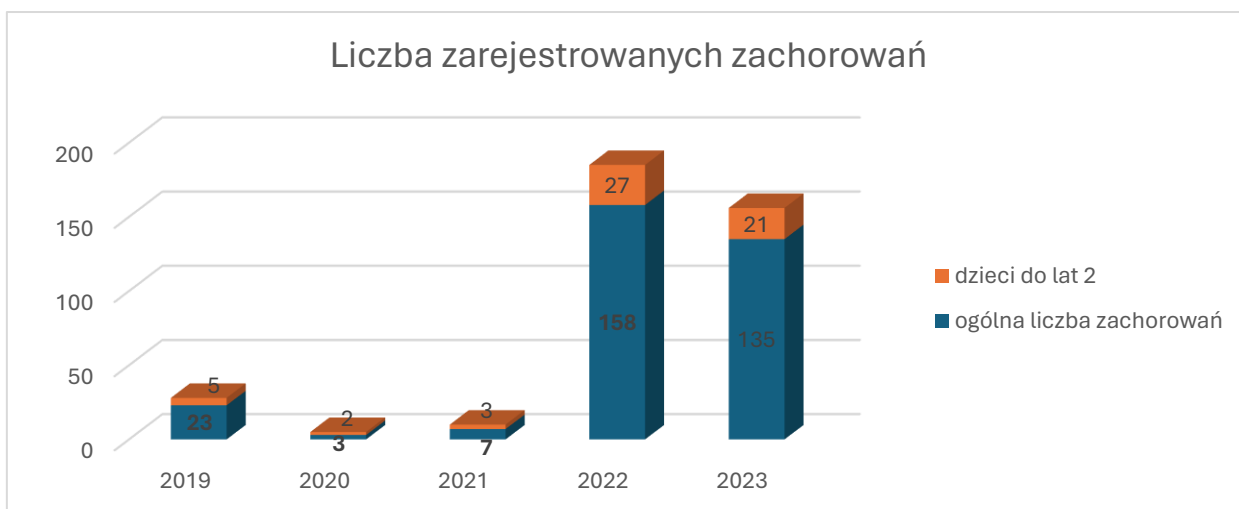
W dniu 17.12.2023r roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodziń otrzymał telefoniczne zgłoszenie podejrzenia zatrucia pokarmowego wśród osób przebywających w Ośrodku dla Osób Uzależnionych SPZOZ NOWY DWOREK filie: Jordanowo, Glińsk i Nowy Dworek. W wyniku prowadzonych działań w ramach dochodzenia epidemiologicznego oraz przeprowadzonych badań sanitarnych u osób z objawami chorobowymi ustalono prawdopodobną przyczynę zakażenia – norowirusy (potwierdzone wynikami badań laboratoryjnych u 6 osób, u których wystąpiły objawy chorobowe). Niestety nie udało się potwierdzić źródła zakażenia. Nadzorem epidemiologicznym objęto 165 osób narażonych na zachorowanie (126 pacjentów przebywających na 3 filiach w Ośrodku dla Osób

Uzależnionych SPZOZ NOWY DWOREK oraz 39 osób z personelu). Objawy chorobowe pojawiły się u 62 osób (58 pacjentów i 4 osoby personelu).

W 2023 roku wpłynęło **135** zgłoszeń zachorowań dotyczących zakażeń przebiegających z objawami nieżytu żołądkowo jelitowego o nieustalonej etiologii. Przypadki te zostały zarejestrowane jako **biegunki i zapalenia o prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu żołądkowo – jelitowym BNO**, w tym 21 przypadków biegunek u dzieci do lat 2 (13 dzieci wymagało hospitalizacji). W analizowanym okresie nastąpił nieznaczny spadek zarejestrowanych biegunek i zapaleń o prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu żołądkowo – jelitowym BNO w porównaniu do roku poprzedniego 159/135.

Wykres nr 3.: Liczba osób zarejestrowanych z powodu biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w latach 2019-2023 w powiecie świebodzińskim

Zatrucie toksyną botulinową.

W 2023 roku podobnie jak w latach poprzednich nie zanotowano w powiecie zatrucia toksyną botulinową (jadem kiełbasianym). W Polsce w 2023r. ogólnie zarejestrowano 20 przypadków botulizmu.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HAV (Hepatitis A Virus), który jest odporny na działanie czynników zewnętrznych, tj. temperatura, substancje chemiczne. Ludzie są jedynym rezerwuarem wirusa wywołującego WZW A, który przenoszony jest głównie drogą pokarmową. Do zakażenia może dojść przez: kontakt bezpośredni z zakażonym człowiekiem (np. poprzez nieprawidłową higienę osobistą po skorzystaniu z toalety) lub najczęściej poprzez spożycie skażonego pożywienia (np. nie umytych owoców) i skażonej wody.

W powiecie świebodzińskim w roku 2023 nie zarejestrowano zachorowań na Wirusowe zapalenie wątroby typu A (wzw A).

Czerwonka bakteryjna – nie zanotowano w roku 2023 zachorowań na terenie powiatu świebodzińskiego.

W 2023 r w powiecie świebodzińskim nie zarejestrowano zatruc spowodowanych spożyciem grzybów. W latach poprzednich 2019-2023 także w powiecie takich zatruc nie odnotowano.

Clostridium difficile

Zakażenie *Clostridium difficile* to poważny problem zdrowotny, zwłaszcza w placówkach medycznych, takich jak szpitale czy domy opieki oraz odgrywa coraz większą rolę w zakażeniach szpitalnych. Bakteria ta jest Gram-dodatnią, beztlenową laseczką wytwarzającą spory, które umożliwiają jej długotrwałe przetrwanie w środowisku zewnętrznym. Szacuje się, że jest ona źródłem około 40% wszystkich wewnątrzszpitalnych zakażeń. Może wywoływać infekcje jelitowe oraz produkować toksyny, które uszkadzają błonę śluzową jelita i powodując m.in. biegunkę i ból brzucha, w przypadku pacjentów obciążonych chorobami współistniejącymi często doprowadza do zgonu pacjenta.

Od 2021 roku obserwujemy wzrost zgłoszonych zachorowań *Clostridium difficile*. (2021r.- 10 zachorowań, 2022r.- 9 zachorowań i 2023r. - 13 zachorowań), co może być związane z długotrwałą antybiotykoterapią, długim pobytem w szpitalu, immunosupresją, podeszłym wiekiem oraz chorobami przewlekłymi. Wdrażając odpowiednie procedury i środki ostrożności, można pomóc w kontrolowaniu rozprzestrzeniania się bakterii *Clostridium difficile* i zapewnić bezpieczeństwo pacjentów oraz personelu medycznego. Przestrzeganie ścisłych procedur higienicznych i izolacja chorych są kluczowymi elementami zwalczania tej groźnej infekcji.

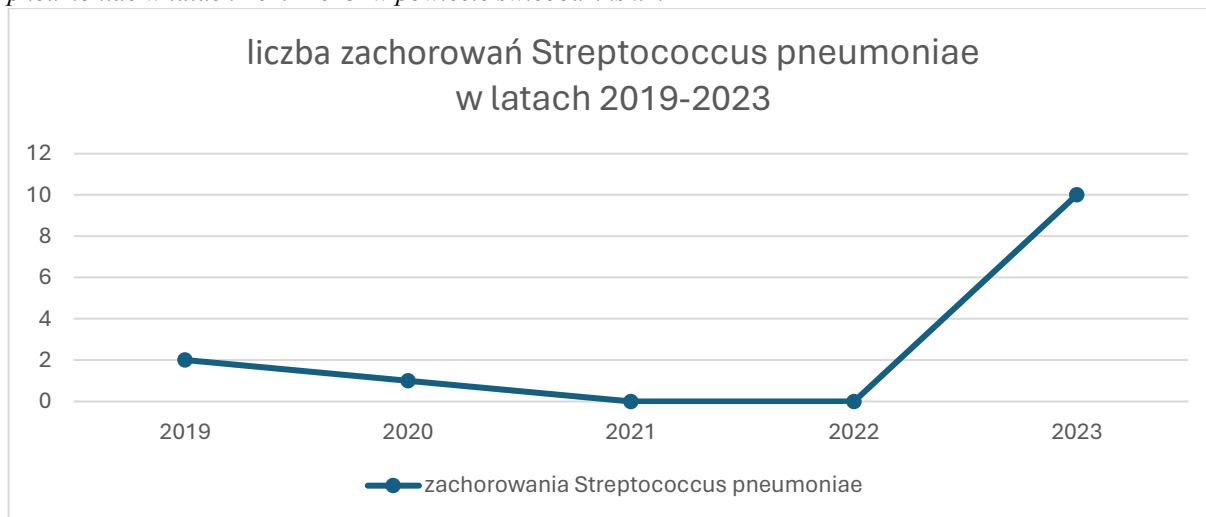
Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae

Inwazyjną Chorobę Pneumokokową wywołuje bakteria *Streptococcus pneumoniae* będąca przyczyną wielu zespołów klinicznych zależnie od miejsca zakażenia (np. ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, posocznica, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych). Przebieg choroby jest zróżnicowany od średnio ciężkich, często nawracających zakażeń górnych dróg oddechowych do ciężkiej inwazyjnej postaci zapalenia płuc z posocznicą o powikłanym przebiegu.

W roku 2023 zarejestrowano 10 zgłoszeń zakażeń *Streptococcus pneumoniae*, w tym 9 poddanych było hospitalizacji. Zgłoszone zachorowania dotyczyły: 7 przypadków zapalenia płuc oraz 3 przypadki posocznicy spowodowane bakterią *Streptococcus pneumoniae*.

Od 2017 roku w ramach działań profilaktycznych wprowadzone do Programu Szczepień Ochronnych obowiązkowe szczepienia przeciwko pneumokokom dla dzieci urodzonych po 31.12.2016r.

Wykres nr 4: Liczba osób zarejestrowanych z powodu zgłoszenia choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae w latach 2019-2023 w powiecie świebodzińskim

ZACHOROWANIA I ZAKAŻENIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KRWI – NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C

Od wielu lat prowadzona jest na terenie naszego kraju szeroko zakrojona działalność oświatowo-profilaktyczna, m.in. przez realizację różnych programów profilaktycznych badań przesiewowych PZH NIPH wykonywanych w kierunku zakażeń WZW B/C. Prowadzona jest również edukacja w ramach promocji zdrowia dzięki czemu zwiększana jest świadomość priorytetu utrzymania odpowiedniego poziomu higieny np. w placówkach służby zdrowia.

Wirus zapalenia wątroby typu B/C stanowi istotny problem epidemiologiczny. Składa się na to szereg elementów, z których na pierwszym miejscu należy wymienić przebieg kliniczny i skrytość procesu chorobowego oraz rzadkie ujawnianie się ostrej fazy zakażenia powoduje trudności w rozpoznaniu choroby. Często wirusowe zapalenie wątroby rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, które w konsekwencji mogą prowadzić do marskości i raka pierwotnego wątroby. Do zakażenia WZW typu B/C dochodzi poprzez naruszenie ciągłości tkanek zarówno w celach medycznych jak i niemedyceńskich np. w czasie zabiegów operacyjnych i stomatologicznych, zabiegów endoskopowych, w czasie wykonywania tatuażu, przekłuwania uszu, innych zabiegów kosmetycznych.

W 2023 roku zarejestrowano 24 zachorowania (zapadalność 44,31/100 tys.) na WZW typu B. W analizowanym okresie wykazano bardzo duży wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem 2022 (1 zakażenie – zapadalność 1,84/100 tys.).

Z przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wynika, iż zakażenia te prawdopodobnie mogły mieć związek z:

- przebytymi zabiegami operacyjnymi.
- kontaktem z osobą chorą z domu w dzieciństwie,
- kontaktem z krwią zawodowych sportowców (tj.boks),
- w przeszłości przez 1993r. transfuzja krwi,

W 2023 roku zarejestrowano 2 zachorowania WZW typu C na terenie powiatu świebodzińskiego, co stanowi spadek zachorowań w porównaniu do roku poprzedniego o 80% (10 zakażeń – 2022r.).

Zachorowania na AIDS i zakażenia HIV

HIV to ludzki wirus upośledzenia (niedoboru) odporności (ang. human immunodeficiency virus). Wirus HIV powoli uszkadza system odpornościowy człowieka, który odpowiada za naszą podatność na infekcję. Zakażenie wirusem HIV może przez wiele lat przebiegać bezobjawowo, co bardzo utrudnia diagnozę. Okres utajenia zakażenia wirusem HIV może trwać nawet 8–10 lat nie dając żadnych symptomów, jednak w tym czasie wirus HIV cały czas się namnaża i niszczy odporność zakażonej osoby. W konsekwencji nieleczony może wywołać zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS.

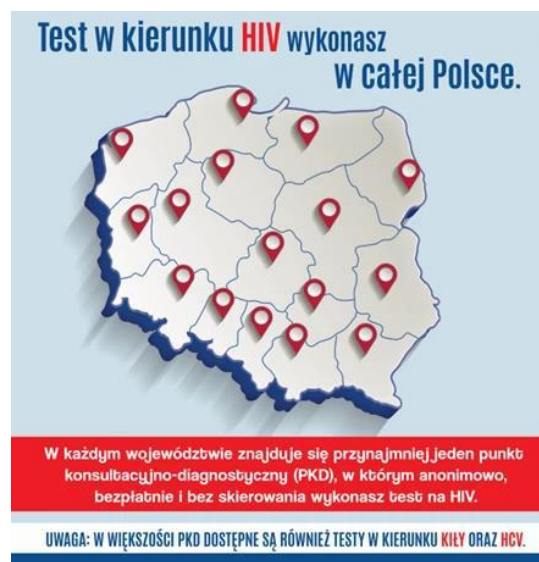
W Polsce rokrocznie rośnie liczba osób zakażonych wirusem HIV. Tylko do listopada 2023 r. stwierdzono 2,5 tys. przypadków. Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023 roku obserwowany również jest wzrost rejestrowanych zachorowań na HIV - 10 nowo zakażonych osób w 2023r., co w porównaniu do roku poprzedniego stanowi wzrost zachorowalności o 100% (2022r. – 5 przypadków nowych zakażeń HIV).

Wykres nr 5. Liczba nowo wykrytych zakażeń HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023

W naszym kraju, według danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego do połowy roku 2023 r. leczeniem ARV w Polsce objętych było ok. 19 045 pacjentów, w tym 178 dzieci. Leczenie jest prowadzone w ramach Rządowego Programu Polityki Zdrowotnej pn. „Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce na lata 2022–2026” i od 1 stycznia 2023 finansowane przez NFZ.

W roku 2023 Krajowe Centrum ds. AIDS zorganizowało kampanię pod hasłem: „Jedyny test, którego prawdopodobnie nie zleciłeś” skierowaną do środowiska medycznego, zwłaszcza do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, a także do lekarzy specjalistów. Rekomenduje się, aby skierowanie pacjenta na wykonanie testu w kierunku HIV powinno być standardowo inicjowane przez lekarzy w przypadku każdej choroby przebiegającej nietypowo, niepoddającej się leczeniu lub nawracającej, a także w wielu sytuacjach klinicznych wynikających ze specyfiki danej specjalizacji.

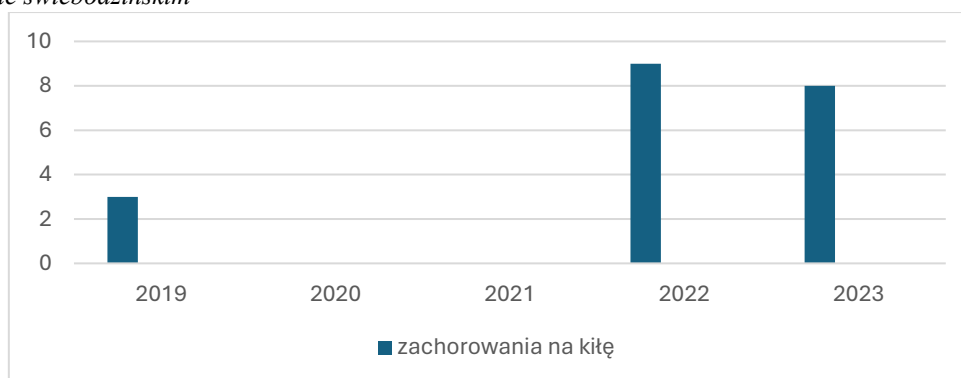
rys. źródło: : <https://aids.gov.pl/>

Choroby przenoszone drogą płciową

W roku 2023r. obserwowano podobnie jak w roku poprzednim wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową (kiła, chłamydia). W analizowanym okresie na podstawie zgłoszonych formularzy dodatniego wyniku ZLB-1 zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na kiłę oraz 1 przypadek chłamydii, w porównaniu do 9 przypadków kiły w roku 2022.

Wykres nr 6: Liczba osób zgłoszonych dodatnich wyników badań w kierunku Kiły w latach 2019-2023 w powiecie świebodzińskim

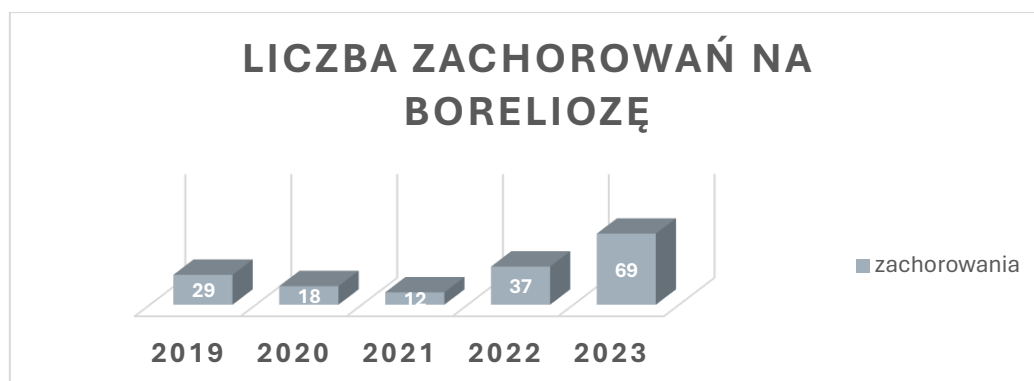
ZACHOROWANIA NA CHOROBY ODZWIERZĘCE

Borelioza.

Borelioza jest najczęstszą chorobą odzwierzęcą (odkleszczową), jest wywoływana przez krętki z rodzaju *Borrelia* przenoszona przez kleszcze z rodzaju *Ixodes*. Do zakażenia krętkami *Borrelia burgdorferi* może dojść na obszarze całego kraju, który zgodnie z opisem ECDC należy uznać w całości jako teren endemiczny.

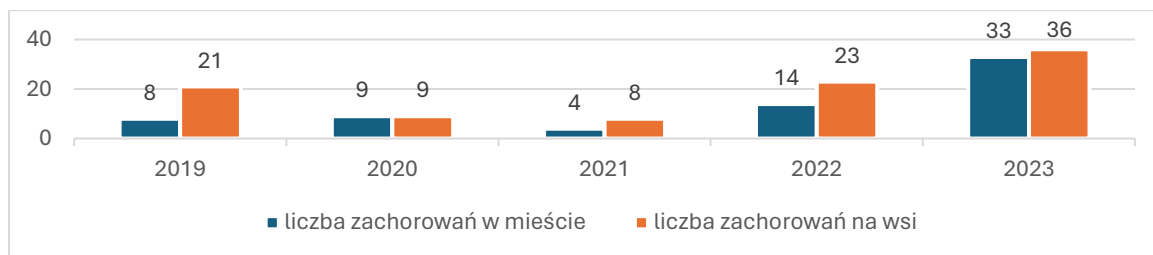
W analizowanym okresie w powiecie świebodzińskim obserwowany był znaczny wzrost liczby zgłaszanych rozpoznań zachorowań na Chorobę z Lyme - 69 osób/2023r. Wszystkie zarejestrowane przypadki przebiegały z objawami charakterystycznymi dla boreliozy, ale o różnym stopniu nasilenia. W stosunku do roku poprzedniego wykazano wzrost zachorowalności na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego o ponad 93% (2022r. – 37 zachorowań).

Wykres nr 7.: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

Wykres nr 8: Zachorowania na boreliozę na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023 w zależności od miejsca zamieszkania (miasto-wieś)

Kampylobakteriozy

Często w przypadku zakażeń jelitowych dochodzi do zachorowania drogą pokarmową np. poprzez spożycie mięsa drobiowego poddanego niewystarczająco dokładnej obróbce termicznej. Niebezpieczne bywa też niepasteryzowane mleko. Zarażeniu Kampylobakteriozą można ulec przez bezpośredni kontakt ze zwierzętami - nosicielami, ale także za pośrednictwem zakażonej gleby czy wody.

W roku 2023 nie zarejestrowano zachorowania, które byłoby potwierdzone badaniami diagnostycznymi.

Styczność i narażenie na wściekliznę - podjęte szczepienia.

Istotnym problemem pozostają pokąsania przez zwierzęta (psy i koty), czego konsekwencją jest konieczność szczepień przeciw wściekliznie. Wirus wścieklizny może być wydalany ze śliną zakażonych psów, kotów i frotek podczas choroby i/lub na kilka dni przed chorobą lub śmiercią. Zdrowy pies, kot lub fretka, zwierzę które pogryzło człowieka, powinno zostać zamknięte i poddane obserwacji przez 15 dni.

W ciągu 2023 roku przyjęto i opracowano 26 zgłoszeń pokąsania ludzi przez zwierzęta - 11 osób było pokąsanych przez psy, 14 osób przez koty i 1 osoba pokąsana przez jeża (w 2022r. pokąsanych było 18 osób), z czego w przypadku 20 pogryzień przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świebodzińsku w celu podjęcia obserwacji zwierzęcia w kierunku wykluczenia wścieklizny.

W 2023 roku 10 osób spośród 26 pokąsanych zostało skierowane na profilaktyczne szczepienia przeciwko wściekliznie (2 osoby były pokąsanych przez psy, 7 osób przez koty i 1 osoba pokąsana przez jeża). Wszystkie te osoby otrzymały po 5 dawek szczepionki p/wściekliznie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi

GRYPA

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny oszacował, że w okresie od 1 września 2022 roku do 22 maja 2023 roku odnotowano niemal 5,8 mln zgłoszeń przypadków zachorowań na gripę lub podejrzeń zachorowań. Nadzór epidemiologiczny nad gripą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmocnieniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, która w Polsce trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku.

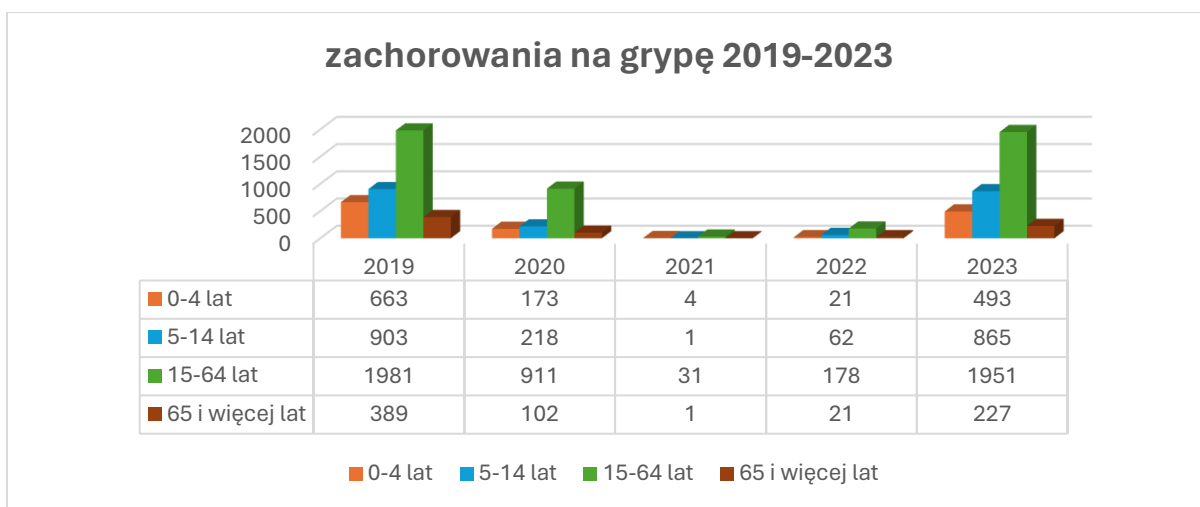
W roku 2023 na podstawie meldunków MZ-55 oraz zgłoszeń w programie SENTINEL z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na gripę rejestrowano 3536 przypadków zachorowań na gripę lub podejrzeń zachorowań, zapadalność wyniosła w

związku z tym 6528,92/100tys. mieszkańców. Nastąpił wzrost zachorowań na gripę w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego 3536/282.

Podobnie jak w latach ubiegłych kontynuowano działania w ramach nadzoru epidemiologiczno-wirusologicznego nad gripą, opartego na systemie SENTINEL, którego głównym celem jest pobieranie od pacjentów podejrzanych o zachorowanie na gripę materiału do badań wirusologicznych. W nadzorze SENTINEL w 2023 roku uczestniczył 1 podmiot leczniczy – Centrum Medyczne ŁUŻYCKA w Świebodzinie. Pobrano do badania 21 wymazów od osób chorych, z których wyizolowano 12 potwierdzonych przypadków wirusa grypy (8 typu A i 4 typu B) oraz 5 przypadków Sars-Cov2.

Wykres nr 9: Zachorowania na gripę w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023.
z uwzględnieniem zachorowań w różnych grupach wiekowych.

Wykres nr 10: Zachorowania na gripę w powiecie świebodzińskim w poszczególnych kwartałach 2023r.

Zakażenia wirusem RSV

RSV (respiratory syncytial virus) czyli syncytialny wirus oddechowy należy do grupy wirusów wywołujących zakażenia dróg oddechowych człowieka (pneumowirusów). Nazwa pochodzi od specyficznego namnażania się wirusa w komórkach układu oddechowego. Zakażenia RSV mają charakter sezonowy. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową (przez kaszel, kichanie). Zakaźność RSV jest duża, Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że RSV odpowiada za ponad 60% ostrych infekcji dróg oddechowych u niemowląt i małych dzieci na całym świecie.

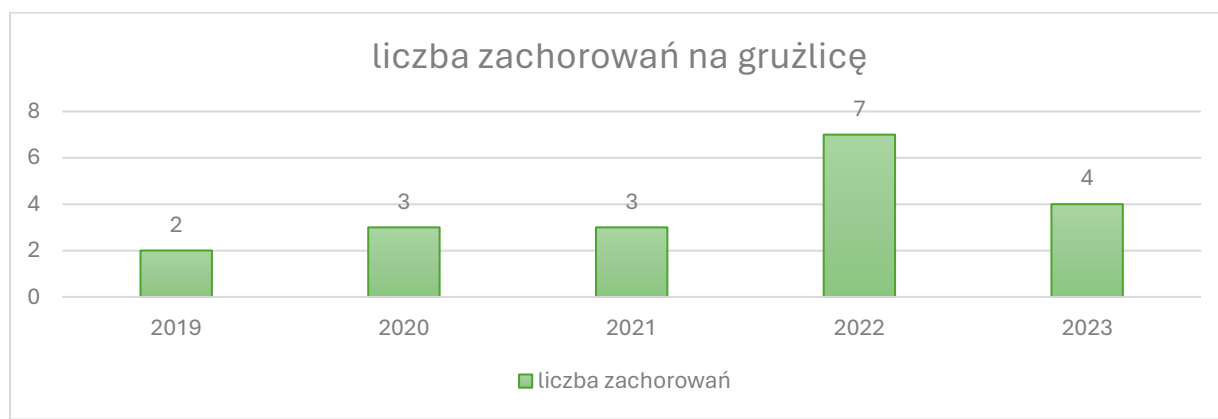

W Polsce do 31.03.2023 roku zarejestrowano ogółem 1039 przypadków, co stanowiło zapadalność 2,75/100tyś. W powiecie świebodzińskim w roku 2023r zgłoszono 33 zachorowania (potwierdzone szybkim testem diagnostycznym antygenowym), zapadalność na poziomie 60,93/100tyś). We wcześniejszych latach nie prowadzono rejestrowania zachorowań spowodowanych wirusem RSV

GRUŹLICA

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną przez prątki z grupy *Mycobacterium tuberculosis complex*. Przed początkiem pandemii COVID-19 gruźlica była na świecie główną przyczyną zgonów spowodowanych przez pojedynczy czynnik zakaźny. Jak wynika z najnowszych danych Głównego Inspektoratu Sanitarnego od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. w Polsce potwierdzono 1566 przypadki gruźlicy. W 2023r. w PSSE w Świebodzinie zarejestrowano **4 przypadki zachorowań na gruźlicę**, w tym jeden zgon z powodu choroby zakaźnej (gruźlicy). Zachorowania na gruźlicę potwierdzone były badaniem z posiewem bakteriologicznym i dotyczyły osób dorosłych (zapadalność 7,39/100tyś. mieszkańców).

Wykres nr 11: Ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie Świebodzińskim w latach 2019-2023r.

W Polsce jest obowiązek leczenia gruźlicy oraz hospitalizacji z jej powodu w okresie wydalenia prątków gruźliczych (prątkowania) lub z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie. Leczenie osób chorych na gruźlicę jest bezpłatne dla wszystkich osób przebywających w Polsce (także dla cudzoziemców, uchodźców).

Czynnikami ryzyka szerzenia się gruźlicy oraz pojawiania się szczególnie groźnego zjawiska lekooporności prątków gruźlicy jest:

- przerywanie leczenia gruźlicy przed jej zaleceniem u chorego,
- prowadzenie leczenia gruźlicy bez mikrobiologicznej weryfikacji lekooporności prątków gruźliczych,
- stosowanie leczenia przeciwprątkowego niezgodnie z rekomendacjami dot. zalecanych schematów leczenia i wielkości dawek leków przeciwprątkowych.

CHOROBY WIEKU DZIECIECEGO

Plonica (szkarlatyna)

Szkarlatyna (płonica) to choroba zakaźna, którą wywołuje paciorkowiec typu A (*Streptococcus pyogenes*), ten sam, który jest przyczyną ropnej anginy. W przebiegu szkarlatyny jednak występuje wysypka. W roku 2023 zarejestrowano 59 zachorowań na płonicę na terenie powiatu, zachorowalność wyniosła 108,94/100tyś. mieszkańców. W porównaniu do poprzednich lat obserwowany jest wzrost zachorowalności na poziomie 280% w porównaniu do 2022 roku.

Wykres nr 12: Wskaźnik zapadalności/100 tyś. na płonicę w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023r.

Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność / 100tyś
2019	16	28,69
2020	2	0
2021	0	0
2022	21	38,57
2023	59	108,94

Ospa wietrzna

W 2023 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano 594 (zap. 949,06/100tyś.) zachorowania na ospę wietrzną, w tym samym okresie w Polsce zarejestrowano 190 639 zachorowań (505,70/100tyś.). W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost zachorowalności na ospę wietrzną (514 zachorowań w 2022 roku), co poświadcza wysoki współczynnik zachorowalności – 1096,77/100tyś. mieszkańców.

Ospa wietrzna i półpasiec są chorobami występującymi na całym świecie, powodowanymi jest przez ten sam wirus *Varicella-zoster virus*. Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Wirus wywołujący ospę wietrzną i półpaśca szerzy się drogą kropelkową, przez kontakt bezpośredni i pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością. Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę i powtórne zachorowania na ospę należą do rzadkości.

Na ogół objawy chorobowe są łagodne, takie jak brak łaknienia, ból głowy, osłabienie, niewysoka gorączka. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Wysypka występuje na całym ciele, choć początkowo pojawia się na tułowiu. Ryzyko wystąpienia powikłań po zachorowaniu (np. wtórne zakażenia bakteryjne skóry, bakteryjne zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie serca itp.) wzrasta wraz z wiekiem.

Tabela nr 5: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023

Rok	Liczba zachorowań
2019	103
2020	69
2021	17
2022	514

2023	594
------	-----

Różyczka

Różyczka jest chorobą zakaźną, wywoływaną przez wirus różyczki, który charakteryzuje się wysoką zakaźnością. Źródłem zakażenia jest wyłącznie chory na różyczkę człowiek. Zakażenie przenosi się drogą kropelkową, a w przypadku zakażeń wrodzonych przez łożysko. Najwięcej zachorowań notuje się późną zimą i wczesną wiosną. Okres wylęgania choroby wynosi od 14 do 21 dni.

U dzieci choroba najczęściej przebiega łagodnie, a u około 25% do 50% zakażenie jest bezobjawowe. Cięższy przebieg choroby zdarza się u dorosłych, a istotny problem stanowią zakażenia wirusem różyczki w czasie życia płodowego. U kobiet ciężarnych, wrażliwych na zakażenie (nieuodpornionych) wirus może zakażać płód, prowadząc do jego obumarcia lub do jego licznych wad rozwojowych. Wirusy są wydzielane przez zakażone osoby w czasie od 7 dni przed do 14 dni po wystąpieniu wysypki. U dzieci z wadami wrodzonymi, spowodowanymi zakażeniem wirusem różyczki, wirus może być obecny w moczu do 1 roku życia, a w rzadkich przypadkach do kilku lat.

Na terenie Polski w roku 2023 zarejestrowano 262 przypadki zachorowań (zapadalność 0,69/100tyś).
W 2023 r. na terenie powiatu świebodzińskiego nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę.

Świnka

W 2023 r. na terenie powiatu świebodzińskiego nie zarejestrowano zachorowań na świnkę, co spowodowało spadek zachorowań w stosunku do roku poprzedniego – 3 zachorowania – 2022r. W 1998 roku szczepienie szczepionką skojarzoną przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR) umieszczono w kalendarzu szczepień na liście szczepień zalecanych. Natomiast w 2004 roku uodparnianie szczepionką MMR stało się obowiązkowe. W ostatnich latach liczba zachorowań uległa zmniejszeniu.

W Polsce w 2023 roku zarejestrowano 969 przypadki zachorowania na świnkę, prawie tyle samo co w roku 2022 (922 zachorowania).

WNIOSKI:

Rok 2023 zaznaczył się wzrostem zachorowań na choroby zakaźne.

W roku 2023 nadal obserwowany jest wyraźny wzrost zachorowań na choroby zakaźne na terenie powiatu świebodzińskiego. Na sytuację epidemiologiczną mogły mieć wpływ działania znoszące ograniczenia i łagodzące obostrzenia sanitarne (maseczki, dystans) wprowadzone celem przeciwdziałania pandemii oraz powrót do badań diagnostycznych i przesiewowych oraz dostępu do służby zdrowia. Obserwować można było wzrost ilości zgłaszanych do PSSE w Świebodziń formularzy ZLK-1 zgłoszeń rozpoznania zakażeń oraz podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne podlegających obowiązkowi zgłaszania oraz formularzy ZLB-1 zgłoszenia dodatniego wyniku w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, co wynika z ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi art. 27 (Dz.U. z 2023r., poz.1284 ze zm. t.j.) oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie zgłaszania podejrzeń i rozpoznania zakażeń, chorób zakaźnych oraz zgonów z ich powodu. (Dz.U. 2023 poz. 1045).

1) Wzrost zachorowań w 2023 roku

• **Wirusowe zapalenie wątroby typu B**

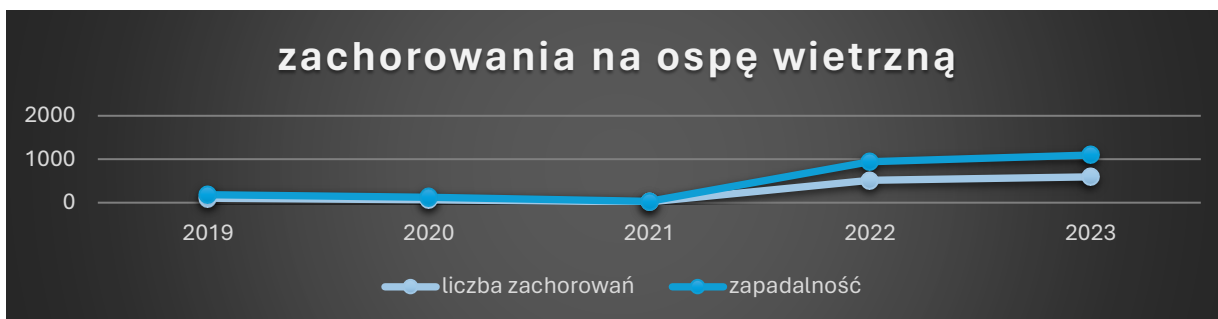
Niestety pomimo szeroko prowadzonych działań profilaktycznych, a także popularyzacji szczepień ochronnych przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B od 2022 roku na terenie powiatu świebodzińskiego obserwuje się wzrost liczby zgłaszanych przypadków zachorowań na WZW typu B.

W 2023 roku zarejestrowano 24 zachorowania (zapadalność 44,31/100 tys.) na WZW typu B. W analizowanym okresie wykazano bardzo duży wzrost zachorowań w porównaniu z rokiem 2022 (1 zakażenie – zapadalność 1,84/100 tys.).

• **Ospa wietrzna**

Dynamiczny wzrost zachorowań obserwowany od 2022r. (514 zachorowań), widoczny jest nadal w 2023r., gdzie współczynnik zapadalności wyniósł 1094,77/100tys mieszkańców (594 przypadki zachorowań).

Wykres nr 13: Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023

- **Płonica** – wzrost zachorowań w 2023 roku o 280% w porównaniu z 2022 rokiem (21 przypadków). W roku 2023 zarejestrowano 59 zachorowania na płonicę na terenie powiatu świebodzińskiego, zachorowalność wyniosła 108,94/100tys. mieszkańców. Chorują głównie małe dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym 0-8lat (49 przypadków zachorowań). Zdarza się jednak, że chorują na nią także osoby dorosłe (4 zgłoszone zachorowania osób dorosłych). Większość zarejestrowanych zachorowań na szkarlatynę to podejrzenia, stwierdzone przede wszystkim na podstawie charakterystycznych objawów (płonicza wysypka, malinowy język, zmiany zapalne gardła, gorączka), a tylko 4 przypadki potwierdzono testem diagnostycznym.
- **Borelioza** – podobnie jak 2022 roku obserwowana jest tendencja wzrostu zachorowalności na boreliozę. Od 2022 roku wzrost zachorowalności o 186%. Zauważyć można także zależność liczby zakażeń z miejscem zamieszkania, zdecydowanie więcej zakażeń występujących u osób mieszkających na wsi niż w mieście.

Wykres nr 14: Zapadalność na 100 tys. mieszkańców na boreliozę w powiecie świebodzińskim i w Polsce w latach 2019-2023

- **Grypa.**

W roku 2023 na podstawie meldunków MZ-55 oraz zgłoszeń w programie SENTINEL z terenu powiatu świebodzińskiego o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę rejestrowano 3536 przypadków zachorowań na grypę lub podejrzeń zachorowań, zapadalność wyniosła w związku z tym 6528,92/100tys. mieszkańców. W 2023 roku nastąpił wzrost zachorowań na grypę w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego: 3536 zachorowań – 2023r./ 282 zachorowań - 2022r. Świadczy to o ogromnym wzroście zachorowań na grypę w 2023r. Dodatkowo zarejestrowano 317 przypadków zgłoszonych zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem diagnostycznym antygenowym wykonywanym przez lekarzy POZ podczas wizyty lekarskiej.

- **Zakażenia wirusem RSV**

W powiecie świebodzińskim w roku 2023r zgłoszono 33 zachorowania (potwierdzone szybkim testem diagnostycznym antygenowym), zapadalność na poziomie 60,93/100tys). We wcześniejszych latach nie prowadzono rejestrowania zachorowań spowodowanych wirusem RSV.

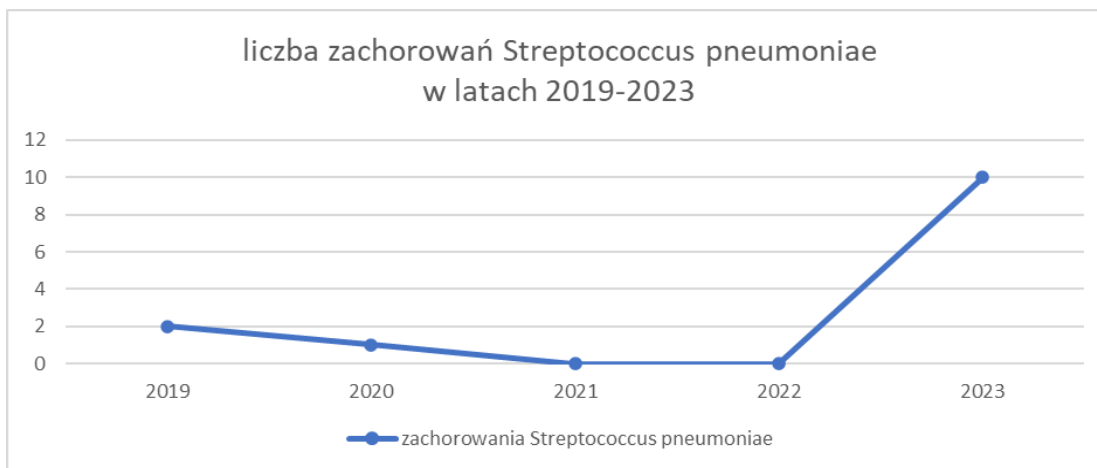
- **Styczność i narażenie na wściekliznę /potrzeba szczepień**

W roku sprawozdawczym 2023 zarejestrowano u 26 osób. W 10 przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie, wszystkie te osoby otrzymały po 5 dawek szczepionki p/wściekliznie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi. Natomiast w poprzednim roku 2022 było to 18 osób. W porównaniu do roku poprzedniego obserwowany jest wzrost na poziomie ok. 30% w przypadku zgłoszonych przypadków narażeń na wściekliznę oraz 50% w przypadku osób poddanych profilaktycznych szczepieniom po ukąszeniu przez zwierzęta.

- **Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae**

W roku 2023 zarejestrowano 10 zgłoszeń zakażeń Streptococcus pneumoniae. Zgłoszone zachorowania dotyczyły: 7 przypadków zapalenia płuc oraz 3 przypadki posocznicy spowodowane bakterią Streptococcus pneumoniae. W porównaniu do lat poprzednich nastąpił wzrost zachorowań na poziomie 100%.

Wykres nr 15: Liczba osób zarejestrowanych z powodu zgłoszenia choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae w latach 2019-2023 w powiecie świebodzińskim

- Zakażenia HIV i choroby przenoszone drogą płciową**

W 2023 roku w powiecie świebodzińskim zarejestrowano **10** (zapadalność 18,46/100tyś) nowych osób zakażonych wirusem **HIV**. W porównaniu z 2022 r. nastąpił wzrost o 100% (2022r. – 5 przypadków HIV). W Polsce w 2023 roku zarejestrowano 2905 zachorowań (zapadalność 7,71/100tyś) na HIV. Wyraźnie obserwowany jest wzrost zakażeń wirusem HIV w Polsce z roku na rok.

Wykres nr 16: Liczba zakażeń wirusem HIV w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023

W analizowanym okresie obserwowano również wzrost zachorowań na **kiłę**. Na podstawie zgłoszonych formularzy dodatniego wyniku ZLB-1 zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na kiłę oraz 1 przypadek chlamydii, w porównaniu do 9 przypadków kiły w roku 2022. W latach 2020-2021 nie rejestrowano zachorowań na kiłę, a w 2019r. zgłoszone były 3 przypadki.

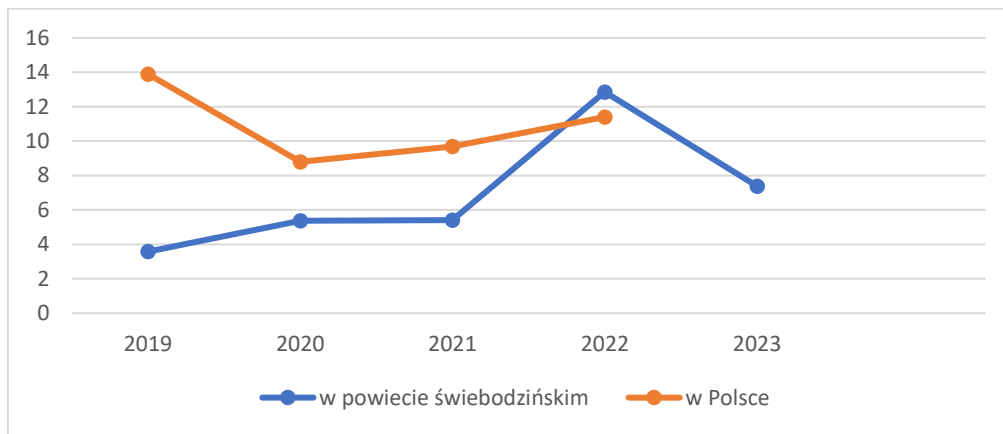
2) W 2023 roku zanotowano spadek zachorowań na:

- SarsCov2 (koronawirus)** – zarejestrowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2022. W 2022r. zarejestrowano 3745 przypadki zachorowań na Covid-19 (zapadalność 6878,2/100tyś)/ 2023r. zgłoszono 597 przypadki zachorowań (zapadalność 1102,31/100tyś).
- Gruźlica,**
Na terenie powiatu świebodzińskiego zauważyć można spadek zachorowań na gruźlicę w roku 2023r – 4 przypadki (spadek zachorowań o 43%). Jedna osoba zmarła z powodu choroby zakaźnej – gruźlicy. Wszyscy chorzy objęci zostali pełnym leczeniem przeciwprątkowym., a osoby z bezpośredniego kontaktu nadzorem epidemiologicznym.

W Polsce dane o przypadkach zachorowań na gruźlicę są gromadzone w Krajowym Rejestrze Zachorowań na Gruźlicę.

Wykres nr 17: Zapadalność na 100 tys. mieszkańców na gruźlicę w powiecie świebodzińskim i w Polsce w latach 2019-2023

- **Biegunki o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu.**

Obserwuje się niewielki spadek ilości zgłaszanych zakażeń wywołujących biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. W roku 2023 do PSSE w Świebodzińsku zgłoszono 135 osób z podejrzeniem lub rozpoznaniem biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 21 dzieci do lat 2. Stanowi to spadek zachorowalności o ok. 15% w porównaniu do roku poprzedniego.

3) Nie zarejestrowano w roku 2023 – podobnie jak w latach ubiegłych, zachorowań na różyczkę, świnkę, dur brzuszny, dur rzekomy, czerwone, odrę, tężec, krztusiec, ostre nagminne porażenie dziecięce, błonicę, wirusowe zapalenie mózgu, salmonellozy pozajelitowe, wściekliznę.

W 2023 roku do PSSE w Świebodzińsku wpłynęły także zgłoszenia innych zachorowań

- Wirus DENGGA – 1 przypadek zakażenia, który zawiązany był z podróżami zawodowymi – marynarz. Do zachorowania doszło w Afryce, gdzie prawdopodobnym źródłem zakażenia były komary. Pacjent hospitalizowany w Oddziale Klinicznym Chorób Tropikalnych i Pasożytniczych, ul. Przybyszewskiego 49, 60-355 Poznań.
- Listerioza – 1 przypadek listeriozy zdiagnozowany u ciężarnej kobiety (narodowość ukraińska) oraz powiązany 1 przypadek listeriozy wrodzonej u dziecka zakażonej matki.

Sporządziła

Katarzyna Chruścińska
Tel. 68 38 207 47 wew.18

1.2.SZCZEPIENIA OCHRONNE

Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni nadzorują realizację obowiązkowych szczepień dzieci i młodzieży zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. poz. 2077).

Corocznie w Polsce opracowywana jest szczegółowa analiza przeprowadzonych szczepień ochronnych. Dokonuje się jej na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych (MZ-54), którego wzór i terminy sporządzania określają przepisy o statystyce publicznej. Analiza uwzględnia m.in.:

- stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień, w odniesieniu do poszczególnych województw oraz całego kraju;
- porównanie stanu zaszczepienia osób podlegających szczepieniom w roku bieżącym do roku poprzedniego;
- analizę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

W 2023 roku szczepieniom ochronnym podlegały następujące roczniki:

- 2023 - stan rocznika - 352 – szczepienie BCG otrzymało 339 dzieci tj. 96,31 %
III dawki DTP oraz II dawki Poliomyelitis otrzymało 181 dzieci tj. 51,42 %
III dawki WZW typ B otrzymało 143 dzieci tj. 40,63 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 181 dzieci tj. 51,42 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 212 dzieci tj. 60,23 %
III dawki szczepionki przeciwko rotawirusom otrzymało 228 dzieci tj. 64,77 %
- 2022 - stan rocznika – 392 - III dawki DTP+II Poliomyelitis otrzymało 214 dzieci tj. 54,59 %,
IV dawką DTP oraz III Poliomyelitis uodporniono 168 dzieci tj. 42,85 %
III dawki WZW typ B otrzymało 376 dzieci tj. 95,92 %
III dawki szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B otrzymało 211 dzieci tj. 53,83 %,
IV dawką szczepionki przeciwko Haemophilus influenzae typu B uodporniono 169 dzieci tj. 43,11 %
II dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 66 dzieci tj. 16,84 %
III dawki szczepionki przeciwko pneumokokom otrzymało 313 dzieci tj. 79,85 %
- 2022 - rocznik - przeciwko odrze, śwince i różyczce uodporniono 324 dzieci tj. 84,26 %
- 2018 - stan rocznika 520 - uodporniono DTPa+polio w 6 roku życia 387 dzieci tj. 74,42 %
- 2018 - stan rocznika 520 - uodporniono II dawką szczepionki przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia 381 dzieci tj. 73,27 %
- 2010 - stan rocznika 547 - uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 14 roku życia 436 dzieci tj. 79,71 %
- 2005 - stan rocznika 548 – uodporniono przeciwko błonicy i tężcowi w 19 rok życia 441 osób tj. 80,47 %

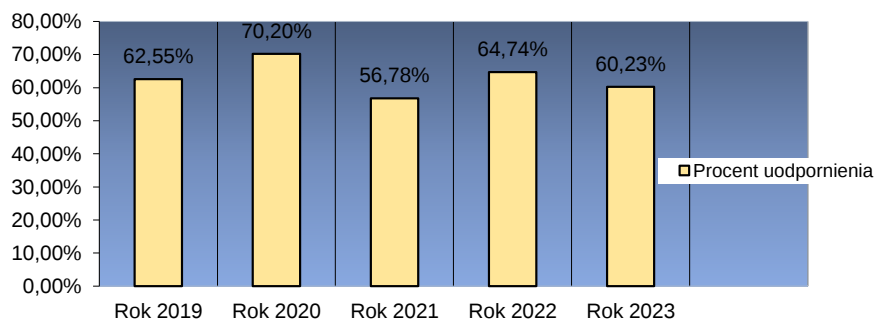
WNIOSKI

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do ubiegłego roku zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych w 1 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom przeciwko pneumokokom w 2023 roku uodporniono 60,23 %, (w 2022 roku uodporniono 64,74 % dzieci, w 2021 roku zaszczepiono 56,78 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 70,28 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 62,55 % dzieci).

Wykres nr 1.2.1.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko pneumokokom na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

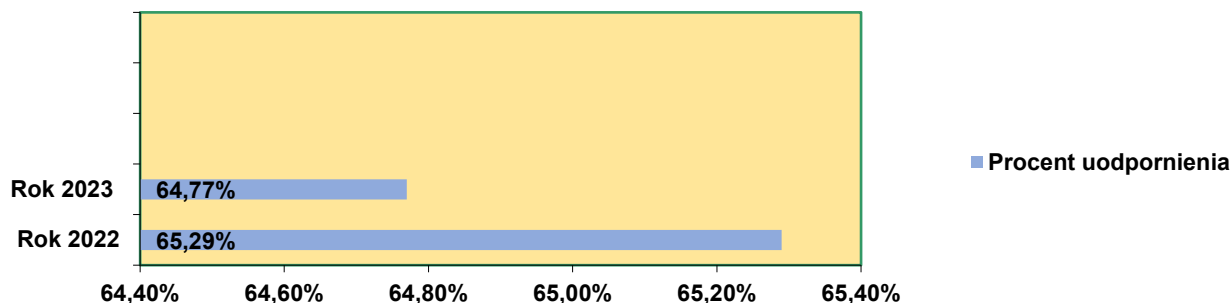

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świębodziń

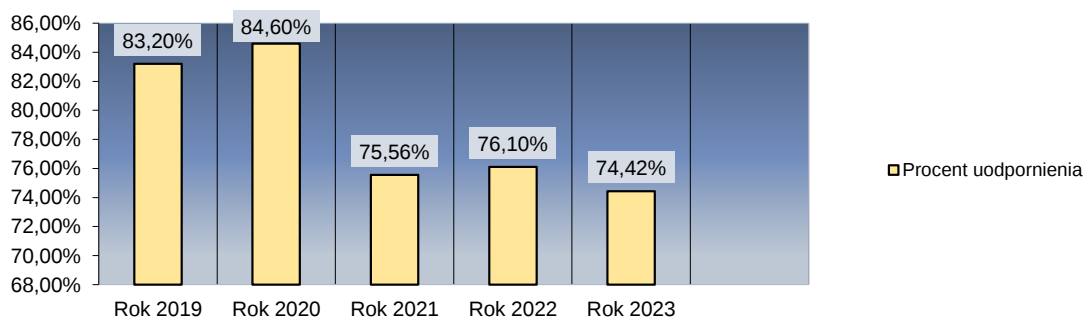
W stosunku do ubiegłego roku nieznacznie zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko rotawirusom (szczepienie obowiązkowe), w 2023 roku uodporniono 64,77 % dzieci, w 2022 roku 65,29 %,

Wykres nr1.2.2.: Uodpornienie dzieci przeciwko rotawirusom na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2022-2023.

W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych w 6 roku życia przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTPa+polio (błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis) w 2023 roku uodporniono 74,42 % dzieci, (w 2022 roku uodporniono 76,10 %, w 2021 roku uodporniono 75,56 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 84,60 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 83,20 % dzieci).

Wykres nr1.2.3.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko DTPa+polio na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2019-2023

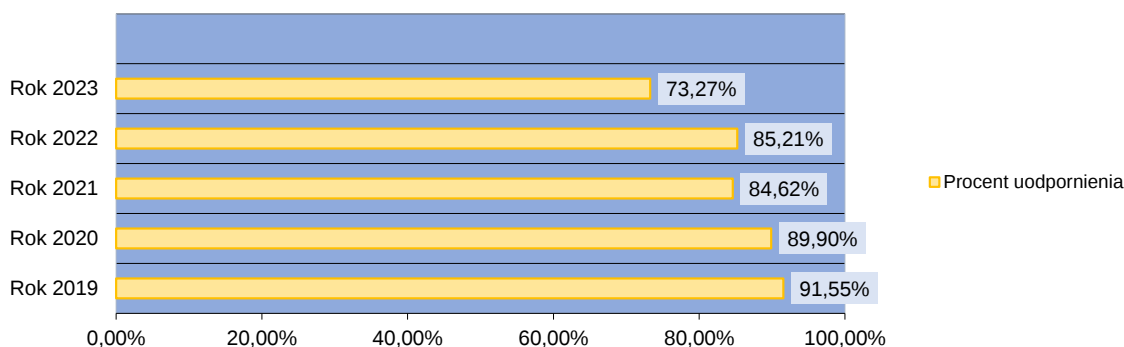

W stosunku do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko odrze, śwince i różyczce w 6 roku życia (szczepienia obowiązkowe). W 2023 roku uodporniono 73,27 % dzieci, w 2022 roku uodporniono 85,21 %, w 2021 roku uodporniono 84,62 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 89,90 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 91,55 % dzieci.

Wykres nr 1.2.46.: Uodpornienie dzieci w 6 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2019-2023

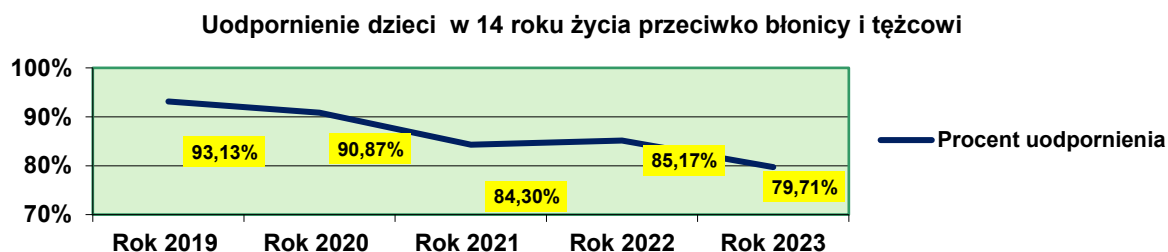

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodziń

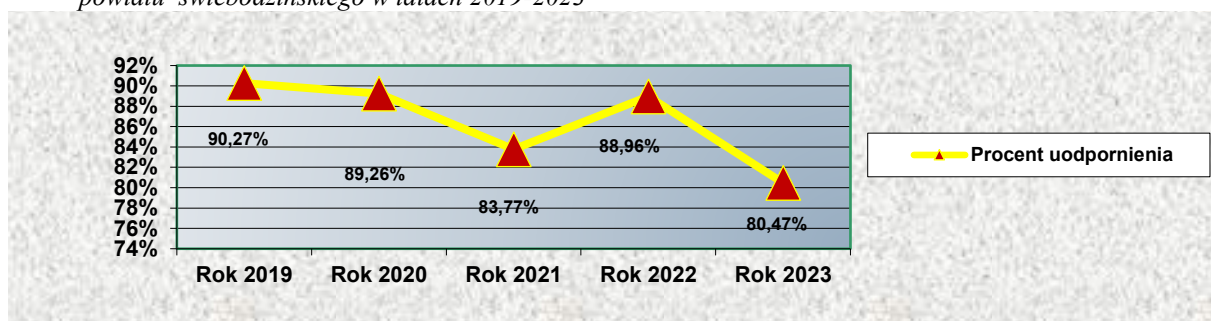
W stosunku do lat ubiegłych znacznie zmniejszył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko Tdap (szczepienie obowiązkowe przeciwko błonicy, tężcowi oraz krztuścowi) w 14 roku życia. W 2023 roku uodporniono 79,71 % dzieci, (w 2022 roku uodporniono 85,17% dzieci, w 2021 roku uodporniono 84,30 % dzieci, w 2020 roku uodporniono 90,87 % dzieci, w 2019 roku uodporniono 93,13 % dzieci).

Wykres nr 1.2.5.: Uodpornienie dzieci w 14 roku życia przeciwko błonicy i tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023.

W stosunku do lat ubiegłych znacznie zmniejszył się odsetek młodzieży uodpornionej w 19 roku życia przeciwko obowiązkowemu szczepieniu Td (błonica, tężec), w 2023 roku uodporniono 80,47 %, w 2022 roku uodporniono 88,96 %, w 2021 roku uodporniono 83,77 % osób, w 2020 roku uodporniono 89,26 %, w 2019 roku zaszczepiono 90,27 %,

Wykres nr 1.2.6: Uodpornienie dzieci w 19 roku życia przeciwko błonicy tężcowi na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

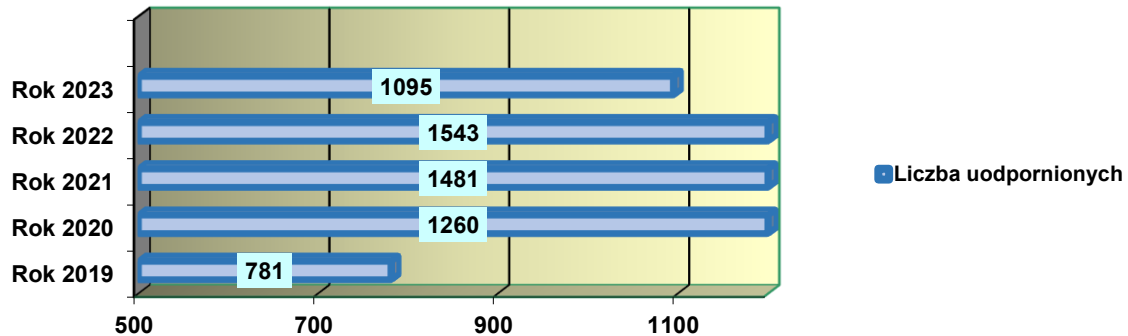
Przyczyną niskiego odsetka uodpornienia w 2023 roku była duża zachorowalność na choroby zakaźne wśród dzieci i młodzieży tj. ospę wietrzną, wirusa RSV, płonicę oraz grypę.

W stosunku do lat ubiegłych zmniejszyła się ilość osób uodpornionych przeciwko grypie (szczepienie zalecane) – w 2023 roku uodporniono 1095 osób, co stanowi 2,02 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2022 roku uodporniono 1543 osoby, co stanowi 2,79 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2021 roku uodporniono 1481 osób, co stanowi 2,65 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego, w 2020 roku uodporniono 1260 osób, co stanowi 2,26 % mieszkańców powiatu

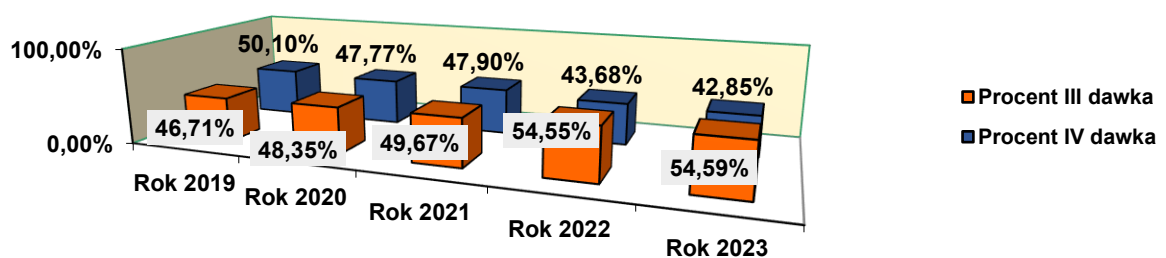
świebodzińskiego, w 2019 roku uodporniono 781 osób, co stanowi 1,40 % mieszkańców powiatu świebodzińskiego.

Wykres nr1.2.7: Szczepienia zalecane: grypa na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

Na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku wynosi odsetek dzieci uodpornionych przeciwko DTP+polio+Hib (obowiązkowe szczepienie przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, polio, Haemophilus typ B) w 2 roku życia; III dawki szczepionki otrzymało 54,59 % dzieci, IV dawką uodporniono 42,85 % dzieci (w 2022 roku - 54,55 % - 43,68 % dzieci, w 2021 roku - 49,67 % - 47,90 % dzieci, w 2020 roku - 48,35 % - 47,77 % ,w 2019 roku - 46,71 % - 50,10 %).

Wykres nr 1.2.8.: Uodpornienie dzieci w 2 roku życia DTP+polio+Hib na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

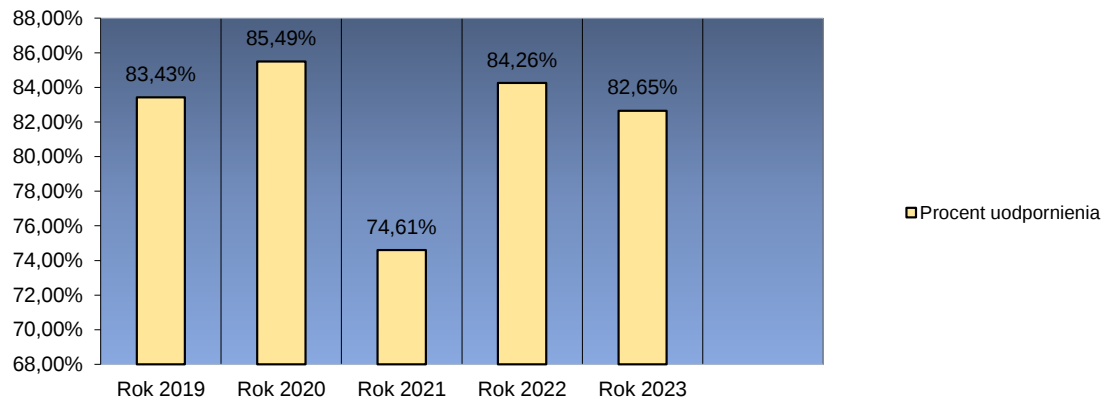

W stosunku do ubiegłego roku na podobnym poziomie utrzymuje się odsetek uodpornienia dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepienia obowiązkowe) – w 2023 roku uodporniono 82,65 %, w 2022 roku uodporniono 84,26 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 74,61 %, w 2020 roku uodporniono 85,49 %, w 2019 roku uodporniono 83,43 % dzieci,

Wykres nr1.2.9 : Uodpornienie dzieci w 2 roku życia przeciwko odrze, śwince i różyczce na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

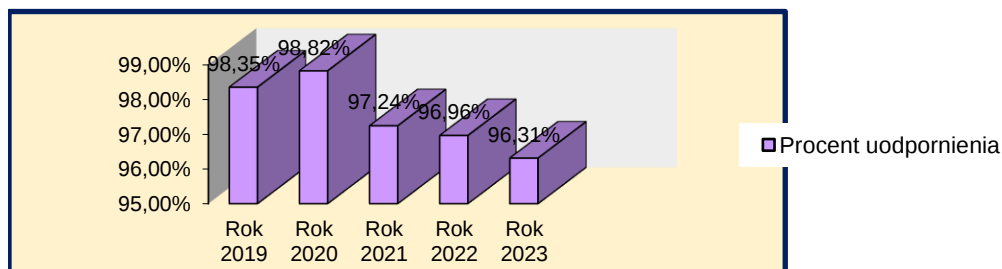

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodziń

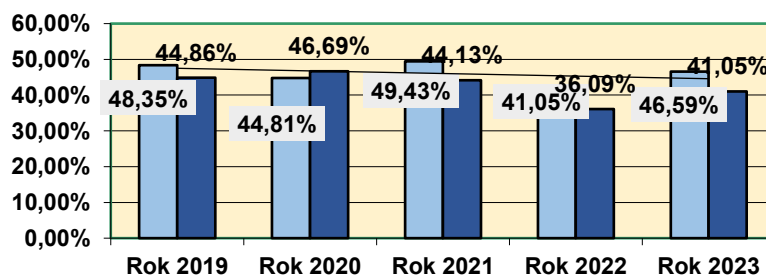
Na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku wynosi odsetek uodpornienia noworodków szczepionką BCG (obowiązkowe szczepienie przeciwko gruźlicy), w 2023 roku uodporniono 96,31 % noworodków, w 2022 roku 96,96 % dzieci, w 2021 roku uodporniono 97,24 % dzieci w 2020 roku uodporniono 98,82 % dzieci, a w 2019 roku uodporniono 98,35 %.

Wykres nr 1.2.10.: Uodpornienie dzieci przeciwko BCG na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023.

W stosunku do ubiegłego roku zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko WZW typ B (szczepienie obowiązkowe przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B) w 1 roku życia – II dawki szczepionki otrzymało 46,59 %, III dawkami uodporniono 41,05 % (w 2022 roku II dawki szczepionki otrzymało 41,05 % dzieci, III dawkami uodporniono 36,09 % dzieci, w 2021 roku 49,43 % - 44,13 %, w 2020 roku 44,81 % - 46,69 %, w 2019 roku 48,35 % - 44,86 %).

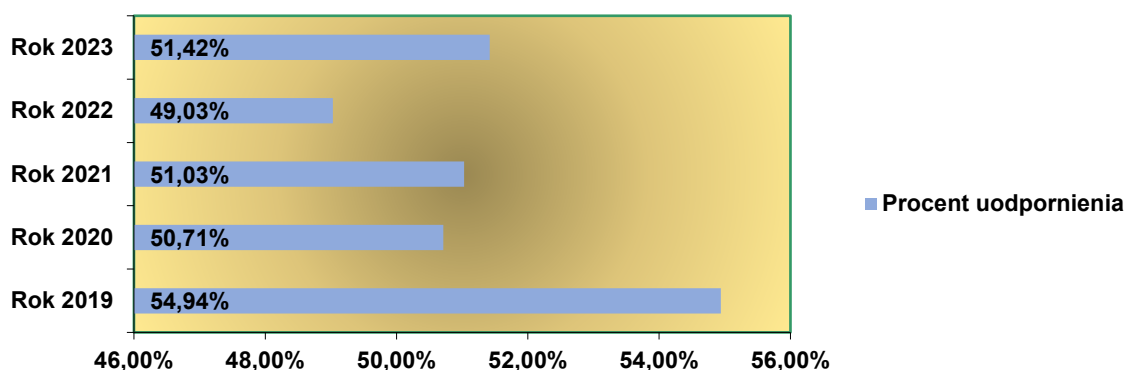
Wykres nr 1.2.11.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia przeciwko WZW typ B na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

Z analizy porównawczej wynika, iż w stosunku do lat ubiegłych zwiększył się odsetek dzieci uodpornionych przeciwko obowiązkowym szczepieniom DTP+polio+Hib (błonica, tężec, krztusiec, polio, Haemophilus typ B) w 1 roku życia, III dawki szczepionki otrzymało w 2023 roku 51,42 % dzieci, w 2022 roku 49,03 % dzieci, w 2021 roku – 51,03 % dzieci, w 2020 roku - 50,71 %, w 2019 roku – 54,94 % dzieci.

Wykres nr 1.2.12.: Uodpornienie dzieci w 1 roku życia p. DTP+polio+Hib na terenie powiatu
świebodzińskiego w latach 2019-2023

Obowiązkowe szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem w walce z niebezpiecznymi, często śmiertelnymi chorobami zakaźnymi zagrażającymi naszemu zdrowiu i życiu. Są one bezpieczną i skuteczną formą profilaktyki, wykorzystującą naturalne zdolności obronne organizmu i zapewniająca odporność na długi czas. Z uwagi na wzrost liczby osób podróżujących po świecie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzińsku umieścił informacje o szczepieniach obowiązkowych oraz zalecanych dla turystów na stronie internetowej <http://www.edu.wsse.gorzow.pl/swiebodzin/>. Osoby zainteresowane szczepieniami przed wyjazdami wakacyjnymi lub służbowymi mogą uzyskać rzetelne informacje na temat szczepień w poszczególnych krajach na stronie internetowej <http://www.szczepieniadlapodrozujacych.pl/>.

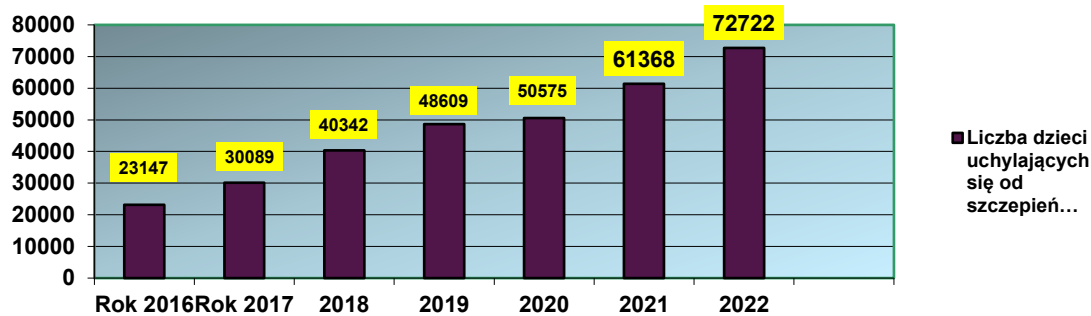
Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gis/szczepienia4?page=2&size=10> umieszczone zostały informacje będące wartościowym i rzetelnym źródłem wiedzy o szczepieniach m.in. pakiety informacyjne z zakresu organizacji szczepień ochronnych w Polsce oraz Programu Szczepień Ochronnych. Również na stronach: <http://szczepienia.pzh.gov.pl>, www.szczepienia.pl, www.zaszczepsiewiedza.pl, umieszczone zostały rzetelne informacje o szczepionkach obowiązkowych oraz zalecanych ujętych w Programie Szczepień Ochronnych. Ponadto rodzice mogą się zapoznać z przewodnikami dotyczącymi szczepień ochronnych, uzyskać informacje nt. pierwszej wizyty szczepiennej dziecka, a także dowiedzieć się, w jaki sposób powstaje szczepionka.

Ogromnym problemem w Polsce staje się odmowa obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny wynika, że na przestrzeni ostatnich lat znacznie wzrosła liczba odmów dotyczących szczepień ochronnych u dzieci. W 2016 roku – 23 147 odmów, w 2017 roku – 30 089, w 2018 roku liczba odmów wynosiła 40342, w 2019 roku 48609, w 2020, 50575, w 2021 roku 61368, a w 2022 roku liczba odmów wynosiła 72722, co stwarza zagrożenie dla zdrowia publicznego i niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych. Utrzymanie wysokiego poziomu zaszczepienia populacji przeciw chorobom zakaźnym jest bardzo ważne, ponieważ ze względu na występowanie zjawiska odporności zbiorowiskowej, w przypadku gdy zaszczepionych jest przynajmniej 95% osób szczepienia chronią również pojedyncze osoby jeszcze niezaszczepione (np. ze względu na wiek, czy przeciwwskazania do szczepień).

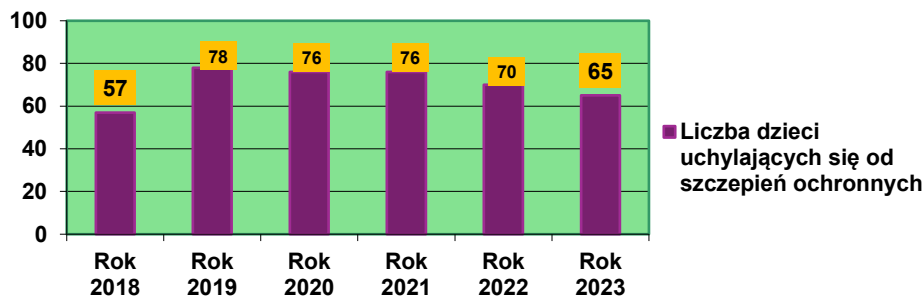

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodzin

Wykres nr 1.2.13 : Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych w Polsce w latach 2016-2022 wg danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny.

Wykres nr 1.2.14.: Liczba dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2018-2023

Z uwagi na skalę problemu należy podejmować działania zmierzające do poprawienia zgłaszalności osób wzywanych do szczepień ochronnych poprzez działania edukacyjne oraz egzekucyjne. Ponadto należy podejmować inicjatywy i poszukiwać nowych sposobów dotarcia do rodziców i opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych.

Sporządził: Marzanna Piechowicz

2. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych

Łączna ilość wszystkich nadzorowanych obiektów leczniczych oraz podmiotów wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023 roku wynosiła 135. Na rok 2023 zaplanowano kontrolę 135 z nich. 10 podmiotów leczniczych zakończyło swoją działalność.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Świebodzińie w 2023 r. znajdowały się obiekty:

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:		
1)	podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale):	
a)	szpitale	
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe. - Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzińie Sp. z o.o. ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodziń. - Nowy Szpital w Świebodzińie Sp. z o.o. ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodziń	
b)	inne niż szpitale	

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świębodziń

	- Domy Pomocy Społecznej w Glińsku, Glińsk 51, 66-200 Świębodziń - Dom Pomocy Społecznej w Toporowie, ul. Lipowa 17, Toporów, 66-220 Łagów - Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie Jordanowo 3, 66-200 Świębodziń - Ośrodek Dla Osób uzależnionych SPZOZ Nowy Dworek Nowy Dworek 46, 66-200 Świębodziń - Powiatowy Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy "PAŁAC" w Przełazach sp z o.o., Przełazy 20, 66-218 Lubrza	
c)	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	
	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – ogółem	81
	Zakłady rehabilitacji leczniczej	1
	Inne	4
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową		
a)	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	42
	w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	21
b)	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	35
	w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	21
c)	Grupowe praktyki lekarskie ogółem	13
	w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	3
d)	Indywidualne praktyki pielęgniarek	11
e)	inne	5

W 2023 r. przeprowadzono 115 kontroli sanitarnych obiektów, w tym 17 kontroli podmiotów leczniczych. Od początku roku 2023 wydano 18 decyzji administracyjnych (9 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji, 9 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości) oraz 9 decyzji opłatowych w związku z przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi, podczas których stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie sprawozdawczym wydano 5 mandatów karnych w wysokości łącznej 2150 zł.

Aktualnie prowadzone jest postępowanie administracyjne w związku ze złożonymi wnioskami (pod koniec 2023 r. i początku 2024 r.) przez podmioty lecznicze w sprawie zmiany realizacji terminu nałożonych wcześniej decyzji administracyjnych:

- decyzje prolongujące - Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skąpe
- decyzje prolongujące - Nowy Szpital w Świębodziń Sp. z o.o ul. Młyńska 6, 66-200 Świębodziń

	Liczba kontroli (w tym także kontrole spr., interwencyjne, na wniosek)	Liczba wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
Rok 2017	138	11	3	300 zł
Rok 2018	122	15	2	200 zł
Rok 2019	108	19	3	300 zł
Rok 2020	7	1	1	100 zł
Rok 2021	59	0	0	0zł
Rok 2022	76	14	4	1050 zł
Rok 2023	117	9	5	2150 zł

W 2023 r. przeprowadzono kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w zakresie:

- a) przestrzegania aseptyki i antyseptyki,
- b) oceny procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne, prawidłowości przygotowania sprzętu do sterylizacji, skuteczności procesów sterylizacyjnych oraz właściwego postępowania ze sprzętem medycznym po sterylizacji,
- c) oceny procedur dezynfekcyjnych z uwzględnieniem prawidłowości doboru środków dezynfekcyjnych, przygotowania roztworów i sposobu przechowywania preparatów stężonych,
- d) opracowania i stosowania procedur higienicznych:
 - higienicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji rąk,
 - chirurgicznego mycia rąk,
 - dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu medycznego,
 - postępowania po ekspozycji na materiał zakaźny,
 - postępowania z brudną bielizną,
 - postępowania z odpadami medycznymi.
- e) opracowania i stosowania procedur sprzątania:
 - mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych,
 - mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych,
 - postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym.
- f) oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń podmiotów leczniczych,
- g) oceny prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, częstotliwość jej prowadzenia, sposób dokumentowania,
- h) oceny postępowania z odpadami medycznymi w nadzorowanych podmiotach leczniczych,
- i) oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/powstrzymywania zjawiska rozprzestrzeniania się pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy w tym szczepów *Klebsiella pneumoniae* typu NDM oraz wirusa Sars Cov – 2.

2. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

2.1. Czystość bieżąca kontrolowanych szpitali była zachowana. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono najczęściej nieprawidłowości, które dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni posadzki podłogowej, ścian i sufitów.

W roku 2023 r. przeprowadzono 17 kontroli w podmiotach leczniczych w tym:

- a) 7 kontroli sprawdzających
- b) 3 kontrole kompleksowe
- c) 4 kontroli w zakresie ogniska epidemiologicznego
- d) 3 kontrole w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych

W 2023 r. przeprowadzono kontrole kompleksowe szpitali znajdujących się na terenie powiatu świebodzińskiego w związku z koniecznością oceny dostosowania podmiotów do wymogu rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą i realizacji programów dostosowania oraz oceny działań zmierzających do zapobiegania/ograniczenia/powstrzymywania zjawiska rozprzestrzeniania się pałeczek Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy w tym szczepów *Klebsiella pneumoniae* typu NDM, wirusa Sars Cov - 2 oraz oceniono działalność zespołu kontroli zakażeń szpitalnych oraz komitetu kontroli zakażeń szpitalnych.

a) Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o., ul. Zamkowa 1, 66-200 Świebodzin

W 2023 r. przeprowadzono 5 kontroli Lubuskiego Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o., tzn.

- 1 kontrolę w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych;

- kontrolę kompleksową w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego szpitala, w tym bloku operacyjnego, sterylizatorni oraz oddziałów szpitalnych, oraz oceną postępowania z odpadami medycznymi; jak również w zakresie wykonania obowiązków zawartych w nałożonych decyzjach.
- 1 kontrolę w zakresie wystąpienia ogniska epidemicznego
- 2 kontrole sprawdzające

Na wniosek podmiotu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał decyzję o zmianie terminu wykonania obowiązku dot. zapewnienia w pokojach łóżkowych łóżek dostępnych z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych na Oddziale Ortopedii z pododdziałem ortopedii onkologicznej oraz na Oddziale Rehabilitacji, obowiązku dot. zapewnienia w Bloku Operacyjnym śluzy szatniowej, przez którą przechodzi personel wraz pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym, znajdującym się pomiędzy szatnią czystą i brudną, wyposażoną dodatkowo w natrysk oraz obowiązku dotyczącego zapewnienia w Bloku Operacyjnym pomieszczenia dla personelu z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym.

b) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu, Cibórz 5, 66-213 Skape

W 2023 r. przeprowadzono 5 kontroli Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu, w tym:

- Kontrolę kompleksową w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego szpitala, oraz oceną postępowania z odpadami medycznymi, jak również w zakresie wykonania obowiązków zawartych w nałożonych decyzjach, oraz w zakresie oceny zakresu systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- 4 kontrole sprawdzające dotyczące wykonanie obowiązków w związku z prośbą o udzielenie prolongaty terminów wykonania decyzji oraz wykonanie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli kompleksowej,

Podczas kontroli kompleksowej stwierdzono nowe nieprawidłowości wynikające ze złego stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nałożył decyzję administracyjną.

c) Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o ul. Młyńska 6, 66-200 Świebodzin

W 2023 r. przeprowadzono 9 kontroli

- 1 kontrolę w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych;
- 2 kontrole sprawdzające usunięcie nieprawidłowości;
- 3 kontrolę w zakresie wystąpienia ognisk epidemicznych
- Kontrolę kompleksową w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego szpitala, oraz oceną postępowania z odpadami medycznymi, jak również w zakresie wykonania obowiązków zawartych w nałożonych decyzjach.
- 2 kontrole bieżące obiektów – Poradnia ginekologiczna w Zbąszynku oraz Zespół Ratownictwa Medycznego w Łagowie

Podczas kontroli kompleksowej stwierdzono nowe nieprawidłowości wynikające ze złego stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nałożył decyzję administracyjną.

Kontrole interwencyjne przeprowadzono w związku z trzema ogniskami epidemicznymi *Klebsiella pneumoniae* oraz Sars Cov - 2.

W 2023 r. na podmioty lecznicze zostało nałożonych 5 mandatów w kwocie 2150 zł . Mandaty karne dotyczyły:

- 2 nieprzestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych w podmiotach leczniczych
- 1 nieprzestrzeganie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi

- 1 nieprzestrzeganie procedur dotyczących przechowywania szczepionek zakupionych przez ministra właściwego do spraw zdrowia z zachowaniem łańcucha chłodniczego oraz na zasadach określonych w przepisach prawa farmaceutycznego,
- 1 nieprawidłowego stanu higieniczno – sanitarnego urządzenia chłodniczego przeznaczonego na wstępne magazynowanie odpadów medycznych

W 2023 r. podczas bieżących kontroli w 3 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi tj. worki / pojemniki przeznaczone na odpady medyczne były nieprawidłowo oznakowane.

2.2. Czystość mikrobiologiczna

- procesy dezynfekcji

W kontrolowanych szpitalach w roku 2023 nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie przeprowadzania dezynfekcji.

Podczas kontroli kompleksowej w jednym podmiocie stwierdzono obecność sprzętu medycznego jednorazowego użytku, który posiadał datę ważności po terminie.

Wyroby medyczny, sprzęt medyczny jest przechowywany w prawidłowych warunkach (zamykane wydzielone szafki, szuflady lub magazyny sprzętu sterylnego) z zachowanym terminem ważności.

- procesy sterylizacji

Nowy Szpital w Świebodzinie Sp. z o.o. oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu mają zawarte umowy na wykonywanie usługi sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku z firmami zewnętrznymi.

Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie dysponuje własną centralną sterylizatornią.

3. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Ośrodek dla Osób Uzależnionych SPZOZ Filia Jordanowo 53

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w 2023 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym jest na terenie powiatu świebodzińskiego Ośrodek dla Osób Uzależnionych SPZOZ Filia Jordanowo 53. W roku 2023 r. przeprowadzono w nim **1 kontrolę bieżącą**.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie nie wydał żadnej decyzji administracyjnej na ww. podmiot.

4. Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach leczniczych w 2023 roku

Na terenie powiatu w 2023 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie 8 raportów dotyczących podejrzenia ogniska epidemicznego.

W Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SPZOZ w Ciborzu łącznie zgłoszono 1 ognisko , które dotyczyło:

- Wystąpienia objawów infekcji górnych dróg oddechowych

W Nowym Szpitalu w Świebodzinie Sp. z o.o wystąpiło 5 ognisk epidemicznych, które dotyczyły:

- wirusa SARS-CoV-2 (3 ogniska)
- Klebsiella pneumoniae (2 ogniska)

W Lubuskim Centrum Ortopedii im. dr. Lecha Wierusza w Świebodzinie Sp. z o.o wystąpiły 2 ogniska epidemiczne :

- wirusa SARS-CoV-2 (2 ogniska)

5. Zakażenia Szpitalne

W poniższej tabeli przedstawiono ilość zakażeń szpitalnych od 2017 r. do 2023 r.

Nazwa szpitala	Ilość wykrytych zakażeń szpitalnych						
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021r.	2022r.	2023
Lubuskie Centrum Ortopedii im. dr Lecha Wierusza w Świębodziźnie Sp. z o.o., ul. Zamkowa 1, 66-200 Świębódzin	13	14	17	0	13	48	33
Nowy Szpital w Świębodziźnie Sp. z o.o., 66- 200 Świębódzin, ul. Młyńska 6	59	114	80	73	78 (razem z covid)	118	42
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu 66-213 Skąpe	195	167	154	142	32 (+ 131 covid) 163	18	23
Razem w powiecie	267	295	251	215	254	184	98

W świetle przepisów prawnych kierownicy podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne są obowiązani do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych obejmującego m.in. **powołanie i nadzór nad działalnością zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.**

We wszystkich nadzorowanych szpitalach formalnie powołany jest Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Lekarze, będący przewodniczącymi zespołu, oraz specjaliści ds. mikrobiologii posiadają kwalifikacje zgodne z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.

6. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

6.1. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie

a) stan sanitarno-techniczny i funkcjonalność

W 2023 r. przeprowadzono 81 kontroli, w tym:

- w zakładach rehabilitacji leczniczej
- w indywidualnych praktykach lekarskich
- w indywidualnych specjalistycznych praktykach lekarskich
- w grupowych praktykach lekarskich
- w indywidualnych praktykach pielęgniarских

Podczas kontroli oceniono stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ww. podmiotów, oceniono postępowanie z odpadami medycznymi, sprawdzono aktualność procedur. W 2023 r. wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące złego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń oraz niedostosowania

pomieszczeń do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

We wszystkich gabinetach diagnostyczno-zabiegowych i lekarskich znajdowały się wydzielone stanowiska higieny rąk (umywalka lub zlew) wyposażone w dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na odpady.

W przychodniach były opracowane procedury sprzątania w zakresie: mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych oraz mycia i dezynfekcji powierzchni bezdotykowych, a także postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym. Sprzątanie pomieszczeń: wykonywali głównie pracownicy podmiotu leczniczego. Ponadto w przychodniach oraz praktykach lekarzy rodzinnych były opracowane procedury: mycia rąk, dezynfekcji rąk, postępowania po ekspozycji, mycia i dezynfekcji sprzętu medycznego, postępowania z odpadami medycznymi.

Podczas bieżących kontroli w 3 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły nieprawidłowej gospodarki odpadami medycznymi tj. czas wstępnego magazynowania odpadów medycznych w przenośnym urządzeniu chłodniczym przekraczał 30 dni.

b) procesy dezynfekcji i sterylizacji

Dezynfekcję sprzętu i narzędzi medycznych przeprowadzano w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych. Dezynfekcja narzędzi odbywała się w pojemnikach dostosowanych wielkością do rodzaju sprzętu, pojemniki były przykrywane, odporne na działanie środków dezynfekcyjnych, oznakowane datą. W kontrolowanych podmiotach leczniczych personel medyczny pracował głównie na sprzęcie jednorazowego użytku.

Wyroby medyczne i sprzęt medyczny sterylizowany były przechowywane w wydzielonych zamkniętych szafkach i szufladach, posiadały datę sterylizacji. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono przeterminowanych pakietów sterylnych. Autoklawy były kontrolowane wskaźnikami biologicznymi przez użytkownika średnio raz na kwartał lub raz na miesiąc, natomiast kontrola bieżąca przeprowadzana była przy zastosowaniu wskaźników chemicznych każdorazowo do wsadu.

6.2. Stacja dializ

W 2023 r. Pracownicy PSSE w Świebodzinie przeprowadzili 1 kontrolę bieżącą Stacji Dializ.

Stacja Dializ wyposażona jest w stanowiska dializacyjne w obrębie którego znajdują się sprzęt i aparatura niezbędna do wykonania dializy u jednego pacjenta tj.: maszyna dializacyjna, fotel dializacyjny, wózek dializacyjny dla personelu, który umożliwia wykonanie wszystkich czynności związanych z podłączeniem, prowadzeniem i zakończeniem dializy wyłącznie u jednego pacjenta.

Woda jest codziennie rano badana pod względem parametrów fizyko-chemicznych tj.: ciśnienie wody, twardość wody, przewodność wody, ilość produkcji i odrzutu, temperatura wody. Wyniki jakości wody odnotowywane są w codziennej karcie kontroli wody, podpisywanej każdorazowo przez lekarza dyżurującego w Stacji Dializ.

Pomieszczenia w których wykonywane są dializy wyposażone są w stanowisko higieny rąk wyposażone w umywalkę z bieżącą ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik z preparatem antyseptycznym do rąk, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia oraz zlew jednokomorowy z baterią. Stanowisko nadzoru pielęgniarskiego w salach do hemodializ zapewnia personelowi obserwację pacjentów poprzez bezpośredni kontakt wzrokowy z pacjentami. Dezynfekcja aparatów do hemodializ wykonywana jest po każdym zabiegu hemodializy 50% kwasem cytrynowym przez średnio 40 minut i każdorazowo odnotowywana w protokole dializ. Dializatory są jednorazowego

użycia.

W kontrolowanej Stacji dializ wykorzystywany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia. Sprzęt medyczny sterylny jest przechowywany w wydzielonych zamkniętych szafkach, posiada datę sterylizacji oraz datę ważności. W kontrolowanej Stacji dializ opracowany jest plan higieny według którego przeprowadzane jest mycie i dezynfekcja powierzchni dotykowych i bezdotykowych. Ściereczki wykorzystywane do mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych są jednorazowego użycia. Do dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, w tym zanieczyszczonych materiałem biologicznym oraz do dezynfekcji pomieszczenia na przechowywanie odpadów medycznych. Odpady medyczne z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach zbierane są do worków jednorazowego użycia, koloru czerwonego, umieszczanych na zamykanych stelażach przy wózkach dializacyjnych, natomiast odpady medyczne o ostrych końcach składowane są do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na przekłucie. Według ustaleń, odpady medyczne o ostrych końcach są gromadzone w pojemniku na stanowisku pracy nie dłużej niż 72 godz. natomiast pozostałe odpady medyczne są usuwane z sali bezpośrednio po zakończonych zabiegach dializacyjnych. Odpady medyczne bezpośrednio po zakończonych zabiegach dializacyjnych są składowane w pomieszczeniu na odpady medyczne, a następnie średnio 2-3 razy na dzień, odpady są transportowane w zamykanym pojemniku transportowym do magazynu odpadów medycznych, który należy do Nowego Szpitala w Świębodziń. Pomieszczenie na odpady medyczne jest zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, posiada podłogę i ściany wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych i umożliwiających dezynfekcję.

W wyniku kontroli bieżącej w 2023 r. Pracownicy PSSE w Świębodziń nie stwierdzili nieprawidłowości.

6.3. Punkty poboru materiału do badań, medyczne laboratorium diagnostyczne

W 2023 r. przeprowadzono 5 kontroli w tym 2 kontrole bieżące punktów poboru materiału do badań oraz 3 kontrole sprawdzające. W zakresie kontroli sprawdzającej w medycznym laboratorium medycznych stwierdzono wykonanie obowiązków nałożonych decyzją administracyjną, która dotyczyła zapewnienia odpowiedniego stanu sanitarno – technicznego pomieszczenia poczekalni dla pacjentów.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych punktach pobrania. Przedstawiono dokumentację potwierdzającą odbiór odpadów medycznych z miejsca wytwarzania przez przedsiębiorstwo posiadające zezwolenie na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych, dokumentację potwierdzającą unieszkodliwienie ww. odpadów. Podczas kontroli stwierdzono, iż wszystkie procedury są aktualne. Nie stwierdzono przeterminowanych środków dezynfekcyjnych. Sprzęt jednorazowego użytku we wszystkich punktach był przechowywany prawidłowo w wydzielonych, zamykanych szufladach. Nie stwierdzono przeterminowanych pakietów. W 2023 r. nie nałożono żadnego mandatu karnego na prowadzących punkty pobrania.

Sporządził: Marta Bukowska-Szmit

3. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU :

W zakresie higieny środowiska kontrolowano warunki zdrowotne środowiska bytowania mieszkańców powiatu.

W działalności bieżącej w roku 2023 jako zadania priorytetowe wyznaczono:

- czuwanie nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę, miejscami wykorzystywanymi do kąpieli i basenami kąpielowymi;
- prowadzenie bazy danych wodociągów, w których stwierdzono przekroczenie parametrów w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- wzmocnienie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej (w szczególności obiektów zlokalizowanych przy głównych trasach komunikacyjnych, w hotelach, stacjach paliw) zgodnie z zagrożeniami w powiecie;
- udział w przygotowaniach i zabezpieczeniu sanitarnym przebiegu imprez masowych.
- wzmoczenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami, które w oparciu o ustalenia kontroli z lat poprzednich wykazują najgorszy stan sanitarno – techniczny;
- nadzór nad warunkami świadczenia usług w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej;
- wzmoczenie nadzoru nad obiektami sezonowymi, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych;
- wydawanie decyzji, zezwoleń na ekshumację zwłok/szczątków, ich przewóz oraz nadzór nad właściwym postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi;
- współpraca ze służbami oraz z inspekcjami i organami administracji samorządowej w zakresie sprawowanego nadzoru nad warunkami higieny środowiska.

W ramach działań pionu Higieny Komunalnej nadzorem objęto obiekty użyteczności publicznej tj:

- obiekty służące do zaopatrzenia ludności w wodę.
- obiekty świadczące usługi lecznicze (przychodnie, szpitale)
- obiekty użyteczności publicznej (ustępy publiczne, basen kąpielowy, domy pomocy społecznej, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, hotele, motele, pensjonaty, kempingi, pola namiotowe, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, zakłady odnowy biologicznej, dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe, stacje paliw, parkingi, obiekty sportowe oraz kulturalno-widowiskowe, kino, cmentarze, park linowy, place zabaw, parkingi, parki, targowiska, pralnie).
- środki transportu publicznego, w tym sanitarnego.

Realizacja działań w ww. zakresie wynikała głównie z następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2022 poz. 1230 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. 2022 poz. 402).
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017r. poz. 2266),

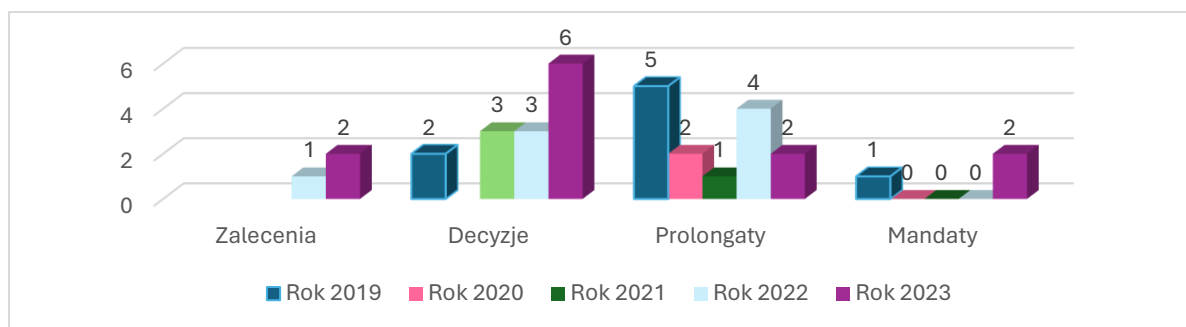
- ustawa z dnia 31 stycznia 1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. 2023r. poz. 887 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2001r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. 2021r. poz. 1910 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 75, poz. 405).

1.1. Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne

W roku 2023r. przeprowadzono łącznie **19 kontroli** zaplecza sanitarnego w obiektach podmiotów leczniczych (w tym 4 kontrole sanitarne, 4 kontrole w związku ze skażeniem wody bakterią *Legionella* sp., 5 kontroli sprawdzających).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 2 decyzje o zmianie terminu wykonania decyzji, 2 zalecenia.

Wykres 2.1.1: Porównanie wyników działań represyjnych w zakresie HK w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą zaplecza szpitalnego m.in.: pralnia szpitalna, prosektoria oraz zaplecze szpitalne tj. korytarze komunikacyjne, toalety ogólnodostępne, punkty zdawczo – odbiorcze bielizny brudnej i czystej, pomieszczenia Pro-Morte. Ponadto zakres nadzoru nad obiektami służby zdrowia objął również postępowanie z odpadami medycznymi, komunalnymi, gospodarkę wodno-ściekową oraz postępowanie z bielizną szpitalną czystą i brudną.

w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego i technicznego, ocena zaopatrzenia obiektu w wodę, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń obiektu, postępowanie

z bielizną, postępowanie z odpadami, utrzymanie porządku i czystości w obrębie nieruchomości, sposób postępowania ze zwłokami osób zmarłych.

Zaopatrzenie w wodę szpitali oraz rezerwowe źródła wody:

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w Wojewódzkim Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych SP ZOZ w Ciborzu pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do szpitala posiada pięć studni głębinowych, które pracują naprzemiennie. W roku 2023 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zm.).

„Nowy Szpital w Świębodzińcu” i Lubuskie Centrum Ortopedii w Świębodzińcu korzystają z wodociągu publicznego w Świębodzińcu. Próbkę wody z wodociągu publicznego w Świębodzińcu pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r.

Lubuskie Centrum Ortopedii w Świębodzińcu i „Nowy Szpital w Świębodzińcu” na terenie powiatu świębodzińskiego nie posiadają rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę. W związku z tym zostały wydane 2 decyzje administracyjne z terminem wykonania nakazów które zostały przedłużone do dnia 31 grudnia 2024r. (Nowy Szpital w Świębodzińcu), do dnia 31 grudnia 2024r. (LCO w Świębodzińcu).

Obiekty wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne.

Na terenie powiatu świębodzińskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzińcu w 2023 roku nadzorował inne zakłady opieki zdrowotnej, którym są SP ZOZ Ośrodek dla Osób Uzależnionych w Nowym Dworcu, Jordanowie i Glinisku. Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarny, techniczny oraz czystość bieżącą placówek, do których należy: pralnia, pokoje pensjonariuszy, korytarze komunikacyjne, pomieszczenia do terapii zajęciowej. Postępowanie z odpadami komunalnymi w miejscu powstawania nie budziło zastrzeżeń. Czystość bieżąca placówki nie budziła zastrzeżeń, za porządek odpowiedzialni są pensjonariusze.

Źródłem zaopatrzenia w wodę w SP ZOZ Ośrodku dla Osób Uzależnionych w Glinisku jest wodociąg publiczny w Rusinowie. Natomiast wodociąg publiczny w Gościkowie zaopatruje Ośrodki w Jordanowie i Nowym Dworcu. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Otoczenia budynków utrzymane były w należytej czystości i porządku. Za czystość bieżącą odpowiedzialni są pracownicy gospodarczy.

Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej na terenie powiatu świębodzińskiego ulega ciągłej poprawie. W większości z nich przeprowadzono modernizacje i remonty. Mając na uwadze ich dostosowanie do wymaganych przepisów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

3. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU

Stan sanitarno – porządkowy miast i terenów wiejskich powiatu świębodzińskiego w ostatnich latach ulega ciągłej poprawie, ale nadal jest zróżnicowany w poszczególnych miejscowościach.

Na terenie powiatu w 2023r. tak, jak w latach ubiegłych odnotowuje się stałą poprawę warunków życia mieszkańców. Gospodarze miast i wsi w sposób szczególnie zintensyfikowany przeprowadzają działania mające na celu między innymi poprawę np.: struktury sieci zbiorowego zaopatrzenia miejscowości w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, gospodarki nieczystościami stałymi oraz płynnymi jak również stanu sanitarno – porządkowego obiektów użyteczności publicznej i miejsc ogólnodostępnych dla ludności.

Stale prowadzone są modernizacje urządzeń wodociągowych oraz wprowadzane są nowe metody uzdatniania wody. Nadal brak jest awaryjnych źródeł wody, w sytuacjach awaryjnych wykorzystuje się cysterny do dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W dalszym ciągu istotnym dla gmin problemem w zakresie gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi jest zapewnienie w niektórych miejscowościach pełnej ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych do gromadzenia nieczystości płynnych, przeprowadzania zabiegów deratyzacji.

Stan sanitarno – porządkowy miejsc ogólnodostępnych oraz ulic, parkingów i dróg nie budził większych zastrzeżeń, jednak nadal nie rozwiązano problemów dotyczących zanieczyszczania miejsc ogólnodostępnych przez zwierzęta domowe a także ptaki.

ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 ze zm.) jak również na podstawie:

- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.).
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, stosownie do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

W roku 2023 pobrano w ramach nadzoru sanitarnego **263** (w tym **178** próbek wody przeznaczonej do spożycia, **33** próbek ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, **7** próbek z kąpielisk, basen – **10** próbek wody z basenu, **42** próbki pozaplanowe kontrole sprawdzające jakości wody), w obiektach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie.

Przy opracowaniu niniejszej oceny wykorzystano wyniki badań wykonanych w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Świebodzinie oraz wyniki badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty posiadające indywidualne ujęcia wody służące do celów publicznych.

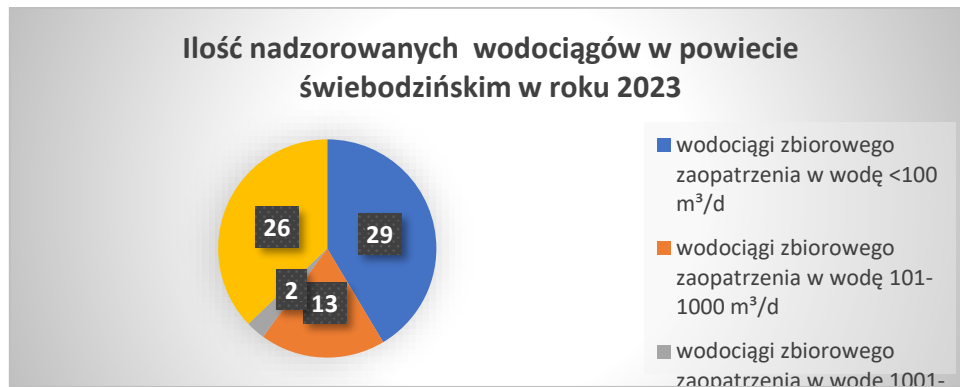
W powiecie świebodzińskim w 2023 r. objęto nadzorem 70 wodociągów, z których 44 to wodociągi publiczne zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pozostałe to indywidualne ujęcia wody w ilości 26, które są zarządzane przez inne podmioty. Indywidualne ujęcia wody, które w roku sprawozdawczym były pod nadzorem PPIS w Świebodzinie to indywidualne ujęcia wody w ośrodkach wypoczynkowych, szpitalu, przedsiębiorstwach oraz innych miejscach służących dla użyteczności publicznej (wykres nr 1). W obiektach tych również były przeprowadzane kontrolne badania jakości wody w ramach nadzoru sanitarnego.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie powiatu świebodzińskiego pochodzi z ujęć podziemnych.

Na terenie powiatu świebodzińskiego dwa wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej, są to: wodociągi publiczne w miejscowości Świebodzin oraz Zbąszynek. Raportowaniem objęto wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę produkujące wodę

przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób.

Wykres nr 1. Ilość nadzorowanych wodociągów w powiecie świębodzińskim w roku 2023.

Wykaz zarządców oraz wodociągów publicznych w poszczególnych gminach
Gmina Świębodziń

Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o., ul. Młyńska 37, 66-200 Świębodziń		
Wodociągi o dobowej produkcji ≤100 m ³	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m ³	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m ³
Lubogóra	Wilkowo	Świębodziń
Rzeczyca	Świębodziń II	-
Raków	Gościkowo	-
Borów	Chociule	-
Rosin		-
Rusinów		

Gmina Lubrza

Samorządowy Zakład Budżetowy, ul. Świębodzińska 103, 66-228 Lubrza	
Wodociągi o dobowej produkcji ≤100 m ³	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m ³
Bucze	Romanówek
Buczyna	Staropole
-	Mostki

Gmina Skąpe

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Skąpem, Skąpe 65 66-223 Skąpe	
Wodociągi o dobowej produkcji ≤100 m ³	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m ³
Węgrzynice	Ołobok
Darnawa	-
Kalinowo	-

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE
ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodzin

Rokitnica	-
-----------	---

Gmina Łagów

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gronowie, Gronów 1, 66-220 Łagów	
Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3
Sieniawa	Łagów
Wielopole	-
Niedźwiedź	-
Żelechów	-
Toporów	-
Czyste	-
Gronów	-
Jemiołów	-

Gmina Szczaniec

Gmina Szczaniec, ul. Herbowa 30, 66-225 Szczaniec	
Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3
Ojerzyce	Szczaniec
Myszęcin	Smardzewo
Wolimirzyce	-
Nowe Karcze	-
Kiełcze	-
Dąbrówka Mała	-

Gmina Zbąszynek

Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Zbąszynku, ul. PCK 2 66-220 Zbąszynek		
Wodociągi o dobowej produkcji $\leq 100 \text{ m}^3$	Wodociągi o dobowej produkcji 100-1000 m^3	Wodociągi o dobowej produkcji 1000 -10000 m^3
Samsonki	Rogoziniec	Zbąszynek
Stradzewo	Chlastawa	-
Nowy Gościnnie	-	-

Procent zwodociągowania poszczególnych gmin:

- 🔵 Gmina Świębódzin - 99% zwodociągowania
- 🔵 Gmina Skąpe - 99% zwodociągowania.
- 🔵 Gmina Lubrza - 98 % zwodociągowania
- 🔵 Gmina Szczaniec - zwodociągowana w 100%.
- 🔵 Gmina Zbąszynek - zwodociągowana w 98%
- 🔵 Gmina Łagów - zwodociągowana w 94%.

Na terenie powiatu świębodzińskiego znajduje się kilka miejscowości nie zwodociągowanych. Mieszkańcy tych miejscowości korzystają z własnych studni przydomowych. W miejscowościach tych znajdują się również wodociągi lokalne nadzorowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Świębodziźnie.

Lista wskaźników jakości wody, wśród których najczęściej stwierdzano przekroczenia:

- pod względem mikrobiologicznym - bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w $22 \pm 2^\circ\text{C}$.
- pod względem fizykochemicznym - mętność, żelazo, mangan.

Stwierdzone przekroczenia parametrów mikrobiologicznych miały charakter krótkotrwały i nie powodowały one bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Woda o zawyżonych parametrach fizykochemicznych mogła charakteryzować się zmianą smaku i zapachu oraz powodować powstawanie przebarwień na urządzeniach sanitarnych i pranej bieliźnie.

W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatrueń spowodowanych spożyciem wody.

- Informacja na temat stanu sanitarnego urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji $<100 \text{ m}^3/\text{d}$

Na terenie powiatu świębodzińskiego znajdują się **29** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $<100 \text{ m}^3/\text{d}$, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodziźnie pobrał do badań laboratoryjnych planowych **95** próbek wody w tym **24** próbki pozaplanowe z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $<100 \text{ m}^3/\text{d}$.

W 2023r. w pobranych próbkach stwierdzono przekroczenia mikrobiologiczne i fizykochemiczne, które dotyczyły w szczególności występowania pojedynczych bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów, mętności, żelaza, chlorków, siarczanów, 1,2-dichloroetanu oraz twardości ogólnej.

W związku z powyższymi przekroczeniami wydano 4 decyzje o warunkowej przydatności wody, 4 oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 21 zaleceń dot. jakości wody.

Każdorazowo w sytuacji wystąpienia przekroczeń przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały działania naprawcze mające na celu ich eliminację.

Przeprowadzono działania naprawcze w postaci płukania filtrów, sieci wodociągowej, dezynfekcję sieci wodociągowej oraz wymiana złoży filtrów oraz aeratorów. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów.

W wodociągu Buczyzna w roku 2023 obowiązuje nadal decyzja o przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na warunkach udzielonego odstępstwa na parametr azotany pochodzącej z wodociągu publicznego w miejscowości Buczyzna (decyzja wydana w 2022r. obowiązuje do dnia 31.12.2024r.).

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę -wodociągi o produkcji $101 - 1000 \text{ m}^3/\text{d}$

Na terenie powiatu świębodzińskiego znajduje się **13** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $101 - 1000 \text{ m}^3/\text{d}$, wszystkie te obiekty zostały skontrolowane. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych **64** w tym **3** pozaplanowe próbki wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $101-1000 \text{ m}^3/\text{d}$.

W roku 2023 nie wydano decyzji o braku oraz warunkowej przydatności wody do spożycia.

W roku 2023 wydano 6 zaleceń dot. jakości wody, które dotyczyły w szczególności występowania pojedynczych bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów, manganu oraz mętności. Przeprowadzono działania naprawcze w postaci płukania filtrów, sieci wodociągowej, dezynfekcję sieci wodociągowej oraz wymiana złoży filtrów oraz aeratorów. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń były krótkotrwałe i nie zagrażały zdrowiu konsumentów. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali sprawozdania potwierdzające doprowadzenia jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - wodociągi o produkcji 1001-10 000 m³/ d

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się **2** wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę o produkcji $1001-10\ 000 \text{ m}^3/\text{d}$, obiekty te zostały skontrolowane. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych **22** próbki wody z ww. wodociągów. Nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę:

Na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie znajdowały się **26** indywidualnych ujęć wody. PPIS w Świebodzinie pobrał do badań laboratoryjnych **26** próbek wody w tym **2** próbki pozaplanowe z ww. wodociągów.

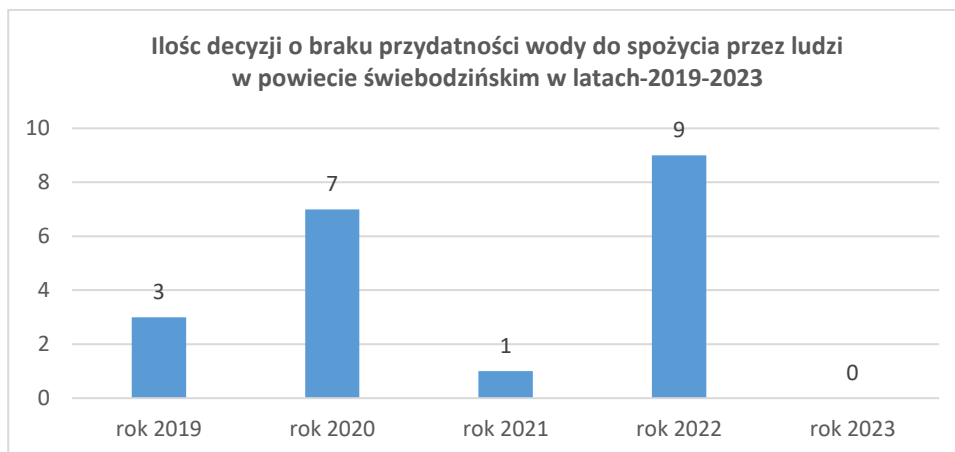
W związku z przeprowadzanymi kontrolami sanitarno-technicznymi w 2023 roku wydano 1 decyzję administracyjną merytoryczną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych w budynku Stacji Uzdatniania Wody .PPIS w Świebodzinie wydał decyzję dot. utrzymania odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitu w budynku SUW do dnia 30 czerwca 2024r.

W roku 2023 wydano 3 oceny o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 7 zaleceń dot. jakości wody- które dotyczyły w szczególności występowania pojedynczych bakterii grupy coli, podwyższonej ogólnej liczby mikroorganizmów, manganu, mętności, Σ THM, Trichlorometan.

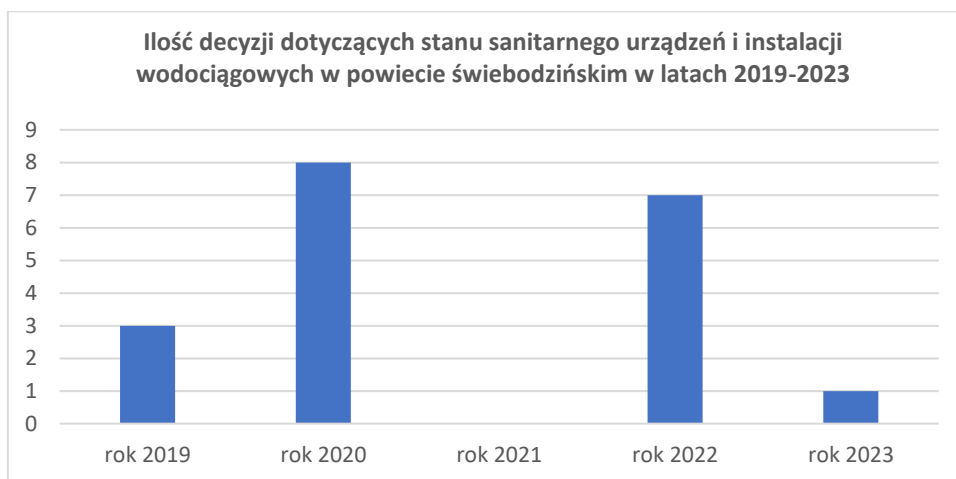
Po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali sprawozdania potwierdzające doprowadzenia jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W roku 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego nie wydano decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, wydano 4 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia, 7 ocen stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia oraz 34 zalecenia dot. jakości wody. W roku 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego wydano 1 decyzję administracyjną dot. nieprawidłowości sanitarno – technicznych urządzeń do zaopatrywania w wodę przeznaczoną do spożycia.

W porównaniu z poprzednim rokiem ilość kwestionowanych próbek wody zwiększyła się, jednakże nie wystąpiły zanieczyszczenia mikrobiologiczne, które spowodowałyby stwierdzenie braku przydatności wody do spożycia. Przekroczenia były krótkotrwałe, nie odnotowano żadnych chorób wodo zależnych na terenie powiatu świebodzińskiego. Stan sanitarno techniczny w porównaniu z rokiem 2022r. uległ poprawie, ilość decyzji na stan techniczny zmniejszyła się (rok 2022r.-7 decyzji)

Wykres : Ilość decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi w powiecie świebodzińskim w latach 2019-2023.

Wykres : Liczba decyzji dotyczących stanu technicznego urządzeń i instalacji wodociągowych na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2019-2023.

W roku 2023 wszystkie zakłady wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty posiadające ujęcia indywidualne prowadziły kontrole wewnętrzne zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem.

Na nadzorowanym terenie była prowadzona ciągła dezynfekcja wody w miejscowości Darnawa i Ołobok. W pozostałych wodociągach dezynfekcja wody prowadzona jest tylko w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub wystąpienia awarii (doraźna dezynfekcja wody).

Woda z wodociągów dostarczana jest ze studni głębinowych, w których sporadycznie występują zanieczyszczenia wody pod względem mikrobiologicznym.

Kwestię istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu świebodzińskiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

W sytuacjach awaryjnych w powiecie świebodzińskim są cztery cysterny, wykorzystywane do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia, właścicielem dwóch z nich jest Starostwo Powiatowe w Świebodziń. Jedna cysterna znajduje się w miejscowości Świebodziń, a druga w miejscowości Zbąszynek.

W powiecie dwa przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne -Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o. o w Świebodzinie oraz Samorządowy Zakład Budżetowy w Lubrzy posiadają po jednej cysternie ,które wykorzystywane są do zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia w razie awarii bądź stwierdzenia braku przydatności wody do spożycia przez ludzi.

PODSUMOWANIE

- W porównaniu do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia zmniejszyła się. W roku 2023 nie wydano decyzji stwierdzających brak przydatności, w roku 2022 wydano 9 decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia, a w 2021r. wydano 5 takich decyzji.
- W roku 2023r. zwiększyła się liczba wydanych ocen oraz zaleceń stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia - wydano 7 ocen o warunkowej przydatności wody oraz 34 zalecenia dot. jakości wody (w roku 2022r. wydano 25 ocen o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 10 zaleceń).
- Najczęściej kwestionowanymi wskaźnikami mikrobiologicznymi były: bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ a fizykochemicznymi mętność, żelazo, mangan.
- W 2023r. nie stwierdzono chorób i zatruc zależnych od wody na terenie powiatu świebodzińskiego.

Dzięki nadzorowi PPIS w Świebodzinie konsumenci wody mogli czuć się bezpiecznie, po wykryciu jakichkolwiek nieprawidłowości dot. jakości wody natychmiast podejmowano kroki aby jakość wody nie zagrażała zdrowiu mieszkańców. Wydawano komunikaty, oceny jakości wody o braku lub o warunkowej przydatności wody do spożycia, które były przekazywane wójtom, burmistrzom, przedsiębiorstwom wodociągowym w celu poinformowania odbiorców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Komunikaty umieszczane były również na stronie internetowej PSSE w Świebodzinie. Na edukacyjnej stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. umieszczono internetowy serwis informacyjny dotyczący aktualnej jakości wody w województwie lubuskim. Na mapie informacyjnej naszego województwa zaznaczane są wszystkie ujęcia z warunkową przydatnością wody do spożycia lub brakiem przydatności wody do spożycia z uwzględnieniem rodzaju skażenia: mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne.

Pogorszenia jakości wody w zakresie mikrobiologicznym były spowodowane głównie awariami urządzeń, niskim stanem wody, brakiem właściwej dezynfekcji po dokonanej konserwacji, awarii, złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, co może być skutkiem wtórnego zanieczyszczenia np. żelaza i manganu, które odkładają się w przewodach.

W większości wodociągów ogranicza się środki finansowe na wprowadzanie zmian w zakresie stosowanych technologii uzdatniania. Poprawę można uzyskać poprzez modernizację sieci wodociągowych oraz rozwiązanie problemu zwiększonych i nierównomiernych zużyć dobowych wody.

Sporządziła: Elżbieta Ampulska

IV. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Woda w kąpieliskach jest elementem środowiska i jej jakość jest bezpośrednio uzależniona od stanu tego środowiska. Woda jest deficytowym zasobem naturalnym i koniecznym jest objęcie jej należyłą ochroną.

Najważniejszym działaniem prowadzącym przez podmioty zaangażowane w nadzór i organizację kąpielisk jest dążenie do ciągłej poprawy jakości wody w kąpielisku. Zarządzanie jakością wody w kąpieliskach polegające na podejmowaniu wszelkich działań mających na celu lepsze rozpoznawanie ryzyka, co w szczególności wpływa na poprawę jej jakości. Zgodnie z przepisami prawa krajowego środkami zarządzania są następujące działania tj.:

- określenie i regularna aktualizacja profilu wody w kąpielisku,
- określenie harmonogramu kontroli,

- kontrola wody w kąpielisku,
- ocena jakości wody w kąpielisku,
- klasyfikowanie jakości wody w kąpielisku,
- określenie oraz ocena przyczyn zanieczyszczenia, które mogłyby mieć wpływ na wodę w kąpielisku oraz niekorzystnie wpływać na zdrowie kąpiących się,
- informowanie społeczeństwa, w tym aktywne rozpowszechnianie i niezwłoczne udostępnianie informacji o klasyfikacji wody w kąpielisku i zakazie kąpieli przez oznakowanie kąpieliska,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie narażeniu kąpiących się na kontakt z zanieczyszczeniami,
- podejmowanie działań w celu obniżenia ryzyka zanieczyszczenia.

W ramach nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, zarówno organizator kąpieliska jak i organy Inspekcji Sanitarnej w trakcie sezonu kąpielowego zwracają szczególną uwagę na zakwity sinic. Kontrola występowania sinic odbywa się na podstawie wizualnego nadzorowania wody, jej koloru, występowania zawiesiny, mętności wody. Monitorowanie nadmiernego zakwitu sinic pozwala na szybką reakcję w chwili powstania generowanego przez nie zagrożenia neurologicznego i hepatoksycznego.

W 2023 roku na terenie powiatu świębodzińskiego zorganizowano 6 kąpielisk, które w trakcie sezonu kąpielowego objęto nadzorem sanitarnym:

- 3 na terenie gminy Świębodziń (miejskie nad jeziorem Wilkowskim, Ośrodek Wypoczynkowy „Nowy Dworek”, gminne nad jeziorem Paklicko Wielkie w m. Nowy Dworek);
- 2 na terenie gminy Lubrza (Plaża Gminna Niesulice nr 1 i Ośrodek Wypoczynkowy „Kormoran” Niesulice);
- 1 na terenie gminy Łagów („Przystań Wodna ZSMP” w Łagowie).

Ponadto czynne było 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli na terenie Bazy Obozowej „ZHP Świdnica” w Niesulicach.

Państwowy Inspektor Sanitarny w Świębodziźnie dokonywał oceny jakości wody w kąpieliskach na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych w trakcie trwania sezonu kąpielowego oraz przed jego rozpoczęciem. Badania jakości wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego pobrano w ramach kontroli urzędowej, pozostałe pobory próbek wody realizowane były przez organizatorów kąpielisk zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Świębodziźnie harmonogramem. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodziźnie wydał oceny dla ww. kąpielisk, stwierdzające przydatność wody do kąpieli. Woda ww. wymienionych kąpieliskach przez cały sezon kąpielowy była przydatna do kąpieli, poza wystąpieniem krótkotrwałego zanieczyszczenia w kąpielisku Ośrodek Wypoczynkowy „Kormoran” Niesulice. Podczas wizji nie stwierdzono osadów smolistych, kożucha, smug i piany mogących świadczyć o zakwicie sinic w kąpieliskach oraz innych zanieczyszczeń np. tworzyw sztucznych.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 6 kąpielisk przeprowadzono klasyfikację jakości wody (ocena sporządzona na podstawie czterech sezonów kąpielowych). Jakość wody w 6 kąpieliskach oceniono jako doskonałą.

ZAOPATRZENIE W WODĘ CIEPLĄ OBIEKTÓW MIESZKALNYCH, HOTELOWYCH, OPIEKI ZDROWOTNEJ – LEGIONELLA.

Szpital w Świębodziźnie korzysta z wodociągu publicznego w Świębodziźnie. Próbki wody przeznaczonej do spożycia pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w szpitalach zostały pobrane kontrolne próbki wody ciepłej do badań w kierunku wykrycia obecności bakterii *Legionella* sp. w wewnętrznej instalacji wodociągowej.

Bakterie Legionelli licznie występują w naszym najbliższym otoczeniu - znajdziemy je w wodach śródlądowych i morskich, kurkach ciepłej i zimnej wody, zbiornikach wody a także w glebie. Źródłem zakażenia pałeczkami Legionella w obiektach mogą być między innymi instalacje ciepłej wody. Legionella znajduje optymalne warunki dla rozwoju w wodzie o temperaturze 20-50°C. Najszybciej namnaża się w temperaturze 38-42°C, a ginie całkowicie w temperaturze 70°C. Chorobom wywoływanym przez Legionellę można zapobiegać poprzez utrzymanie w instalacjach wodnych warunków uniemożliwiających rozmnażanie tych bakterii, dlatego tak ważną kwestią jest utrzymanie temperatury ciepłej wody powyżej 55°C. Do grupy osób najbardziej narażonych na zachorowanie należą osoby starsze, chore i z obniżoną odpornością. Objawy legionellozy mogą obejmować objawy od lekkich chorób układu oddechowego po groźne dla życia zapalenie płuc.

W 2023r. w ramach kontroli z nadzoru sanitarnego przedstawiciele PPIS w Świebodzinie pobrali próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w 9 obiektach użyteczności publicznej (w tym 4 podmioty wykonujące działalność leczniczą).

W dwóch podmiotach wykonujących działalność leczniczą stwierdzono wysokie oraz średnie skażenie ciepłej wody. PPIS w Świebodzinie przeprowadził kontrolę w powyższych obiektach oraz wydał oceny oraz decyzje o przeprowadzeniu natychmiastowych działań naprawczych oraz zabezpieczenia pacjentów przed możliwością zarażenia Legionella sp. poprzez zastosowania się do wewnętrznych procedur epidemiologicznych.

W 2023r. stwierdzono również obecność bakterii Legionella sp. w schronisku młodzieżowym. PPIS w Świebodzinie stwierdził średnie skażenie ciepłej wody ,wydał ocenę oraz decyzję o przeprowadzeniu natychmiastowych działań naprawczych.

Wszystkie podmioty w których wykryto obecność bakterii Legionella sp. doprowadziły jakoś ciepłej wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W pozostałych podmiotach objętych badaniami z nadzoru sanitarnego oraz badaniami wykonanymi w ramach kontroli wewnętrznej nie stwierdzono obecności bakterii Legionella sp. >100 jtk/100ml (obiekty użyteczności publicznej -podmioty wykonujące działalność leczniczą w tym ośrodki dla osób uzależnionych ,domy dziecka, internaty, dps, dom seniora ,basen).

W porównaniu z rokiem 2022r. zwiększyła się liczba podmiotów w których wykryto ponadnormatywne ilości bakterii Legionella sp. Największym problemem w tych podmiotach jest utrzymanie stalej , powyżej 55°C temperatury ciepłej wody w punktach najdalej położonych od podgrzewacza.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, pod kątem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Działania podejmowane w ramach prowadzenia nadzoru mają na celu przeciwdziałanie najważniejszym czynnikom ryzyka zdrowotnego determinującym zdrowie ludzi, a w konsekwencji dążenie do zmniejszenia obciążenia chorobami.

Wśród obiektów użyteczności publicznej, w których stan sanitarny lokalu, wyposażenia, jak i sposób prowadzenia usług ma zdecydowany wpływ na jakość zdrowia ludzkiego należy wymienić obiekty:

- związane z prowadzeniem zabiegów upiększania ciała oraz odnowy biologicznej;
- wykorzystywane do czasowego przebywania ludności, związanego z podróżowaniem, wypoczynkiem i turystyką;
- obsługi podróży różnych środkami komunikacji zbiorowej;

- pobytu stałego osób starszych i niepełnosprawnych, jak również wykluczonych społecznie.

Ponadto, Państwowa Inspekcja Sanitarna kontroluje przestrzenie publiczne związane z wypoczynkiem, turystyką i rekreacją, a także cmentarze i urządzenia użyteczności publicznej, takie jak ustępy publiczne i inne, służące utrzymaniu higieny i czystości człowieka.

OBIEKTY KOMUNALNE

Pływalnia

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 1 pływalnię krytą Basen Miejski „Świewoda” przy ul. Sulechowskiej 6 w miejscowości Świebodziń składającą się z 4 niecek basenowych (sportowy, niecka rekreacyjna do nauki pływania oraz wanna z hydromasażem).

Czynnikiem o najwyższym znaczeniu dla zdrowia spośród wszystkich związanych z wodą na pływalni są wskaźniki mikrobiologiczne. Występowanie patogenów w wodzie basenowej tj. *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa* w istotny sposób mogą zwiększać ryzyko zakażenia użytkowników pływalni. Niebezpieczeństwo to wynika z czasu ekspozycji na zagrożenie mikrobiologiczne zanim zostanie wykryte, dlatego tak istotna jest kontrola jakości wody basenowej oraz właściwe prowadzenie procesów uzdatniania i dezynfekcji wody. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne wnoszone są do wody przez użytkowników basenów. Osoby korzystające z kąpieli wnoszą do wody przede wszystkim drobnoustroje bytujące w przewodzie pokarmowym, w górnych drogach oddechowych, błonach śluzowych i na skórze. Oprócz drobnoustrojów wchodzących w skład normalnej mikroflory, stanowiących stałą lub przejściową mikroflorę ciała mogą to być również organizmy chorobotwórcze, będące przyczyną infekcji.

Badania wykonywane na pływalniach odbywają się również w zakresie parametrów fizykochemicznych, istotnych dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osób kąpiących się. Pozwalają one na stwierdzenie czy technologiczne procesy uzdatniania i dezynfekcji wody prowadzone są na właściwym poziomie i czy są skuteczne. Zagrożenia wynikające z przekroczenia któregoś z parametrów fizykochemicznych, obserwuje się dopiero po dłuższym czasie ekspozycji na dany czynnik.

W ramach prowadzonego monitoringu jakości wody PPIS w Świebodziń pobrał 7 próbek wody z niecek oraz 3 próbki wody z natrysków w kierunku bakterii *Legionella*, natomiast administrator pływalni w ramach kontroli wewnętrznej pobrał 139 próbek wody z niecek.

Analizując przedstawione wyniki badań próbek wody, stwierdzono przekroczenia następujących parametrów: mętność, chlor wolny, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48 h, odczyn pH, chloroform.

Zarządca pływalni każdorazowo podejmował działania naprawcze m.in. przeprowadzał dezynfekcję, czyszczenie oraz płukanie filtrów niecek, regulował poziomu chloru w nieckach, zwiększył nadzór nad technologią uzdatniania wody oraz umieszczał komunikaty dotyczące jakości wody na pływalni na tablicy informacyjnej w obiekcie oraz na stronie internetowej.

Próbki wody do badań zostały pobrane zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Powyższe rozporządzenie reguluje wymagania jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania prób, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach.

Głównym problemem utrzymującym się od kilku lat jest zachowanie odpowiednich wartości parametrów fizykochemicznych wody. Przekroczenia te nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia, wskazują jednak na potrzebę wyregulowania procesów uzdatniania wody, co zalecono administratorowi pływalni.

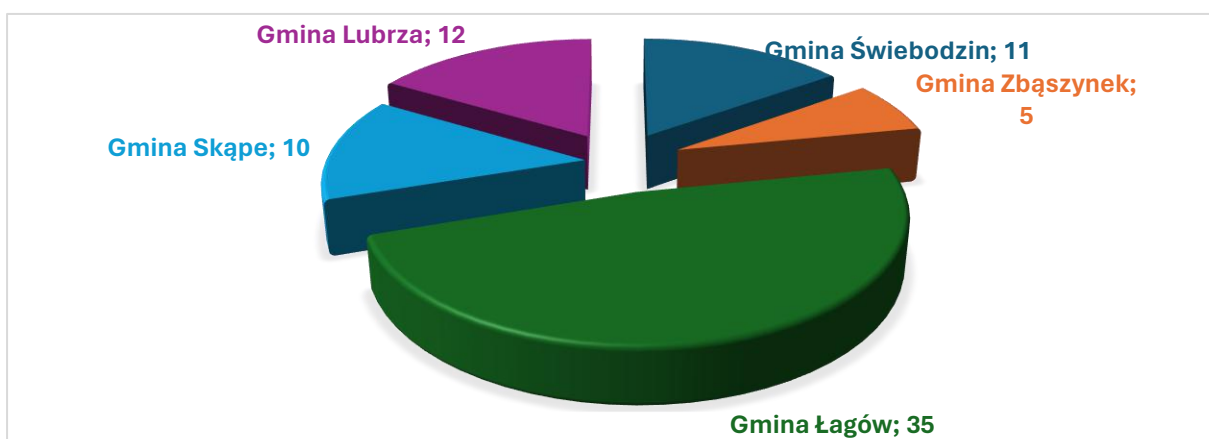

W ramach prowadzanego nadzoru przeprowadzono kontrolę sanitarną obiektu Basenu Miejskiego „Świewoda” w Świębodziźnie. Kontrola wykazała nieprawidłowości w związku z tym została wydana decyzja administracyjna nakazująca usunięcie nieprawidłowości do dnia 31 sierpnia 2023r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W 2023r. skontrolowano 19 spośród 76 tego typu obiektów, co stanowi 25%. Objęto nadzorem 5 hoteli, 1 motel, 1 pensjonat, 6 ośrodków wypoczynkowych, 3 gospodarstwa agroturystyczne, 2 schroniska młodzieżowe. W analizowanym okresie skontrolowano 15 obiektów, przeprowadzono łącznie 23 kontrole.

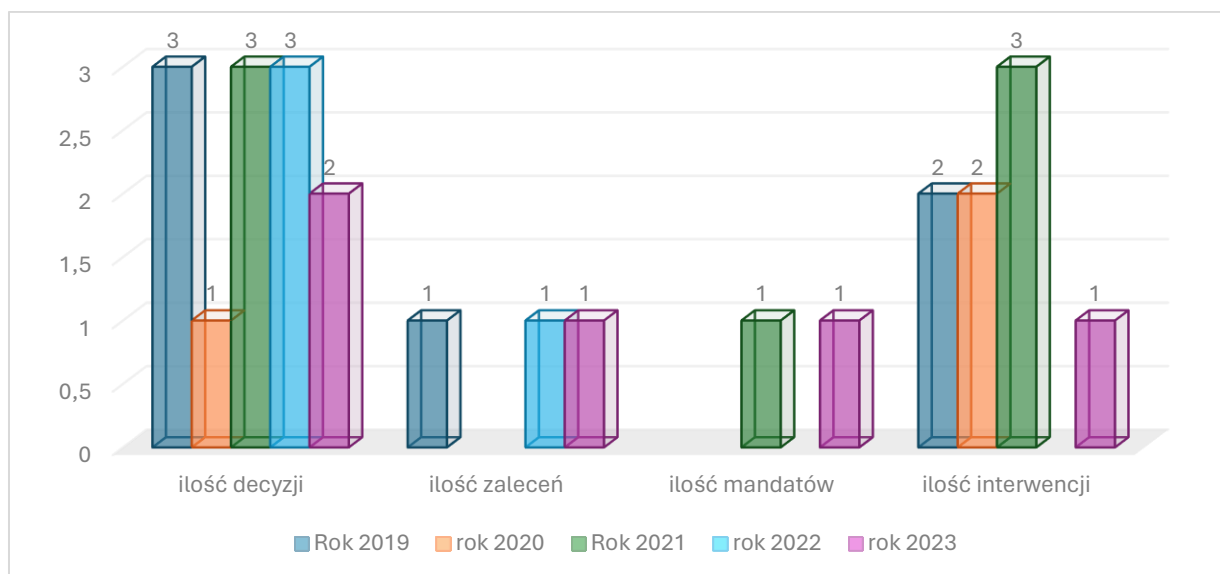
Wykres 1: Ilość nadzorowanych obiektów typu Hotele, Motele, Pensjonaty, oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie w rozbiciu na gminy.

W porównaniu do lat ubiegłych stan sanitarno techniczny w hotelach, motelach, pensjonatach, kwaterach prywatnych oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nieznacznie się zmienił.

Celem kontroli była ocena stanu technicznego i sanitarnego obiektów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004r., w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (Dz. U. z 2006r. Nr 22, poz. 169 ze zm.).

Wykres 2: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w hotelach, motelach, pensjonatach, oraz innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie nadzorowanych na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2019-2023.

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Świebodzinie w obiektach świadczących usługi noclegowe, zwracała szczególną uwagę na:

- zaopatrzenie w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakość wody,
- gospodarkę ściekami i odpadami,
- postępowanie z brudną bielizną i pościelą,
- procedury utrzymania czystości, środki czystości i dezynfekcyjne,
- funkcjonowanie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji,
- dokumentację zdrowotną pracowników,
- stan sanitarno – higieniczny i techniczny terenów przeznaczonych pod kempingi i wokół budynków.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w tych obiektach potwierdziły wzrost standardu świadczonych usług poprzez systematycznie przeprowadzane remonty, modernizacje, zmianę wyposażenia pokoi gościnnych, zapewnienia sanitariatów w obrębie lub bezpośrednio w jednostkach mieszkalnych oraz całego zaplecza technicznego bazy noclegowej.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 2 decyzje administracyjne i 1 zalecenie, były to głównie nieprawidłowości związane z ze stanem sanitarno- technicznym pomieszczeń i wyposażenia, wymagające czasu oraz nakładów finansowych.. Nałożono mandat karny za zły stan sanitarno-porządkowy w obiekcie ośrodka wypoczynkowego.

Pozostałe obiekty utrzymane w odpowiednim stanie sanitarnym. Wyposażenie zgodne w obowiązującymi wymaganiami w dobrym stanie technicznym. Zapas środków myjących, higienicznych i dezynfekcyjnych odpowiedni do potrzeb. Postępowanie z bielizną czystą i brudną prawidłowe. Sprzęt porządkowy przechowywany w wydzielonych miejscach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

W 2023r. skontrolowano 125 obiektów spośród 159, co stanowi 78,6%. Objęto nadzorem 31 zakładów fryzjerskich, 80 zakładów kosmetycznych, 3 zakłady tatuażu, 6 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, 5 zakłady odnowy

biologicznej. W analizowanym okresie skontrolowano 125 obiektów, przeprowadzono łącznie 132 kontroli.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej stanowiły najliczniejszą grupę obiektów komunalnych, charakteryzującą się największym zróżnicowaniem pod względem technicznym: od niewielkich obiektów - obsługiwanych przez jedną osobę, poprzez zakłady średniej wielkości, po firmowe salony fryzjersko-kosmetyczne, wyposażone w sprzęt najnowszej generacji. Pozytywnie ocenia się wzrost liczby gabinetów, wyposażonych w autoklawy, jak też posiadających umowy na sterylizację narzędzi poza gabinetami oraz stosujących narzędzia wyłącznie jednorazowego użytku. Obserwuje się, że coraz częściej właściciele rezygnują ze stosowania bielizny wielokrotnego użytku na rzecz bielizny jednorazowej.

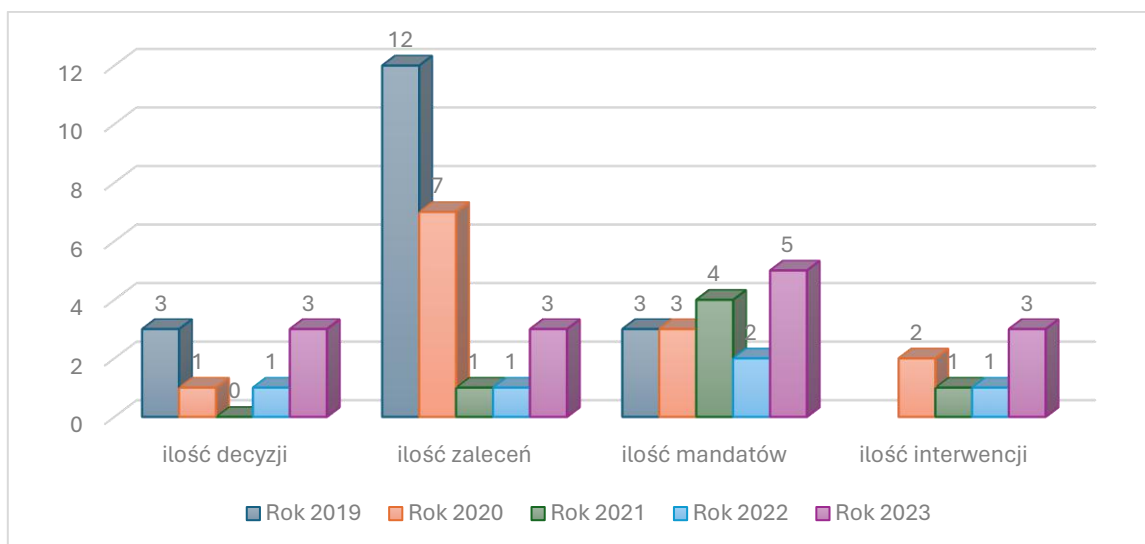
Wymagania dla zakładów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 ze zm.). Jedną z ważniejszych regulacji jest art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Tabela 1: Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2023

Liczba zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej w poszczególnych gminach w roku 2023					
Obiekty	gm. Świebodzin	gm. Zbąszynek	gm. Łagów	gm. Skąpe	gm. Lubrza
Zakłady Fryzjerskie	51	7	3		1
Zakłady Kosmetyczne	72	6	5	1	2
Zakłady Odnowy Biologicznej	5	1			
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	5		1		
Zakłady tatuażu	3				

W porównaniu do lat poprzednich można stwierdzić, że dzięki podjętym działaniom Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego większość zakładów na terenie powiatu świebodzińskiego poprawiło warunki sanitarne w zakładach.

Wykres 3: Liczba wydanych decyzji, zaleceń i mandatów w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, w roku 2023

W powyższych obiektach kontrolę dokonano w aspekcie:

- procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi, w tym postępowania z:
- wyrobami, narzędziami i materiałami wielokrotnego użytku, w tym powodującymi lub mogącymi spowodować naruszenie ciągłości tkanek ludzkich (mycie, dezynfekcja, sterylizacja, przechowywanie),
- bielizną wielokrotnego użytku (ręczniki, pelerynki i inne),
- odpadami,
- produktami i preparatami kosmetycznymi (termin ważności, sposób przechowywania),
- stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia sprzętów i urządzeń, zapewniających utrzymanie higieny osobistej oraz czystości i porządku pomieszczeń,
- przestrzeganie zasad dezynfekcji,
- posiadanych środków do dezynfekcji i sterylizacji narzędzi oraz sprzętu wielorazowego użytku.
- posiadania umów na odbiór odpadów niebezpiecznych (głównie w zakładach kosmetycznych).
- zaopatrzenia w bieżącą ciepłą i zimną wodę, w tym jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- sposobu odprowadzania ścieków, wyposażenia pomieszczenia w wentylację lub klimatyzację,
- przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W nielicznych zakładach fryzjerskich przeprowadzana była dezynfekcja z wykorzystaniem promieniowania UV. Również podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z bielizną – zarówno w aspekcie prania i dezynfekcji oraz prawidłowego przechowywania bielizny czystej i brudnej. Bielizna wielokrotnego użytku (fartuchy, pelerynki, ręczniki) najczęściej była prana poza zakładami przez właścicieli we własnym domu. Powszechne staje się stosowanie bielizny jednorazowego użytku w zakład świadczących usługi fryzjerskie i kosmetyczne.

W roku 2023 nałożono 5 mandatów karne na kwotę 950,00 zł za zły stan sanitarno-higieniczny na właścicieli zakładu fryzjerskiego, kosmetycznego, a które dotyczyły m.in. nie zachowania należytego stanu sanitarno-porządkowego na terenie obiektu.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie wydał 3 decyzje administracyjną w zakładzie kosmetycznym, na opracowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie decyzji i poprawę stanu sanitarno-porządkowego. Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

W zakładach odnowy biologicznej typu solaria, siłownie zwracano szczególną uwagę na przestrzeganie zasad dezynfekcji. Kabiny do opalania i sprzęt sportowy były dezynfekowane odpowiednimi środkami, a informacja o ich umyciu umieszczona była w widocznym miejscu. Właściciele obiektów posiadali podpisane umowy na utylizację starych zużytych lamp z firmami specjalistycznymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w związku z wejściem w życie z dniem 16 lutego 2018r. ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów (Dz.U. 2017 poz. 2211), której celem jest ochrona zdrowia ludzi przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV), wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry, wywołujące efekt opalenizny, przeprowadzono kontrole w ww. obiektach.

Główną zmianą jaką wprowadza ww., to:

- ✓ całkowity zakaz udostępniania solarium małoletnim (osobom, które nie ukończyły 18 roku życia);
- ✓ całkowity zakaz reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, w szczególności: w telewizji, radiu, prasie, na plakatach, ulotkach oraz w środkach usług informatycznych;
- ✓ obowiązek umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Świebodzinie znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej w m. Glińsk, Jordanowo i Toporów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 3 domy pomocy społecznej w zakresie sanitarno-technicznym. Placówki utrzymane były w dobrym stanie porządkowym. Zaopatrzone w wodę wodociągową, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prania bielizny i odzieży oraz w zakresie gospodarki odpadami stałymi i ciekłymi. Na bieżąco wykonywane są remonty podnoszące standardy sanitarne, funkcjonalne i estetyczne placówek.

W 2023r. przeprowadzono kontrolę w 3 domach pomocy społecznej. Kontrola sanitarna dotyczyła oceny utrzymania należytego stanu higienicznego obiektu – kontrolą objęto pomieszczenia mieszkalne, higieniczno-sanitarne i ogólnodostępne DPS-u oraz jego otoczenie, a także postępowanie z bielizną, odpadami medycznymi i komunalnymi oraz postępowanie ze zwłokami osób zmarłych. Stan porządkowy skontrolowanych pomieszczeń nie budził zastrzeżeń - czystość bieżąca była zachowana. Teren wokół obiektów był ogrodzony i utrzymany w należyтым porządku.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w DPS w Toporów pochodzi z własnego ujęcia. Wodociąg należący do dps-u posiada dwie studnie głębinowe, które pracują naprzemiennie. W roku 2022 próbki wody z ww. ujęcia odpowiadały rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2284 ze zm.).

DPS w Jordanowie korzysta z wodociągu publicznego w Gościkowo i DPS w Glińsku korzysta z wodociągu publicznego w Świebodzinie. Próbkki wody z wodociągów publicznych pobierane były zgodnie z harmonogramem i odpowiadały ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia dnia 07 grudnia 2017r.

W 2023r. w ramach kontroli z wewnętrznej zostały pobrane próbki ciepłej wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii Legionella sp. w dwóch domach pomocy społecznej będących pod nadzorem PSSE w Świebodzinie. Okazano sprawozdania w powyższych badaniach, które nie wykazały obecności bakterii Legionella sp.

Nie wydano żadnej decyzji unieruchamiającej obiekt.

INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Świębodzinie znajdują się cztery placówki takie jak Środowiskowy Dom Samopomocy w Świębodzinie, Powiatowy Dom Dziennego Pobytu „Homini” w Świębodzinie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Świębodzinie i Dzienny Dom „Senior-Wigor” w Zbąszynku. W 2022r. przeprowadzono kontrolę w 3 obiektach

W ww. obiektach prowadzone są terapie zajęciowe dla osób w szczególności samotnym, niesamodzielnym i niepełnosprawnym, którzy z powodu choroby, niepełnosprawności lub z innych przyczyn takiej pomocy potrzebują. Zapewnione są sanitariaty dla przebywających w nich osób. Stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Obiekty te zaopatrywane są w wodę do spożycia z wodociągów publicznych, a nieczystości płynne odprowadzane są do kanalizacji miejskiej.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzinie wydał 1 decyzję administracyjną ww. obiektach na poprawę stanu sanitarno- technicznego, która dotyczyła m.in. powierzchni ścian i sufitu, podłogi.

PRALNIE

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej znajduje się 1 pralnia. Pralnia znajduje się w miejscowości Świębodzin i wykonuje usługi prania bielizny pościelowej dla obiektów użyteczności publicznej typu ośrodki wypoczynkowe, hotele. Obiekt zaopatrzony jest w instalację wodociagową i kanalizacyjną. Pomieszczenia pralni są urządzone w sposób zapewniający zachowanie bariery higienicznej dla pracowników z tych dwóch stref.

NOCLEGOWNIA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzinie skontrolował 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, przeprowadzono 1 kontrolę.

Placówka ta dysponuje ok. 30 miejscami noclegowymi dla potrzebujących, w okresie zimowym i ostrych mrozów. Dla osób przebywających w tych obiektach zapewnione są pokoje, sanitariaty. Pokoje wyposażone są w łóżka, szafy, stoły i krzesła. Zapewniona jest bielizna pościelowa tj. kołdry, poduszki, koce, powłoczki. Zapewniono środki czystości.

W trakcie prowadzonych w noclegowniach kontroli sanitarnych, stwierdzano zachowanie bieżącej czystości oraz dostateczne zaopatrzenie w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne. O stan sanitarny tych obiektów, dbają mieszkańcy noclegowni - we własnym zakresie sprzątający pokoje, łazienki, WC, korytarze i piorący bieliznę. Opieka medyczna zapewniana jest w miejscowych przychodniach. W obiekcie tych zapewniona jest bieżąca zimna i ciepła woda oraz ogrzewanie. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

Ustępy publiczne oraz ogólnodostępne

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej znajduje się 15 ustępów, przeprowadzono 6 kontroli. Wydano 5 decyzji administracyjnych za stwierdzenie nieprawidłowości w 4 obiektach. Nieprawidłowości dotyczyły m.in. powierzchni ścian i sufitów. Stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Osoba odpowiedzialna za czystość i porządek w obiekcie na bieżąco dbała o środki higieniczne i dezynfekcję pomieszczeń.

Stacje Paliw

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej znajduje się 15 Stacji Paliw – skontrolowano 3.

Dwa skontrolowane obiekty znajdowały w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Podczas kontroli na 1 Stacji Paliw, stwierdzono nieprawidłowości dotyczące złego stanu sanitarno-technicznego, wydano decyzję administracyjną.

W obiektach zapewniona była bieżąca zimna i ciepła woda oraz ogrzewanie. Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, a odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy.

Skontrolowane stanowiska do tankowania paliwa znajdowały w dobrym stanie sanitarno-technicznym i sanitarno-porządkowym. Przy każdym dystrybutorze zapewnione są pojemniki na odpady komunalne, wiadra z wodą do mycia szyb, rękawiczki jednorazowego użytku oraz płyny do dezynfekcji rąk. Szczególną uwagę zwrócono na ustępy ogólnodostępne dla podróżnych. Sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń. Osoby odpowiedzialne za czystość w tych pomieszczeniach dbały o stan porządkowy oraz na bieżąco zapewniali środki higieniczne.

PODSUMOWANIE:

W roku 2023 w zakresie Higieny Komunalnej: wykonano **525** kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej pobrano w ramach nadzoru próbek 263 (w tym 178 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 33 próbki ciepłej wody w kierunku występowania bakterii Legionella, 7 próbek z kąpielisk, basen – 10 próbek wody z basenu, próbek 42), wydano **13** decyzji na zły stan sanitarno-techniczny obiektów użyteczności publicznej i ujęć wodociągowych oraz **21** decyzji opłatowych - **34** decyzji łącznie, wydano **11** decyzji na nieprawidłową jakość wody do spożycia oraz **18** decyzji opłatowych - **29** decyzji łącznie, nałożono **9** mandatów karne na łączną kwotę **1950** zł.

Wykres 4: Mandaty, decyzje i zalecenia w powiecie świębodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

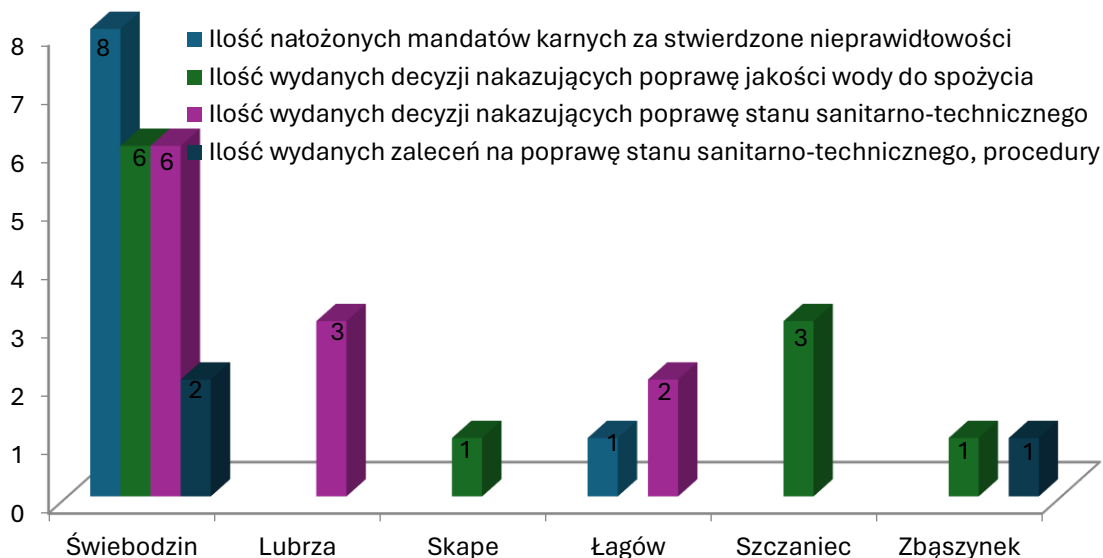

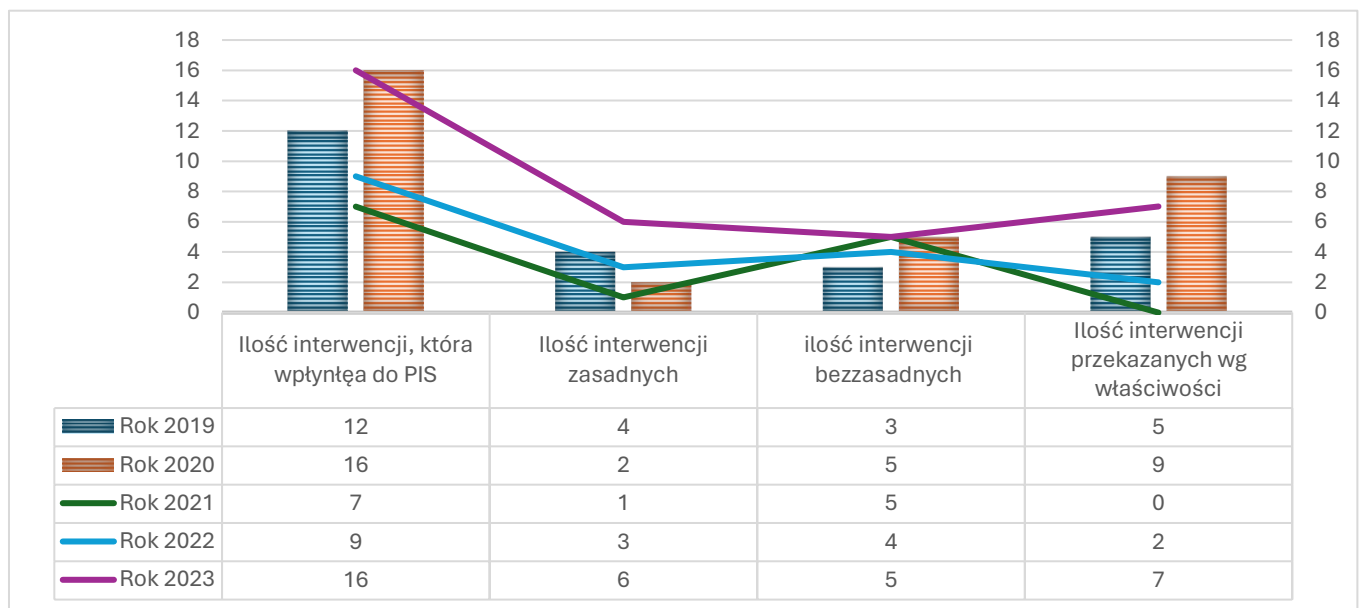
Tabela 2: Ilość działań represyjnych w 2023r. w obiektach użyteczności publicznej przez PPIS w Świębodziń z podziałem na Gminy

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodzin

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów karnych	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę jakości wody do spożycia	Ilość wydanych decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego	Ilość wydanych zaleceń na poprawę stanu sanitarno-technicznego, procedury
Świebodzin	8	1650	6	6	
Lubrza	-	-	-	3	-
Skąpe	-	-	1	-	-
Łagów	1	300	-	2	-
Szczaniec	-	-	3	-	-
Zbąszynek	-	-	1	-	1

Wykres 5. Ilość wniesionych interwencji w 2023r. w powiecie świebodzińskim w zakresie higieny komunalnej.

W ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny komunalnej i środowiska, w roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Świebodzińskim wniesiono w sprawie interwencji **16** wniosków, z których **11** - rozpatrzono we własnym zakresie, **7** - przekazano wg. właściwości jednostką spoza PIS.

Po rozpatrzeniu interwencji uznano - **6** jako zasadne, - **5** bezzasadne. Dotyczyły one: jakości wody do spożycia, gospodarki nieczystościami stałymi i płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych, posesji oraz otoczenia człowieka i stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej.

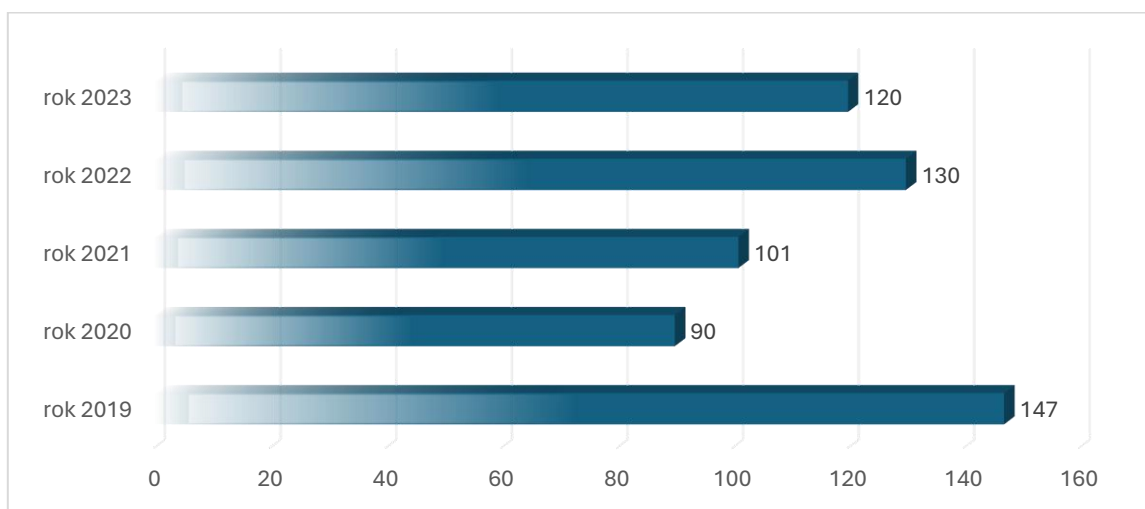
EKSHUMACJE I PRZEWÓZ ZWŁOK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzińce wydaje decyzję zezwalającą na przeprowadzenie ekshumacji w okresie od 16 października do 15 kwietnia, która może być wykonywana we wczesnych godzinach rannych przy zachowaniu odpowiednich warunków sanitarnych. W czasie przeprowadzania ekshumacji upoważnieni przez PPIS w Świębodzińce pracownicy kontrolują prawidłowość przeprowadzanych czynności ekshumacyjnych

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzińce wydał:

- 120 decyzji w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich
- 12 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa.

Wykres 45. Liczba wydanych decyzji na ekshumacje w latach 2019-2023

IMPREZY MASOWE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świębodzińce zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2023r. poz. 616), wydał 8 zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych na terenie powiatu świębodzińskiego. W czasie trwania imprezy dokonano 6 kontroli w zakresie organizacji imprezy tzn. zapewnienie porządku, sanitariatów, wody przeznaczonej do spożycia, zapewnienie pojemników na odpady.

WNIOSKI

Zdecydowana większość obiektów użyteczności publicznej tj: hotele, motele, ośrodki wypoczynkowe, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej jest systematycznie odnawiana i modernizowana. Ma to związek z dużą konkurencyjnością na rynku. Zaznacza się też sukcesywne rozszerzanie zakresu świadczonych usług. Stan sanitarno-higieniczny większości zakładów utrzymany jest na zadowalającym poziomie co może świadczyć o większej świadomości podmiotów prowadzących działalność nt. zagrożeń wynikających z nieprawidłowej dezynfekcji, sterylizacji czy dbania o higienę w ww. obiektach, choć zdarza się zastać zaniedbania wymagające działań represyjnych.

Stan sanitarny w opisanych grupach obiektów użyteczności publicznej jest stabilny, w dużej liczbie oceniany jako dobry. Jednakże należy stwierdzić, że duży wpływ na ten stan mają zapisy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, które zobowiązują organ kontroli do zawiadamiania przedsiębiorcy o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Ponadto ustawa określa w jakim terminie można przeprowadzić kontrolę od doręczenia zawiadomienia. W związku z tym przedsiębiorca może przygotować się do kontroli jak również przez okres miesiąca od otrzymania zawiadomienia o kontroli zadbać w obiekcie o utrzymanie właściwego stanu sanitarno – higienicznego.

Sporządził:

Elżbieta Ampulska - w zakresie nadzoru nad wodą do spożycia,

Małgorzata Ostrowska - w zakresie szpitali, przychodni, zakładów kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, fryzjerskich, miejsc wypoczynku, pralni

Agata Modrzyk - w zakresie pozostałych miejsc użyteczności publicznej oraz Kąpielisk i MWK.

4.STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH.

Nadzór w zakresie Bezpieczeństwa Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku prowadzono głównie w oparciu o podstawy prawne tj.:

- Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r. (Dz. U. z 2023r. poz. 1448);
- Rozporządzenie (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE. L 139 z 30.04.2004r. z późn. zm.)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. L 95 z 07.04.2017, str. 1)

Głównym celem działania Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu świebodzińskiego. Realizowano go głównie poprzez przeprowadzanie urzędowych kontroli w zakresie spełnienia odpowiednich wymagań sanitarno – technicznych oraz higienicznych i zdrowotnych przez nadzorowane zakłady oraz pobieranie do badań

laboratoryjnych próbek środków spożywczych i przedmiotów użytku, celem sprawdzenia ich zgodności z obowiązującym prawem żywnościowym. Podstawowym celem działania Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku było zapewnienie bezpieczeństwa żywności produkowanej nieodzwierzęcej

i wprowadzanej do obrotu żywności odzwierzęcej i nieodzwierzęcej na terenie powiatu świebodzińskiego, nieobjętej urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sprawowany nadzór nad bezpieczeństwem żywności opierał się na prowadzeniu urzędowych kontroli w zakresie sprawdzania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa żywnościowego.

W 2023 roku do priorytetowych działań należało:

- prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami w ramach zawartych porozumień oraz prowadzenie działań wśród producentów żywności w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego w celu zwiększenia świadomości o odpowiedzialności za bezpieczeństwo wyrobów;
- prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego;
- prowadzenie działań w ramach systemu RASFF dot. monitorowania wprowadzanych do obrotu niebezpiecznych produktów żywnościowych oraz mających kontakt z żywnością;
- wzmoczenie nadzoru w zakładach, w których wielokrotnie powtarzały się uchybienia sanitarno-higieniczne oraz techniczne w roku poprzednim;
- objęcie nadzorem zakładów strategicznych z punktu widzenia i liczby zaopatrywanych konsumentów;
- prowadzenie nadzoru nad suplementami diety, żywności specjalnego przeznaczenia oraz środków spożywczych wzbogaconych wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- kontynuacja działań mających na celu kontrolę wprowadzanych do obrotu i oferowanych przez internet środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi oraz suplementów diety;
- kontynuowanie intensywnego nadzoru w obiektach, w których istnieje potencjalna możliwość zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zwłaszcza w zakładach produkcji żywności oraz obiektach obrotu żywnością, a także zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w obiektach funkcjonujących w sezonie letnim, w których zakres prowadzonej działalności obejmuje znaczną ilość konsumentów;
- prowadzenie nadzoru w zakresie kontroli importu z krajów trzecich żywności Genetycznie Modyfikowanej, jak również produktów, które potencjalnie mogą zawierać te składniki, a także oceny prawidłowości znakowania i wprowadzania do obrotu żywności tj.: suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia, środków spożywczych wzbogaconych witaminami lub składnikami mineralnymi.
- dokonywanie oceny stopnia wdrożenia przez przedsiębiorców w zakładach branży spożywczej, zakładach żywności i żywienia systemu HACCP oraz wdrażania Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) i Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania, mając na względzie bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń.

Tabela nr 1. : Liczba zakładów żywnościowych znajdujących się w ewidencji PPIS w Świebodzińskim powiecie w roku 2023.

1.	Zakłady produkcji żywności	20
----	----------------------------	----

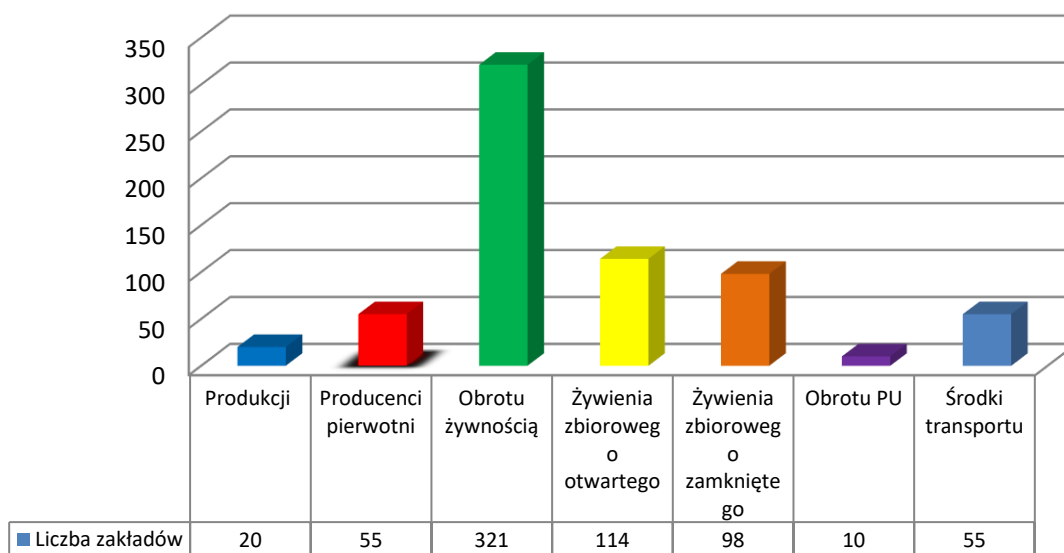
	Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	55
2.	Zakłady obrotu żywnością (w tym ruchome punkty sprzedaży)	321
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	114
4.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	98
5.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	10
6.	Ogólna liczba zakładów	618
7.	Środki transportu żywności	55

W 2023 roku w ewidencji sekcji ujęto **673** obiektów, w tym: **608** zakładów żywnościowo-żywnościowych, **10** obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz **55** środków transportu.

W sumie w roku sprawozdawczym przeprowadzono **466** kontroli sanitarnych, 464 kontroli przeprowadzono w zakładach żywnościowo-żywnościowych (w tym 6 dot. kontroli środków transportu żywności), 2 w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Struktura nadzorowanych zakładów żywnościowo-żywnościowych na terenie powiatu świebodzińskiego

Wykres nr 1 : Ilość obiektów żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świebodzińsku z podziałem na grupy ze względu na rodzaj prowadzonej działalności w 2023.

W roku 2022 wydano **144** decyzji administracyjnych tj.:

- 21 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- 86 decyzji dot. wykreśleń obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności;
- 6 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji nakazujących;
- 24 decyzje dot. wprowadzenia zmian związanych z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności w zakładach;

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świębodziń

- 5 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne, które dot. wydanych zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnych;
- 2 decyzje wygaszające z uwagi na to, iż wydana decyzja administracyjna stała się bezprzedmiotowa w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności przez podmiot w zakładzie, na który wydano decyzję administracyjną.

Wykres nr 2 : Liczba zakładów i ilość kontroli przeprowadzonych w 2023r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świębodzińskim z podziałem na Gminy

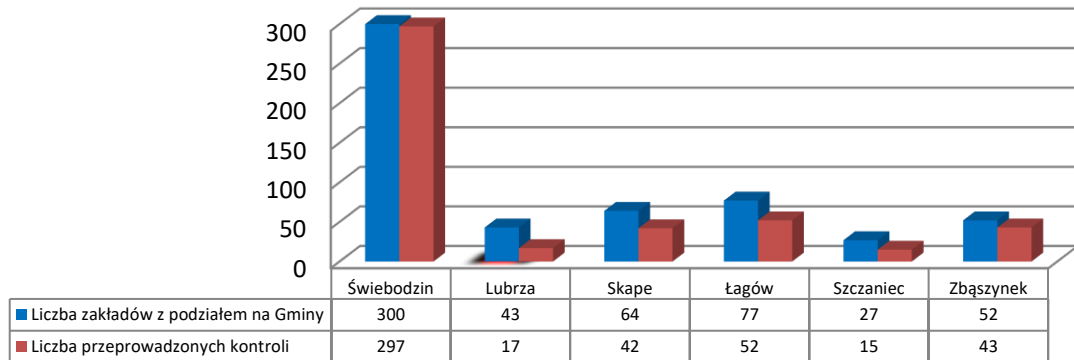

Tabela nr 2: Ilość zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świębodzińskim w 2023 r. z podziałem na Gminy

Gmina	Zakłady produkcyjne, w tym producenci prowadzący produkcję pierwotną (rolnicy)	Zakłady obrotu żywnością (z wyłączeniem ruchomych punktów sprzedaży)	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	Zakłady obrotu PU	razem
Świebodziń	35	164	52	43	9	303
Lubrza	6	18	11	8	0	43
Skąpe	4	14	13	13	0	44
Łągów	9	23	29	13	0	74
Szczaniec	12	9	3	3	0	27
Zbąszynek	9	30	6	18	1	64

Tabela nr 3: Ilość nałożonych mandatów karnych w 2023 r. w obiektach żywnościowych nadzorowanych przez PPIS w Świębodzińskim z podziałem na Gminy

Gmina	Ilość nałożonych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów karnych
Świebodziń	13	4000 zł
Lubrza	4	1500 zł
Skąpe	5	1100 zł
Łągów	2	300 zł
Szczaniec	2	650 zł
Zbąszynek	7	1800 zł
RAZEM:	33	9350 zł

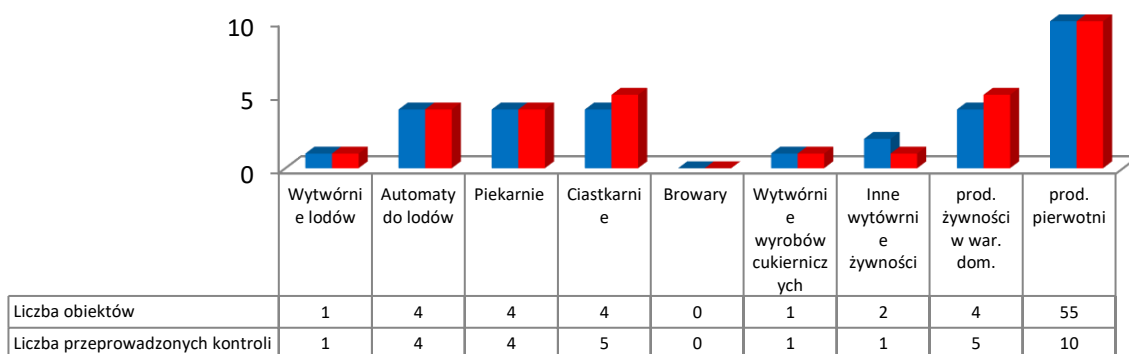

ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

Tabela nr 4: Działania kontrolno-represyjne w zakładach produkujących żywność na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających oraz wpisu do rej. zakładów	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów	Kwota nałożonych mandatów
20	21	2	7 (1)	2	600

Wykres nr 3: Liczba zakładów produkcyjnych nadzorowanych w 2023r.

W tej grupie obiektów stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne w 1 zakładzie (ciastkarni), na osobę odpowiedzialną nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł. za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego, zwłaszcza w zakresie utrzymania czystości w produkcji, za niewdrażanie w zakładzie procedur opartych na zasadach HACCP wbrew obowiązкови określönemu w art. 5 rozporządzenia 852/2004 oraz nieprzestrzeganie wymagań higienicznych wbrew obowiązкови określönemu w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Ponadto w ww. grupie zakładów wykazano nieprawidłowości sanitarno – techniczne w 1 zakładzie. Wydano 1 decyzję administracyjną (dot. niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego powierzchni ścian, sufitów, drzwi, sprzętu i wyposażenia w zakładzie).

W jednym z zakładów kontroli pobrano 1 próbkę tłuszczu stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych. Badania dokonano za pomocą „OleoTestu” i nie wykazano przekroczeń w przedmiotowym zakresie. Ponadto do badań mikrobiologicznych pobrano 10 próbek, z których żadna nie została zdyskwalifikowana.

Ponadto w zakładach tej grupy przeprowadzono 2 kontrole na wniosek podmiotu: w związku z zatwierdzeniem zakładu.

W 2023r. w tej grupie zakładów przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w związku ze zgłoszeniem od osoby, która chciała pozostać anonimowa nt. nielegalnie prowadzonych działalności w zakresie produkcji pierwotnej oraz w zakresie przygotowywania dań w kuchni domowej i ich cateringu do odbiorców zewnętrznych. Kontrole interwencyjne potwierdziły zasadność wniesionych zarzutów.

W związku z powyższym do WSSE w Gorzowie Wlkp. zostały złożone 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

Tabela nr 5: Działania kontrolno-represyjne w zakładach obrotu żywnością na terenie powiatu świębodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
321	246	26	42 (6)	11	2.600 zł

W dalszym ciągu pod szczególnym nadzorem znajdowały się obiekty z grupy wysokiego ryzyka (sklepy mięsne, stoiska mięsno-wędliniarskie, sklepy wielopowierzchniowe) oraz obiekty, w których w poprzednim roku wykazano nieprawidłowości, szczególnie sanitarno – higieniczne.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno – technicznymi wydano 6 decyzji administracyjnych oraz nakazujących poprawę stanu dot. m.in. powierzchni ścian, sufitów, drzwi, wyposażenia i sprzętu będącego w kontakcie z żywnością, w tym 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności:

1 - decyzja dot. nakazu wycofania z obrotu środków spożywczych (w Punkcie Sprzedaży Wyrobów Cukierniczych w Świębodziźnie), z uwagi na miniony termin przydatności do spożycia, w celu ochrony zdrowia ludzkiego;

1 - decyzja dot. nakazu zaprzestania przygotowywania i wprowadzania do obrotu żywności pochodzącej z własnej produkcji, zaprzestania przygotowywania i serwowania napojów gorących tj. kawa oraz zaprzestania serwowania oferowanego w obrocie asortymentu na miejscu (w Punkcie Sprzedaży Wyrobów Cukierniczych w Świębodziźnie), w celu ochrony zdrowia, z uwagi na brak odpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych i odpowiedniej infrastruktury do wykonywania tych czynności (w trakcie kontroli stwierdzono, że w zakładzie wprowadzane są do obrotu wyroby cukiernicze i piekarnicze, które według oświadczenia przedsiębiorcy są przygotowywane w jego domu i dowożone do zakładu własnym środkiem transportu w temperaturze otoczenia, co jest niezgodne z decyzją wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świębodziźnie. Zakład otrzymał zatwierdzenie w zakresie sprzedaży detalicznej wyrobów cukierniczych w opakowaniach jednostkowych oraz wyrobów cukierniczych wymagających rozważania. Ponadto w kontrolowanym zakładzie zostały ustawione stoły z krzesłami oraz przy stanowisku kasowym ekspres do kawy.

Przedsiębiorca oświadczył, że w zakładzie przygotowuje i serwuje kawę oraz że klienci mogą usiąść przy stolikach i skosztować zakupiony asortyment.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie nałożonych obowiązków w ww. decyzjach. W pozostałych przypadkach decyzje są jeszcze w terminie wykonania.

W 2023r. w tej grupie obiektów PPIS w Świębodziźnie wniósł do LPWIS w Gorzowie Wlkp. 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej na podmiot prowadzący działalność:

1) za prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świębodziźnie tj. podmiot rozszerzył zakres działalności o przygotowywanie i serwowanie napojów gorących (tj. kawa) w jednorazowych opakowaniach oraz serwowanie asortymentu na miejscu, pomimo braku warunków sanitarno – higienicznych i odpowiedniej infrastruktury - LPWIS wymierzył grzywnę w wysokości 600,00 zł.

2) za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych pochodzących z własnej produkcji w warunkach domowych, bez zgłoszenia ww. działalności i uzyskania zatwierdzenia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świębodziźnie -LPWIS wymierzył grzywnę w wysokości 1000,00 zł.

W związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących, przeprowadzono kontrole interwencyjne, w tym 2 w marketach. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż zarzuty wniesione w jednym przypadku okazały się zasadne.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna/ Manat karny	Niezasadna
1.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej - w Markecie „Biedronka” w Świebodzinie	0	1
2.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej - w Markecie „Biedronka” w Świebodzinie	0	1
3.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia - w Sklepie spożywczo – przemysłowym w Wilkowie	1/ 100zł	0
4.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia - w Sklepie spożywczym w Świebodzinie	0	1
5.	dot. wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej - w Sklepie spożywczo – przemysłowym w Mostkach	0	1
Suma	5	1/100zł	4

Ponadto w tej grupie obiektów kontrole były przeprowadzane w związku z otrzymanymi od LPWIS w Gorzowie Wlkp. pismami, które dot. kwestionowanych produktów zgłaszanych głównie w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

W roku 2023 w tej grupie obiektów nałożono 11 mandatów karnych (na łączną kwotę 2.600 zł) głównie z uwagi na nieprzestrzeganie należytych warunków sanitarno-higienicznych:

- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności;
- niezachowania prawidłowej segregacji, głównie w urządzeniach chłodniczych;
- przechowywania środków spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta określonymi na opakowaniu;
- nieporządku oraz braku zachowania czystości w pomieszczeniach żywnościowych, a także sprzętu i wyposażenia pozostającego w bezpośrednim kontakcie z żywnością (np. urządzeń chłodniczych);
- braku środków do higienicznego mycia i suszenia rąk przy umywalkach;
- nieprzestrzegania i niewdrażania opracowanych dla obiektu instrukcji GHP i procedur opartych na zasadach systemu HACCP i dot. głównie braku lub niesystematycznie prowadzonych zapisów w rejestrach zakładu.

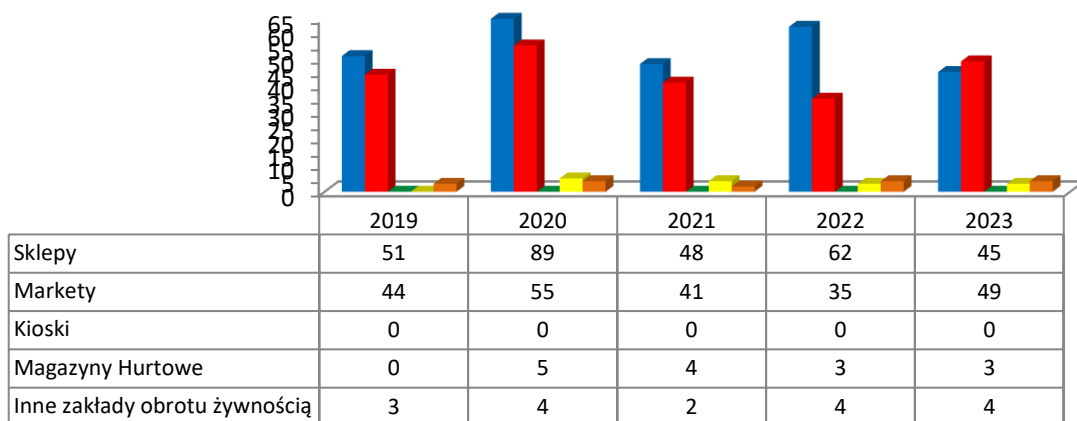
Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano ogółem 111 próbek, w tym 49 próbek w marketach, z których 5 zostało zdyskwalifikowanych (w tym 3 w marketach i 2 w sklepach):

- 2 próbki zostały zdyskwalifikowane w zakresie zbadanych parametrów tj. próbki pn. „FILET Z PIERSI KURCZAKA” pobrane do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli, w których zgodnie z otrzymanym sprawozdaniem z badań przeprowadzonych w Dziale Laboratoryjnym Oddziału Badania Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. – stwierdzono obecność bakterii z rodzaju *Salmonella* Enteritidis w 2 z 5 zbadanych próbkach;
- 3 próbki zostały zdyskwalifikowane w zakresie zbadanych parametrów tj. próbki pn. „TATAR WOŁOWY SUROWY WYRÓB MIĘSNY GOTOWY DO SPOŻYCIA” pobrane do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli, w których zgodnie z otrzymanym sprawozdaniem z badań przeprowadzonych w Dziale Laboratoryjnym Oddziału Badania Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej

w Gorzowie Wlkp. – stwierdzono obecność bakterii z rodzaju *Escherichia coli* wytwarzające toksynę Shiga (STEC) w 3 z 5 zbadanych próbkach.

Wykres nr 4 : Ilość pobranych próbek w latach 2019 – 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU OTWARTEGO Bary, Restauracje i Kawiarnie

Tabela nr 6 : Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
114	86	2	43 (2)	11	3350 zł

Mandaty karne nałożono za nieprawidłowości sanitarno-higieniczne dotyczyły:

- nie zachowanie należytej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych;
- palenie tytoniu w pomieszczeniach zakładu;
- niezachowanie należytych warunków sanitarnych i higienicznych dla magazynowanych środków spożywczych;
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP.

W 2023r. w tej grupie zakładów przeprowadzono trzy kontrole interwencyjne.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna	Niezasadna
1.	dot. wystąpienia dolegliwości gastrycznych po spożyciu pizzy w Pizzerii „CAPRI” w Świebodzinie	+ (800zł)	
2.	dot. naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych przez pracowników oraz właścicieli Hotelu „SEN” w Świebodzinie		+
	dot. prowadzenia imprez tanecznych zakrapianych alkoholem w Pubie „Borsuk” w Świebodzinie		+
Suma	3	1	2

Zakłady Małej Gastronomii

Tabela nr 7. Działania kontrolno-represyjne w zakładach małej gastronomii na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba wydanych decyzji administracyjnych, (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
59	43	1	29 (1)	7	2200zł

W czasie czynności kontrolnych w dwóch zakładach stwierdzono prowadzenie działalności niezgodnie z zakresami zawartymi w decyzjach zatwierdzających. W związku z powyższym PPIS w Świebodzińskim wystąpił do LPWIS w Gorzowie Wlkp. z wnioskami o nałożenie kar pieniężnych. Lubuski Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wymierzył karę w wysokości 800zł oraz 600 zł. Prowadzący działalność złożyli wnioski o zatwierdzenie rozszerzonego zakresu działalności. W wyniku podjętych czynności uzyskali oni decyzje zatwierdzające ww. rozszerzony zakres.

W roku sprawozdawczym pobrano 3 próbki do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu (tj. 1 próbkę tłuszczu stosowanego do smażenia w zakresie zawartości związków polarnych oraz 2 próbki tłuszczu roślinnego przeznaczone do smażenia). Żadna z próbek nie została zakwestionowana.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU ZAMKNIĘTEGO

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych/ w tym nakazujących poprawę stanu san.-technicznego	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
98	85	18 (8)	8	2600 zł

Zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów prowadzonego przez PPIS w Świebodzińskim w 2023 roku uzyskało 6 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego.

Bufety przy zakładach pracy

Działania kontrolno-represyjne w bufetach przy zakładach pracy na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
9	5	0	0	0

W 2023r. w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i w związku z tym nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie nałożono mandatów karnych.

Stółki w Domach Wczasowych

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w Domach Wczasowych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
8	6	1	1	400 zł

W 2023 roku przeprowadzono 5 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładu.

Wydano 1 decyzję nakazującą poprawę warunków sanitarno-technicznych w zakładzie tj. powierzchni ścian, wyposażenia, umywalki oraz dokumentacji GHP i HACCP.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne tj.:

- nieprawidłowe postępowanie z przechowywaniem i usuwaniem odpadów;
- nieprawidłowe warunki magazynowania środków spożywczych;
- brak orzeczeń lekarskich
- brak dokumentacji potwierdzającej przeszkolenie personelu w zakresie GHP/GMP oraz procedur systemu HACCP;

Za stwierdzone nieprawidłowości ukazano osobę odpowiedzialną grzywną w drodze mandatu karnego w kwocie 400 zł.

Bloki Żywienia w Szpitalach

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Bloki żywienia w szpitalach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
3	6	0	0	0

W roku 2023 wszystkie bloki żywienia w ww. szpitalach zostały skontrolowane. Łącznie przeprowadzono w nich 6 kontroli i rekontroli, w tym:

- 3 kontrole sanitarne w zakresie oceny stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego;
- 1 kontrola sprawdzająca dot. sprawdzenia wykonania obowiązków wynikającej z decyzji administracyjnej;
- 1 kontrola tematyczna w związku pobraniem całodziennego posiłku do badań fizyko-chemicznych;
- 1 kontrola interwencyjna w związku z prośbą o interwencję osoby skarżącej w sprawie naruszenia wymagań higienicznych podczas rozwożenia posiłków z kuchni centralnej do poszczególnych kuchенок oddziałowych.

Bloki żywienia w domach opieki społecznej

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Bloki żywienia w domach pomocy społecznej na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
4	4	0	0	0

W 2023r. w ewidencji znajdowały się 4 zakłady, które skontrolowano przeprowadzając w nich łącznie 4 kontroli/rekontroli. W Bloku żywienia Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie pobrano do badań posiłek obiadowy w kierunku wartości energetycznej posiłku oraz zawartości białka, tłuszczu, węglowodanów ogółem i soli.

Po otrzymaniu sprawozdania z badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie powiadomił pisemnie prowadzącego działalność o wynikach oraz o ich rozbieżności z parametrami zamieszczonymi w zestawieniu DPS-u. Ze sprawozdania z badań otrzymanego z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. wynika, że zawartość białka wynosi $18 \pm 2\text{g}$, zawartość tłuszczu $30 \pm 3\text{g}$, zawartość węglowodanów ogółem $95 \pm 10\text{g}$, wartość energetyczna $717 \pm 74\text{kcal}$, zawartość popiołu $10 \pm 1\text{g}$, zawartość wody $979 \pm 95\text{g}$. Natomiast zgodnie z okazanym zestawieniem średnich wartości odżywczych posiłku obiadowego na dzień kontroli dla diety podstawowej, sporządzonym przez ww. firmę cateringową wynika, że wartość energetyczna wynosi 828,79kcal, zawartość białka 45,28g, zawartość tłuszczu 17,52g, zawartość węglowodanów ogółem 189,08g, zawartość soli 3,85g. W związku z tym, że wyniki badań pobranego posiłku znacznie odbiegają od parametrów umieszczonych w ww. zestawieniu sporządzonym przez Dom Pomocy Społecznej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie polecił przeanalizowanie jadłospisów i wyeliminowanie błędów żywieniowych, szczególnie wskazanych powyżej. Ponadto zwrócono uwagę, że jadłospisy powinny być skonstruowane w sposób zgodny z zasadami racjonalnego odżywiania i powinny zaspokajać potrzeby żywieniowe pacjentów.

Stolówki w żłobkach

W 2023 roku w ewidencji zakładów znajdowały się 2 obiekty działające w systemie cateringowym zapewniające żywienie dzieci w żłobkach, zostały sklasyfikowane do obiektów ryzyka średniego. Ww. obiekty nie podlegały kontroli w bieżącym roku sprawozdawczym i zostały zaplanowane na rok 2024.

Stolówki szkolne

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stolówki szkolne na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023 r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
18	12	1 (1)	0	0

W 2023 r. w ewidencji znajdowało się 18 stołówek szkolnych, w tym 7 działających w systemie cateringowym. Skontrolowano 11 obiektów w których przeprowadzono łącznie 12 kontroli/rekontroli.

W stołówkach szkolnych dokonywano oceny stanu żywienia na podstawie okazanych jadłospisów i oceniono je jako zgodne z obowiązującymi normami prawidłowego żywienia.

Stwierdzono, że znajdują się w nich produkty będące źródłem pełnowartościowego białka, produkty o wysokiej zawartości węglowodanów oraz warzywa i owoce stanowiące dla organizmu bogate źródło witamin i składników oraz błonnika.

W sumie w tej grupie obiektów wydano 1 decyzję administracyjną, tj. nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitu w pomieszczeniach zakładu. Ponadto wydano 1 decyzję zatwierdzającą.

Stołówki w bursach i internatach

Działania kontrolno-represyjne w żywieniu zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w bursach i internatach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023 r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
2	6	1	3	800 zł

W 2023 roku pod nadzorem PPIS w Świebodzinie znajdowały się 2 zakłady, w których przeprowadzono 6 kontroli (w tym 3 kontrole sprawdzające).

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję nakazującą poprawę warunków sanitarno-technicznych powierzchni ścian. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Przeprowadzana kontrola sanitarna wykazała nieprawidłowości sanitarno – higieniczne tj.:

- niewłaściwe warunki przechowywania opakowań jednorazowego użytku przeznaczonych do pakowania posiłków na wynos;
- niewłaściwe warunki przechowywania i rozmrażania środków spożywczych;
- wykorzystywanie do produkcji potraw serwowanych w zakładzie środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- nieprawidłowość procedur oraz ich realizacja (GHP, GMP);

Za stwierdzone nieprawidłowości ukarano osobę odpowiedzialną grzywną w drodze mandatu karnego w kwocie 400 zł.

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna/ Mandat karny	Niezasadna
1.	dot. palenia papierosów w pomieszczeniach kuchennych – Stołówka w Niepublicznej Bursie w Zbąszynku	+ (2 mandaty łącznie 400zł)	
Suma		1/400zł	0

Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach

Działania kontrolno-represyjne w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
5	5	0	0	0

W trakcie kontroli oceny stanu sanitarnego tych zakładów sprawdzono również realizację postanowień zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Nie stwierdzano nieprawidłowości w ww. zakresie.

W stołówkach na koloniach i obozach dokonano oceny stanu żywienia w zakładzie na podstawie okazanych jadłospisów i stwierdzono, że były one różnorodne pod względem smaku, zapachu i konsystencji. Ww. jadłospisy oceniono jako zgodne z obowiązującymi normami racjonalnego żywienia.

Stołówki w przedszkolach

Struktura zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w przedszkolach na terenie powiatu świębodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
22	17	6 (2)	0	0

W ww. grupie obiektów dokonano oceny stanu żywienia na podstawie okazanych jadłospisów i stwierdzono, że są one zgodne z zasadami racjonalnego żywienia. Ponadto stwierdzono że do przygotowywania posiłków stosowane są artykuły spożywcze, które spełniają normy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2016r. w sprawie grup środków spożywczych stosowanych w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.

W 2023 roku przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z otrzymaniem informacji dot. naruszeń wymagań higienicznych oraz serwowania dzieciom zimnych posiłków. W trakcie przeprowadzania czynności dokonano oceny wizualnej posiłków obiadowych oraz zmierzono temperaturę poszczególnych potraw i nie stwierdzono, aby posiłki serwowane w zakładzie były zimne lub o niewłaściwej jakości. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie potwierdziła zasadności wniesionych zarzutów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych, nie nałożono mandatów karnych.

Stołówki w domach dziecka i młodzieży

W 2023r. na terenie nadzorowanym przez PPIS w Świębodzińsku funkcjonowały 4 placówki opiekuńczo - wychowawcze typu socjalizacyjnego, które skontrolowano. W czasie kontroli ustalono, że od poniedziałku do piątku przygotowywaniem posiłków zajmuje się wyznaczona osoba posiadająca aktualne orzeczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych. Natomiast w weekend ich przygotowywaniem zajmują się dzieci pod nadzorem i opieką wychowawców.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych, w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

Struktura zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych na terenie powiatu świębodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
1	1	0	0	0

W 2023r. w ewidencji PPIS w Świębodzińsku znajdował się 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

W czasie czynności kontrolnych stwierdzono przestrzeganie instrukcji GHP/GMP oraz procedur systemu HACCP.

Nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych oraz technicznych, w związku z powyższym nie nałożono mandatów karnych oraz nie wydano decyzji administracyjnych.

Inne zakłady żywienia

Struktura zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego – Inne zakłady żywienia na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
17	10	4 (0)	2	800 zł

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno – higienicznymi w tej grupie zakładów, na osoby odpowiedzialne nałożono 2 mandaty karne na kwotę 800,00 zł, głównie za:

- brak bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk;
- niezachowanie należytych warunków sanitarnych przy przygotowaniu i wprowadzaniu do obrotu żywności;
- niezachowanie należytej czystości i higieny w pomieszczeniach zakładu oraz ich wyposażenia;
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP.

Ponadto w wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 4 decyzje administracyjne:

- 3 decyzje wykreślające zakłady z rejestru w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności;
- 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowania administracyjne dot. zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej;

Ponadto wydano 2 decyzje zatwierdzające.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w Bloku żywienia w Ośrodku dla Osób Uzależnionych SP ZOZ „NOWY DWOREK” w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego. W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych pobrano do badań 5 próbek w tym:

- 1 próbkę żywności tj. „sałatkę z brokołem i kukurydzą” do badań w kierunku ENTEROTOKSYNY, Salmonella, Bacillus Cereus, Listeria oraz Gronkowców;
- 1 próbkę surowców tj. „jaja świeże” do badań mikrobiologicznych tj. obecności Salmonella spp;
- 3 próbki wymazów sanitarnych z blatu roboczego, z tarczy – szatkownicy i z pojemnika do transportu surówek do badań mikrobiologicznych tj. : obecności gronkowców koagulazododatnich.

Przeprowadzone badania ww. próbek nie wykazały obecności drobnoustrojów chorobotwórczych.

W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne tj.:

- nieprawidłowe postępowanie z surowcami brudnymi;
- niezachowanie higieny w postępowaniu z pojemnikami przeznaczonymi do transportu żywności;
- nie zachowanie należytej segregacji (dot. braku higienicznego przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie);

Za stwierdzone nieprawidłowości ukarano osobę odpowiedzialną mandatem karnym w wysokości 400,00 zł.

Zakłady usług cateringowych

Działania kontrolno-represyjne w zakładach usług cateringowych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych (w tym nakazujących poprawę warunków sanitarno-technicznych)	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
3	8	2 (1)	2	600 zł

W 2023r. w tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną tj.:

Lp.	Zakresy kontroli interwencyjnych	Zasadna/	Niezasadna
-----	----------------------------------	----------	------------

		Mandat karny	
1.	dot. naruszenia wymagań higienicznych podczas rozwożenia posiłków z kuchni centralnej do poszczególnych kuchenek oddziałowych – Kuchnia Centralna przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym SP ZOZ w Ciborzu	+ (200zł)	
Suma		1/200zł	0

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne tj.:

- niezachowanie należytej czystości w pomieszczeniach zakładu;
- niezachowanie należytej segregacji środków spożywczych;
- niezachowanie procedur pobierania próbek żywnościowych;
- niezachowanie higieny osobistej przez pracowników pracujących z żywnością;
- nieprawidłowe postępowanie z przechowywaniem i usuwaniem odpadów;
- brak dokumentacji potwierdzającej przeszkolenie personelu w zakresie GHP/GMP oraz procedur systemu HACCP;

Za stwierdzone nieprawidłowości ukarano osoby odpowiedzialne grzywną w drodze 2 mandatów karnych w kwocie 600 zł.

Wydano 2 decyzje administracyjne tj.:

- 1 decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego dot. powierzchni ścian i sufitu;
- 1 decyzję umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne dot. zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej.

Środki transportu

Działania kontrolno-represyjne środków transportu na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów	Liczba decyzji zatwierdzających	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba nałożonych mandatów za stwierdzone uchybienia sanitarno-higieniczne	Kwota nałożonych mandatów
55	7	6	0	0	0

OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA ZLOKALIZOWANYCH NA SZLAKACH I TRASACH TURYSTYCZNYCH

Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2023r.

Ilość obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych w miejscowościach wypoczynkowych i turystycznych na terenie powiatu świebodzińskiego		
Gmina	Miejscowości	Ilość obiektów
Gmina Łagów	Łagów i Połzadło	42
Gmina Lubrza	Lubrza i Mostki	14
	Przełazy	4
	Krzczkowo/Tyczyno	2
Gmina Skąpe	Niesulice	14
Gmina Świebodzin	Wilkowo	4
	Nowy Dworek	2

Razem obiektów:

82

W roku 2023 skontrolowano w tej grupie 46 zakładów, przeprowadzając w nich łącznie 57 kontroli sanitarnych. Ww. kontrole sanitarne przeprowadzono w następujących grupach zakładów:

- obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, punkty sprzedaży) - 21 kontroli;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, bary, kawiarnie) – 25 kontroli;
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówki przy O.W., koloniach, obozach) – 11 kontroli.

Powyższe kontrole przeprowadzono w zakresie:

- oceny stanu sanitarnego zakładów żywienia zbiorowego/obrotu żywnością na podstawie arkusza,
- sprawdzenia wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych oraz po nałożonych grzywnach w drodze mandatów karnych;
- kontroli interwencyjnych w związku z otrzymanymi informacjami od osób skarżących dot. m.in. wprowadzania do obrotu środków po terminie przydatności do spożycia oraz nie zachowania nie zachowania należytej czystości w pomieszczeniach zakładu.

W sumie w sezonie letnim za stwierdzone nieprawidłowości, w tym sanitarno-higieniczne w 4 obiektach nałożono mandaty karne na kwotę 1150 zł za.:

- za wprowadzenie do obrotu środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości;
- niezachowanie należytej czystości i higieny w pomieszczeniach zakładu oraz ich wyposażenia;
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie i przestrzeganie instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz wdrożenie i utrzymanie systemu HACCP;
- niezachowanie prawidłowej segregacji surowców, półproduktów i środków spożywczych wykorzystywanych przy przygotowywaniu serwowanych w zakładzie dań;
- stwierdzenie w pomieszczeniach żywnościowo-żywnieniowych obecności szkodników, które mogą spowodować fizyczne zanieczyszczenie przygotowywanej w zakładzie żywności.

W 2023r. PPIS w Świebodzinie wniósł do LPWIS w Gorzowie Wlkp. wniosek o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę (z terenu gminy Lubrza) za prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Po rozpatrzeniu wniosku Lubuski Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. wymierzył karę w wysokości 600 zł. Ponadto na ww. przedsiębiorcę wydano dwie decyzje w trybie natychmiastowej wykonalności tj. nakazującą przeprowadzenie skutecznych zabiegów dezynsekcji i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu oraz wyposażenia zakładu, w związku ze stwierdzeniem w pomieszczeniach zakładu obecność owadów latających (tj. much) oraz zakazującą dot. zaprzestania produkcji dań przygotowywanych „od surowca” oraz dystrybucji zamówień.

W wyniku kontroli sprawdzających w w/w zakładach stwierdzono poprawę stanu sanitarno – higienicznego i wykonanie zaleceń pokontrolnych.

DZIAŁANIA W SYSTEMIE RASFF

W 2023r. w ramach systemu RASFF (wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt) otrzymywano powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczące produktów, które nie spełniały wymagań przepisów prawa żywnościowego i stanowiły zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. W związku z powyższym przeprowadzano kontrole oraz dokonywano ustaleń nt. kwestionowanych produktów. Przesyłano informacje do przedsiębiorców prowadzących działalność w obiektach będących przedmiotem ww. powiadomień.

OCENA JAKOŚCI WPROWADZANEJ DO OBROTU ŻYWNOŚCI, MATERIAŁÓW I WYROBÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Struktura zakładów na terenie powiatu świębodzińskiego w 2023r.

Rodzaj zakładu	Ilość obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba pobranych próbek
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	10	2	0	0

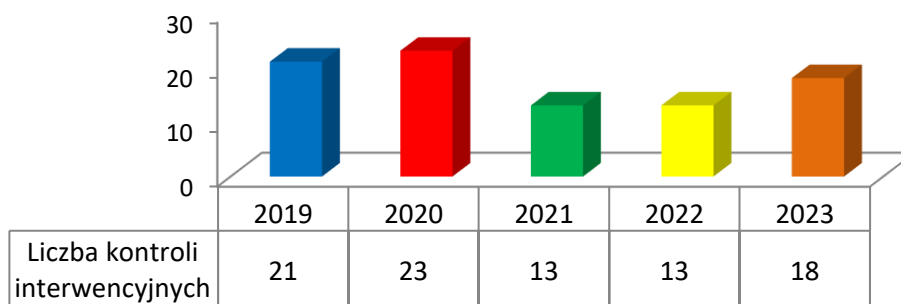
INTERWENCJE KONSUMENTÓW

W roku 2023 do PPIS w Świębodzińskim wpłynęło 18 wniosków od osób skarżących, z których 11 uznano jako bezzasadne, 7 jako zasadne.

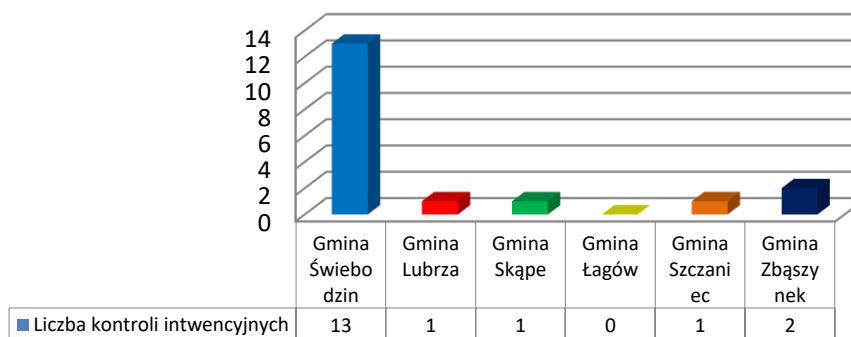
Rozpatrzone sprawy dotyczyły zastrzeżeń, co do stanu sanitarno-higienicznego zakładów żywnościowo-żywnościowych, jakości zdrowotnej żywności (nieodpowiednich warunków przechowywania, produkcji, wprowadzania do obrotu oraz dystrybucji) oraz prowadzenia działalności bez decyzji PPIS w Świębodzińskim. W wyniku przeprowadzonych kontroli, podczas których stwierdzano zasadność wniesionych zarzutów na osoby odpowiedzialne nakładano mandaty karne.

Ponadto przeprowadzano kontrole sprawdzające, które wykazywały poprawę stanu sanitarno-higienicznego i usunięcie uchybień.

Liczba kontroli interwencyjnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych przeprowadzonych w latach 2019 – 2023

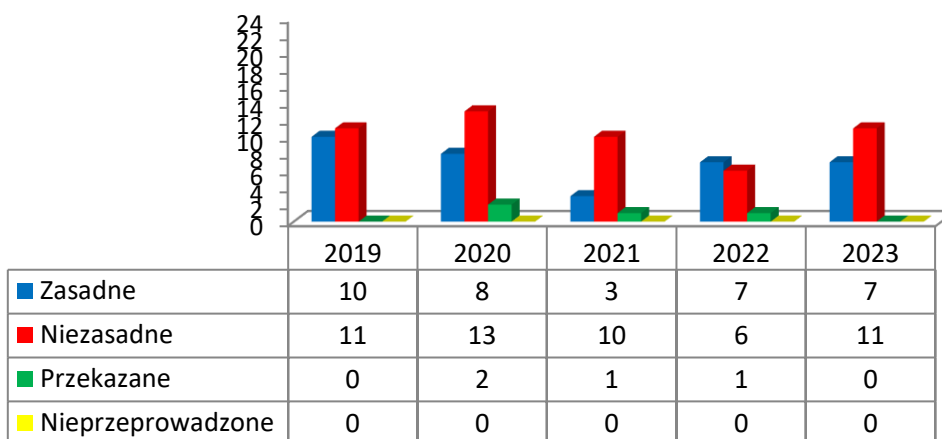
Liczba kontroli interwencyjnych w poszczególnych gminach w 2023r.

Liczba zasadnych i niezasadnych spraw interwencyjnych wniesionych przez osoby skarżące w latach 2019-2023

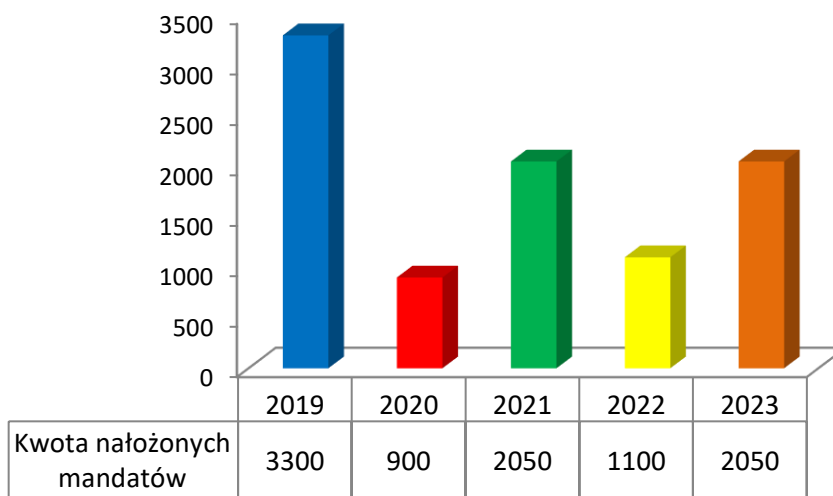
OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodzin

Na przestrzeni lat 2019-2020 odnotowano wzrost liczby wniesionych przez osoby skarżące spraw dot. naruszenia przepisów sanitarnych w zakładach, w latach 2021-2022 nieznaczny spadek, natomiast w 2023r. ponowny wzrost. W dalszym ciągu można zaobserwować, iż przeprowadzane kontrole w większości spraw interwencyjnych nie potwierdzały zasadności wniesionych zarzutów. Najwięcej niezasadnych interwencji odnotowano w 2020 roku, natomiast najmniej w 2022 roku.

W latach 2019 - 2023 przekazano łącznie 4 sprawy interwencyjne do rozpatrzenia przez inne jednostki, zgodnie z kompetencjami, których dot. dana sprawa.

Kwoty nałożonych mandatów karnych w poszczególnych latach, w związku z przeprowadzonymi kontrolami interwencyjnymi.

Dokonując porównania lat 2019-2023 pod względem łącznej wysokości nałożonych mandatów karnych, można stwierdzić, iż najwyższą wartość mandatów odnotowano w 2019 roku. W roku 2020 duża część wniesionych zarzutów nie potwierdziła się, w związku z czym nie nałożono na przedsiębiorców lub podmioty grzywnien w drodze mandatów karnych. Ponadto w 2020r. w związku z panującą pandemią nadzór nad zakładami był znacznie utrudniony. W 2021r. ilość nałożonych mandatów wzrosła, natomiast w 2022r. nieznacznie spadła, co świadczy o tym, że stan sanitarno – higieniczny nadzorowanych zakładów się poprawił. Natomiast w 2023r. wzrosła ilość mandatów, co ma związek z pogorszeniem się stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLNYMI I ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU

W 2023 roku w ramach współpracy z innymi powiatowymi jednostkami kontrolnymi oraz komórkami PSSE podejmowano następujące działania:

1. W ramach współdziałania organów urzędowej kontroli żywności pochodzenia roślinnego oraz zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2023 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” – wspólnie z Wojewódzką Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych i Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa podjęto działania kontrolne w 3 gospodarstwach rolnych w określonych zakresach dla poszczególnych inspekcji, w tym 1 kontrola tylko z WIJHARS i PIORiN (Sekcja BŻiŻ przeprowadziła w zakresie oceny higieny produkcji pierwotnej i sprzedaży bezpośredniej owoców miękkich oraz w jednym gospodarstwie pobrano 5 próbek owoców miękkich (truskawek) do badań laboratoryjnych w kierunku – mikrobiologicznym - badanie obecności RNA specyficznego dla WZW A i NoV, jednak z uwagi na zły stan próbek w chwili dotarcia do WSSE w Bydgoszczy laboratorium nie przyjęło próbek do badania.
2. W 2023 roku w dalszym ciągu dokonywano wspólnych kontroli z przedstawicielami Powiatowego Lekarza Weterynarii w Świębodziń ds. higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w ramach prowadzonego wzmożonego nadzoru dot. targowisk miejskich i innych potencjalnych miejsc sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego zawierających mięso wieprzowego lub dzików pochodzących z terenów podległych ograniczeniom z powodu wystąpienia Afrykańskiego Pomoru Świń.
Ponadto zgodnie z zawartym porozumieniem oraz z podziałem kompetencji Inspekcji Weterynaryjnej i Państwowej Inspekcji Sanitarnej przekazywano wzajemnie informacje na temat nadzorowanych zakładów oraz dokonano oceny współpracy za poprzedni rok.
3. W 2023 roku przedstawiciele Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia współuczestniczyli również wraz z pracownikami pionu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, Higieny Środowiska w organizowaniu punktów edukacyjnych m.in.:
- 29 stycznia 2023 roku w Świębodzińskim Domu Kultury, 28.04.2023r. w zakładzie SECO/WARWICK, 26 maja 2023r. na Stadionie Miejskim w Świębodziń w ramach imprezy masowej pn. „Dni Świębodzińa”, 02.06.2023r. w Szkole Podstawowej w Lubrzy z okazji Dnia Dziecka, 16.06.2023r. na boisku w Ciborzu z okazji Dnia Sportu, 08.07.2023r. na terenie przy świetlicy wiejskiej w Ciborzu z okazji Festynu rodzinnego, 17.08.2023r. – Piknik rekreacyjno – sportowy na Błoniach. W zorganizowanych ww. punktach edukacyjnych dokonywano m.in. pomiaru tkanki tłuszczowej m.in. przekazywano w formie ulotek informacje i udzielano porad w zakresie zdrowego odżywiania i prowadzenia zdrowego stylu życia.
4. W roku 2023 pracownicy PSSE (Sekcji BŻiŻ i HK) podejmowali również działania kontrolno – represyjne, związane z imprezami masowymi organizowanymi na terenie powiatu tj.: - „Dni Świębodzińa” w dniu 27.05.2023r.; - „Do it! Rap Fest!” w dniu 09.06.2023r.; - „Disco Świębodzińeiro” w dniu 16.06.2023r.; - „XXVII Festiwal Rock, Blues & Motocykle” w dniu 07.07.2023r.), - „Dni Zbąszyńka” w dniu 12.08.2023r.
- w zakresie oceny stanu sanitarnego zorganizowanych stoisk gastronomicznych i handlowych wprowadzających żywność do obrotu.

WNIOSKI

W roku 2023 przeprowadzono łącznie 466 kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności, przy czym skontrolowano 327 obiektów znajdujących w się w rejestrze zakładów będących pod nadzorem PPIS w Świebodziźnie.

W roku 2023 zaplanowano do kontroli 299 obiektów, z których wykonano 280, co stanowi 94 % wykonania planu. Ponadto przeprowadzono 186 dodatkowych nieplanowanych kontroli dot. głównie dot. uzyskania decyzji PPIS w sprawie zatwierdzenia oraz wpisu do rejestru zakładów lub o dokonanie zmian, co do zakresu prowadzonej działalności we wskazanych obiektach i w określonych zakresach działalności. Pozostałe kontrole nieplanowane stanowiły kontrole sprawdzające po wydanych zaleceniach pokontrolnych, nałożonych mandatach karnych i decyzjach administracyjnych oraz dot. podejmowanych działań w zakresie otrzymanych informacji w systemie RASFF, kontroli tematycznych w związku z pobraniem próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu, a także dodatkowych kontroli sanitarnych podejmowanych w sezonie letnim w miejscach turystycznych, wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2023r. pobrano do badań 139 próbek, z których z których 5 zostało zakwestionowanych tj.:

- 2 próbki z uwagi na stwierdzenie obecności *Salmonella Enteritidis* w produkcie pn. „FILET Z PIERSI KURCZAKA”;
- 3 próbki z uwagi na wykrycie obecności bakterii z rodzaju *Escherichia coli* wytwarzających toksynę Shiga (STEC) w produkcie pn. „TATAR WOŁOWY SUROWY WYRÓB MIĘSNY GOTOWY DO SPOŻYCIA”.

Nadzorem objęto również obiekty żywnościowo-żywieniowe zlokalizowane w miejscowościach i przy trasach turystycznych. W sumie w ww. obiektach przeprowadzono 57 kontroli, w wyniku których w większości z nich nie stwierdzono nieprawidłowości co do stanu sanitarno-technicznego, natomiast stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higieniczne, które wykazano w 4 obiektach i za które nałożono mandaty karne na łączną kwotę 1150zł. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę warunków sanitarno-higienicznych.

W dalszym ciągu pod nadzorem znajdowały się zakłady zakwalifikowane do grupy wysokiego ryzyka i w roku 2023 stanowiły je obiekty: zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego (głównie żywienia dzieci i młodzieży) oraz zakłady obrotu środków spożywczych łatwopsujących się (sklepy wprowadzające do obrotu np. mięso, wędliny i nabiał, ryby oraz hurtownie, markety).

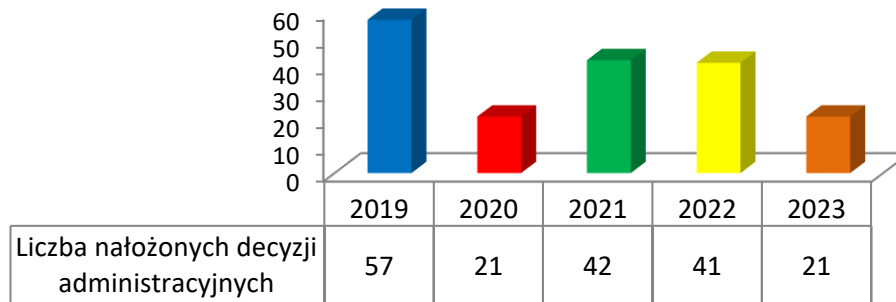
Przeprowadzano, także kontrole w obiektach, które zostały zaplanowane w roku 2023 z uwagi na to, iż w roku poprzednim wykazano w nich nieprawidłowości, w wyniku których w większości tych obiektów stwierdzono poprawę warunków.

Po przeanalizowaniu wyników przeprowadzonych kontroli w roku 2023 można zauważyć, że najczęściej nieprawidłowości wykazywano w obiektach obrotu środkami spożywczymi (głównie w sklepach spożywczych) oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego (w punktach gastronomicznych i restauracjach), a także w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego (stołówka w ośrodku wypoczynkowym, stołówka w internacie, zakład cateringowy oraz inne zakłady żywienia) i zakładach produkcji (jeden przypadek dot. ciastkarni).

W sumie w 2023 roku wydano **144** decyzji administracyjnych, które dotyczyły: 21 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego (w tym 6 z rygorem natychmiastowej wykonalności), 86 decyzji dot. wykreślenia obiektów z rejestru zakładów z uwagi na zaprzestanie prowadzenia w nich działalności, 6 decyzji o przedłużeniu terminu wykonania nakazów wynikających z decyzji administracyjnej, 24 decyzje w sprawach wprowadzenia zmian, najczęściej w zakresie rozszerzenia prowadzonej działalności, 5 decyzji dot. umorzeń wszczętych postępowań administracyjnych oraz 2 decyzje dot. wygaszenia. Ponadto w roku 2023 na wnioski podmiotów decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów uzyskało 37 zakładów.

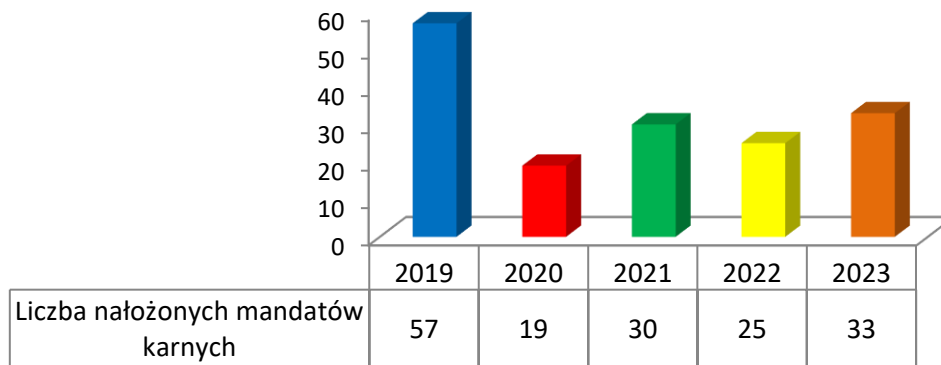
Ilość wydanych decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno – technicznego zakładów w latach 2019– 2023.

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji administracyjnych na przestrzeni lat zaobserwowano, iż najmniej wydano ich w 2020 r. i 2023r. – 21. Natomiast w latach 2021 - 2022 ilość wydanych decyzji na poprawę warunków sanitarno-technicznych była na wyrównanym poziomie tj. 42 i 41.

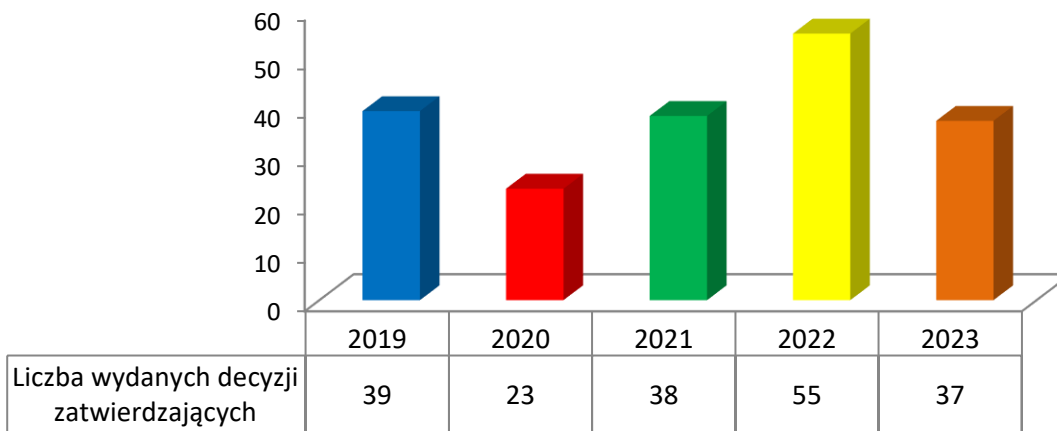
Wydano również 70 decyzji płatniczych oraz nałożono 33 mandaty karne na łączną kwotę 9.350zł.

Ilość mandatów karnych nałożonych w latach 2019– 2023

W roku 2019 r. odnotowano wzrost ilości nakładanych mandatów. W roku 2020 odnotowano duży spadek ilości nakładanych mandatów, w związku z wprowadzonym stanem epidemii i ograniczeniem przeprowadzenia liczby kontroli. **W latach 2021r. – 2023r. odnotowano ponowny wzrost liczby nałożonych mandatów.**

W roku 2023 PPIS w Świebodzinie wydał 37 decyzji zatwierdzających.

Ilość wydanych decyzji zatwierdzających w latach 2019– 2023.

Dokonując porównania pod względem ilości wydanych decyzji zatwierdzających zakłady przez PPIS na przestrzeni lat 2019-2023 zaobserwowano, iż najmniej decyzji wydano w 2020 r. - 23. Natomiast w 2021 r. i w 2022 r. odnotowywano stały wzrost wydawanych decyzji zatwierdzających, w 2023 r. zauważono ponowny spadek ilości zatwierdzonych zakładów.

Podsumowując wyniki przeprowadzonych kontroli w roku 2023 należało uznać, że ogólny stan obiektów, które zostały objęte nadzorem pogorszył się, głównie w zakresie stanu sanitarno – technicznego (szczególnie w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego – stołówki w szkołach i przedszkolach, internatach oraz w zakładach obrotu żywnością tj. w sklepach spożywczych), jak również co do stwierdzanych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych (głównie dot. sklepów spożywczych i punktów gastronomicznych oraz stołówki w ośrodku wypoczynkowym i stołówki w internacie).

Zakłady, w których wykazano rażące i powtarzające się nieprawidłowości w roku 2023 dotyczące uchybień sanitarno – higienicznych zostaną objęte wzmożonym nadzorem w roku 2024.

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania kontrolno-represyjne wobec podmiotów prowadzących obiekty żywnościowo-żywnościowe świadczące usługi na organizowanych w powiecie imprezach masowych. Dokonując analizy podejmowanych w powyższym zakresie działań można zauważyć, że jakość świadczonych usług w roku 2023 w większości tych obiektów nie budziła zastrzeżeń.

W roku 2023 oprócz działalności kontrolno – represyjnej pracownicy sekcji BŻiŻ wraz z przedstawicielami innych komórek PSSE uczestniczyli w organizowanych punktach edukacyjnych, gdzie udzielano porad i informacji w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz zdrowego stylu życia.

Sporządziła: Julita Golon – p.o. kierownik Sekcji BŻiŻ

5. NADZÓR NAD HIGIENĄ PRACY

Działalność pionu higieny pracy dotyczyła zakresu określonego w art. 4 ust. 1, pkt 2, 5, 8, 9 i ust. 2 oraz art. 5 pkt 4a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 ze zm.).

Do podstawowych zadań samodzielnych stanowisk pracy ds. higieny pracy należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące:

- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- przestrzeganie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816) obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej w niej wymienionych,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi,
- kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.
- kontrola produktów kosmetycznych, w tym pobór próbek kosmetyków do badań laboratoryjnych.

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia

Nadzór bieżący nad zakładami pracy

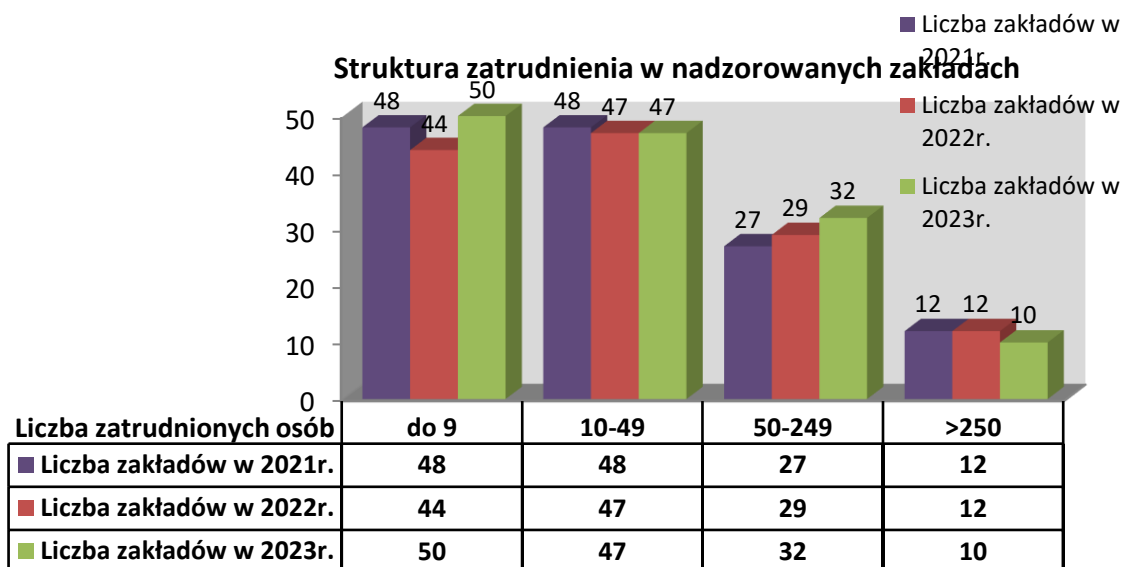
W ewidencji PSSE w Świebodzińskim w 2023 r. znajdowało się 139 zakładów zatrudniających 14 396 pracowników. W 2023r. przeprowadzono 98 kontroli (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 80 zakładach pracy zatrudniających 11 315 pracowników. W zakresie Higieny Pracy wydano 41 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego w tym: 21 decyzji administracyjnych, i 20 decyzji zmieniających termin wykonania obowiązków. Wydane decyzje dotyczyły nakazów w zakresie: obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych (5 nakazów), badań i pomiarów środowiska pracy (6 nakazów), oceny ryzyka zawodowego (3 nakazy) oraz stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i pomieszczeń pracy. Ponadto wydano 34 decyzji płatniczych.

Tabela 1. Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w sekcji higieny pracy.

Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli ogółem	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:				Liczba nakazów / obowiązków w decyzjach	Liczba wydanych postanowień
			unieruchamiających stanowisko pracy	unieruchamiających oddział pracy	unieruchamiających zakład pracy	dotyczących poprawy warunków pracy		
80	98	41	0	0	0	23	89	0

Większość zakładów objętych nadzorem przez PPIS w Świebodzinie to zakłady pracy zatrudniające do 49 pracowników, na terenie powiatu świebodzińskiego jest ich 97. W ewidencji najmniej jest zakładów zatrudniających powyżej 250 pracowników (10 zakładów). W 2023 r. skontrolowano 26 zakładów zatrudniających do 9 pracowników, 25 zakładów pracy zatrudniających od 10 do 49 pracowników, 21 zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz 8 zakładów zatrudniających ponad 250 pracowników, znajdujących się w ewidencji PPIS w Świebodzinie.

Na terenie Powiatu Świebodzińskiego najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Liczba pracowników pracujących w 2023 r. w przekroczeniu hałasu wyniosła 753 oby. Liczba ta zmniejszyła się względem lat poprzednich w 2022 r. w przekroczeniu tego czynnika fizycznego pracowało 1004 osoby, a w 2021r. 891 osoby.

Hałas powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń występuje szczególnie w zakładach meblowych, branży drzewnej i metalowej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Zakup nowych, cichszych maszyn wiąże się z dużym nakładem finansowym i nie zawsze jest możliwy do realizacji. Pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników. Pracownicy narażeni na hałas wyposażani są m.in. w dobrane ochronniki słuchu.

W jednym zakładzie pracy występuje przekroczenie najwyższych dopuszczalnych natężeń drgań mechanicznych. Na stanowiskach pracy z przekroczeniami tego szkodliwego czynnika

zatrudniono 25 pracowników. W trzech zakładach pracy wystąpiło przekroczenie NDS pyłów. W przekroczeniu pracowało 11 pracowników, dzięki podjętym działaniom podmiotom udało, się obniżyć stężenie szkodliwego czynnika do poziomu równego lub poniżej najwyższego dopuszczalnego stężenia, dla 9 pracowników. W nadzorowanych zakładach pracy nie stwierdzono przekroczenia NDS czynników chemicznych.

Nie wydano decyzji unieruchamiających stanowiska pracy w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego natomiast wydano decyzje dotyczące obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych oraz podjęcia działań zmniejszających ryzyko zawodowe związane z przekroczeniem, progów działania hałasu oraz drgań na stanowiskach pracy:

Tabela 2. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia.

Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba wszystkich zakładów pracy, z przekroczeniami NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników w szkodliwych	Liczba wydanych decyzji unieruchamiających stanowiska w związku z przekroczeniem normatywu higienicznego	Liczba pracowników, którym poprawiono warunki pracy
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czynników w chemicznych	ND S pyłów	NDN czynników fizycznych			
10	17	754	0	2	753	3	0	24

Choroby zawodowe

W 2023 r. sporządzono 9 kart oceny narażenia zawodowego podejrzenia chorób zawodowych (wydano 4 decyzje, w tym 1 o stwierdzeniu choroby zawodowej, 2 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 umarzającą postępowanie). Nie wniesiono odwołania do powyższych decyzji. W porównaniu do 3 lat ubiegłych liczba stwierdzonych chorób zawodowych zmniejszyła się.

Chorobę zawodową przewlekłe zapalenie nadkłykcia kości ramiennej stwierdzono u pracownika produkcyjnego (montera). W przypadku przewlekłych chorób narządu ruchu, występowanie schorzeń jest zależne od indywidualnych predyspozycji pracowników, a narażenie jest trudne do wyeliminowania.

Tabela 3. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie Świebodzin w latach 2020 - 2023

Numer choroby zawodowej	Liczba przypadków			
	w 2020r.	w 2021r.	w 2022r.	w 2023r.
19	3	1	0	1
20	0	1	2	0
26	0	2	1	0
Razem	3	4	3	1

Nie stwierdzono chorób zawodowych słuchu, ani zatruc ostrych środkami chemicznymi. Można więc stwierdzić, że prowadzone działania profilaktyczne w kontrolowanych zakładach, które polegają

na wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, kontroli badań i pomiarów czynników szkodliwych, żądania wyposażenia pracowników we właściwie dobrane indywidualne ochrony osobiste, kontroli oznakowania stref zagrożonych czynnikami szkodliwymi, kontroli badań profilaktycznych pracowników, przynoszą efekty w postaci zmniejszenia ilości chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Tabela 4. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

Liczba zakładów pracy w ewidencji w PSSE	Liczba kontroli w roku	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia			Liczba wydanych decyzji
		Brak rejestru prac	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS	
16	12	2	2	2	0

Narażenie na czynniki rakotwórcze na terenie powiatu świebodzińskiego występuje w 16 zakładach (3 szpitalach i 13 zakładach przemysłowych). Na stanowiskach pracy, gdzie występuje narażenie na czynniki rakotwórcze pracuje 464 pracowników, w tym 151 kobiet. Wykonywane pomiary środowiska pracy nie wykazują przekroczeń na ww. stanowiskach pracy.

W 2 skontrolowanych zakładach stwierdzono następujące uchybienia dot. czynników rakotwórczych: brak rejestru prac i pracowników oraz brak informacji przekazanej do PWIS. Nie wydano decyzji w powyższym zakresie, ze względu na usunięcie nieprawidłowości przed wszczęciem postępowania.

Liczba zakładów, w których występuje narażenie na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą w 2021r. wykazu czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, zawartego w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U. 2024 poz. 156)

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje wśród pracowników zatrudnionych w pracowniach rentgenowskich, przy wykonywaniu zabiegów z użyciem pola wysokiej częstotliwości. W zakładach przemysłowych prowadzone są procesy technologiczne w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym m. in: przy pracach związanych z narażeniem na pył drewna oraz pracach związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy.

Eliminacja czynników rakotwórczych w ww. przemysłach nie jest w zasadzie możliwa z uwagi na profil produkcji, nie ma możliwości zastosowania innych surowców.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz kosmetykami

W 2023r. przeprowadzono 66 kontroli pod kątem stosowania i dystrybucji substancji chemicznych i ich mieszanin. Podczas 12 kontroli stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym m. in.: brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub

mieszanin stwarzających zagrożenie; brak kart charakterystyki; niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2023 r. skontrolowano trzy podmioty pod kątem dystrybucji prekursorów narkotyków kat 3. oraz cztery podmioty stosujące te substancje. Nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie nie ma podmiotów gospodarczych zajmujących się na skalę przemysłową wytwarzaniem prekursorów narkotyków ani podmiotów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego. Przeprowadzono 9 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 1 w zakresie ich stosowania.

Działalność PPIS w Świebodzinie obejmuje również nadzór na produktami kosmetycznymi. W 2023 r. przeprowadzono 11 kontroli podmiotów zajmujących się stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych oraz 1 kontrolę u producenta produktów kosmetycznych. Do badań mikrobiologicznych pobrano 1 próbkę kosmetyków. W trakcie kontroli sprawdzano skład produktów kosmetycznych oraz ich oznakowanie. Wydano dwie decyzje nakazujące wycofanie produktów kosmetycznych ze względu na brak oznakowania w języku polskim.

WNIOSKI

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie należy uznać za zadowalający.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy jest hałas. Występuje on powyżej wartości dopuszczalnych, szczególnie w zakładach branży meblarskiej i drzewnej z uwagi na trudności z wyciszeniem maszyn, szczególnie tych starszych. Pracodawcy opracowują programy działań technicznych i organizacyjnych mających na celu ograniczenie wpływu hałasu na zdrowie pracowników. Ponadto pracownicy narażeni na hałas wyposażeni są w dobrane ochronniki słuchu.

W roku 2023 r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników rakotwórczych. Liczba pracowników pracujących w narażeniu na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich w związku ze zmianą przepisów prawa. Eliminacja stosowania czynników rakotwórczych w istniejących zakładach nie jest możliwa z uwagi na profil prowadzonej działalności.

Kontrole substancji chemicznych i ich mieszanin wykazały, że najczęstszym uchybieniem u podmiotów stosujących te substancje jest brak aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie;

6. ŚRODKI ZASTĘPCZE (dopalacze)

W ramach aktualnie obowiązujących przepisów prawa tj. ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2023 prowadzono nadzór nad środkami zastępczymi popularnie zwanymi „dopalaczami”.

Na terenie powiatu świebodzińskiego nie ujawniono działalności w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych. W 2023r. do PSSE w Świebodzinie nie wpłynęły prośby o interwencje w sprawie wprowadzania do obrotu i produkcji środków zastępczych. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w obiektach na terenie powiatu świebodzińskiego nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W chwili obecnej głównym źródłem dystrybucji środków zastępczych jest Internet, co uniemożliwia skuteczne zwalczanie tej działalności.

Lekarze świadczący usługi na terenie powiatu nie zgłaszali podejrzenia zatrucia „środkami zastępczymi”.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego z przyjmowania szczególnie przez młodzież „nowych narkotyków” prowadzone są stale na terenie powiatu działania edukacyjne wśród młodzieży i ich rodziców oraz wśród nauczycieli, poprzez organizowanie spotkań, prelekcji i dystrybucji materiałów edukacyjnych. PPIS w Świębodziń umieszcza na stronie internetowej PSSE informacje o podjętych działaniach oraz informacje mające na celu przekazywanie wiedzy o zagrożeniach dla życia lub zdrowia ludzi spowodowanych używaniem tzw. „dopalaczy”. Przeprowadzanie tego typu działań może mieć znaczący wpływ na zmniejszenie liczby potencjalnych nabywców środków zastępczych dystrybuowanych przy pomocy przekazu internetowego.

Infolinia uruchomiona przez GIS (800 060 800) udziela informacji dotyczących substancji psychoaktywnych oraz umożliwia zgłaszanie przypadków wprowadzania do obrotu substancji niedozwolonych tzw. „środków zastępczych”.

7. NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dotyczyła zakresu określonego w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338 ze zm.). Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w realizowanych obiektach, takich jak placówki ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkałych w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.),

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.).

Działania ww. komórki organizacyjnej są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w realizowanych obiektach, takich jak placówki oświaty, ochrony zdrowia, obiekty żywieniowe i żywnościowe, zakłady pracy oraz wyeliminowanie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi zamieszkających w ich sąsiedztwie bądź przebywających w ich otoczeniu.

Do podstawowych zadań samodzielnego stanowiska pracy ds. zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy wydawanie opinii pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w niżej wymienionych sprawach:

- projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- wniosków o uzgadnianie warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia,
- wniosków o przeprowadzenie kontroli w trakcie realizacji inwestycji,
- wniosków o uzgodnienie dokumentacji projektowej inwestycji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,
- wydawaniu oceny higienicznej do zastosowanych materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania lub dystrybucji wody.

Pracownicy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego brali czynny udział w procesie budowlanym realizowanych inwestycji. W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej (11 opinii) oraz w trakcie uczestniczenia w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania (23 kontroli) zwracano uwagę na takie zagadnienia, jak zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w miejscach pobytu ludzi, a także odpowiednich warunków pracy zatrudnionym w zakładach. W głównej mierze były to budowa lub rozbudowa budynków produkcyjnych i magazynowych, budowa budynków mieszkalnych, budowa nastawni PKP oraz budowa lub rozbudowa obiektów z przeznaczeniem na handel lub usługi.

Biorąc pod uwagę wymagania techniczne i sanitarne stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach. W 3 przypadkach zgłoszono zastrzeżenia do stanu faktycznego. W żadnym rozpatrywanym przypadku nie zgłoszono zażaleń lub skarg na procedury związane z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Ilość rozpatrzonych wniosków w 2023r. kształtowała się następująco:

- uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy – **8** opinii,
- projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - **8** opinii,
- projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy - **4** opinie,
- zapytania o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu oddziaływaniu na środowisko i jego zakresie - **32** opinie, w tym w **8** przypadkach wnoszono o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i o nałożenie na inwestora obowiązku opracowania raportu i określono zakres jego zawartości,
- środowiskowe uwarunkowania - **3** uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - **11** uzgodnień,

- dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych – **23** opinii (w tym **3** z uwagami)
- kontrola w trakcie realizacji obiektu budowlanego – **2** kontrole,
- wydawane oceny higienicznej do zastosowanych materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania lub dystrybucji wody – **7** ocen.

Do najczęstszych błędów w zakresie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym należały:

1. w pomieszczeniach nie zapewniono projektowanego wyposażenia;
2. nie zapewniono projektowanych nawiewów w oknach;
3. nie zaprojektowano natomiast wykonano wyposażenie sanitarne;
4. w pomieszczeniu SUW, w którym będzie prowadzony proces dezynfekcji wody nie zaprojektowano natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała oraz oddzielnego natrysku (prysznic) do przemywania oczu,

W 2023r. nie oddawano do użytku przedsięwzięć wpływających zasadniczo na stan sanitarny powiatu.

Tabela nr 1 : działalność pionu Nadzoru Zapobiegawczego w latach 2017 – 2023.

Rodzaj działalności	Rok						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba uzgodnień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy	8	9	8	4	12	13	12
Liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	4	9	4	4	2	1	3
Liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji	6	20	22	14	13	27	11
Liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania	23	23	29	12	11	26	23

WNIOSKI

Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pozwalają wyciągnąć wniosek, że w ostatnim okresie zmniejszyła się liczba inwestycji dopuszczonych do użytkowania oraz liczba uzgodnień projektów budowlanych inwestycji, na niezmienionym poziomie pozostaje natomiast liczba uzgodnionych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwiększyła się liczba uzgodnień przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu nie stworzyły istotnych zagrożeń sanitarnych dla mieszkańców. Ścisła współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami samorządowymi i innymi inspekcjami eliminowała inwestycje nie w pełni chroniące mieszkańców i środowisko.

Realizacje inwestycji w większości przypadków zgodne były z opracowaniami projektowymi, jednak należy zauważyć, że same opracowania projektowe zawierały błędy, nierzadko bardzo poważne.

Stosowane urządzenia technologiczne i rozwiązania projektowe stwarzają użytkownikom lepsze warunki pobytu a także większe bezpieczeństwo zdrowotne.

8. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH IM INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W roku 2023 działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na eliminowanie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży.

Czynności kontrolne w pionie higieny dzieci i młodzieży obejmują szeroki zakres zagadnień mających na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach. W roku 2023r. kontynuowano nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawnych i norm w następującym zakresie:

- oceny stanu sanitarnego i bezpiecznych warunków nauki, wychowania i wypoczynku;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- oceny warunków pracy ucznia, które obejmują:
 - higieniczną ocenę rozkładów zajęć lekcyjnych;
 - ocenę dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów/przedszkolaków;
 - ocenę warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych w szkołach;
 - ocenę czynników fizycznych – temperatury wewnątrz pomieszczeń placówek oświatowo-wychowawczych;
 - ocenę natężenia światła elektrycznego w pomieszczeniach placówek nauczania i wychowania- pomiary;
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach chemicznych;
- higienicznej oceny dotyczącej obciążenia uczniów tornistrami/plecakami w szkołach podstawowych;
- kontroli bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć w-f w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych i sprawdzania warunków do utrzymania higieny po tych zajęciach;
- bieżący nadzór oraz ocena przebiegu wypoczynku letniego i zimowego.

Podstawy prawne nadzoru w zakresie higieny dzieci i młodzieży:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
- Ustawa z dnia 04 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 01 grudnia 1998r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe
- Ustawa z dnia 05 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu

1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): 93, w tym:

- kluby dziecięce- 2;
- żłobki- 4;
- przedszkola- 23 (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- szkoły podstawowe- 20 (w tym 2 wchodzące w skład zespołów edukacyjnych- Zespół Edukacyjny Nr 1 w Świebodzinie, Zespół Edukacyjny w Gościkowie);
- hufiec pracy- 1;
- zespoły szkół- 2 (Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu w skład, którego wchodzi technikum oraz szkoła branżowa I stopnia, Powiatowy Zespół Szkół w Świebodzinie w skład, którego wchodzi technikum, szkoła branżowa I stopnia);
- placówki opiekuńczo-wychowawcze- 4;
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy- 1;
- warsztaty szkolne- 1;
- centra szkolenia zawodowego- 1;
- bursy i internaty- 2;
- schronisko młodzieżowe- 1;
- poradnia-psychologiczno-pedagogiczna- 1;
- szkoły muzyczne- 1;
- licea ogólnokształcące (w tym uzupełniające)- 3;
- policealne szkoły zawodowe- 1;
- domy kultury- 3;
- gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach- 22.

2. Ogólna liczba kontroli w 2023r. : 127

RODZAJ KONTROLI	LICZBA KONTROLI
kontrole bieżące (kompleksowe, planowane)	55
kontrole sprawdzające	9
kontrole interwencyjne	4
kontrole podejmowane z innymi komórkami	0
kontrole miejsc wypoczynku	43
kontrole tematyczne	9
odbiory, opinie sanitarne	3
inne (dot. przekroczenia poziomu odniesienia średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w placówce)	4
OGÓLNA LICZBA	127

3. Liczba załatwionych interwencji: 5

Rodzaj placówki		Liczba interwencji	
		ogółem	w tym zasadnych
Żłobki	01	0	0
Przedszkola	02	2	1
Szk. Podst.	03	0	0
Licea	04	0	0
Technika i szkoły branżowe	05	0	0
Szkoły specjalne	06	0	0
Zespoły szkół	07	1	1
Szk. Wyższe	08	0	0
Pozostałe placówki*	09	2	1
OGÓŁEM	10	5	3

Interwencje uzasadnione – 3

1) W styczniu 2023r. otrzymano telefoniczną informację dot. nieprawidłowych warunków sanitarno-technicznych panujących w bursie (na powierzchni ścian w pokojach wychowanków widoczny jest nalot pleśni, w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla chłopców na powierzchni sufitu widoczny jest nalot pleśni). Zgodnie z oświadczeniem osoby zgłaszającej w pomieszczeniu kuchni wyczuwalny jest zapach dymu papierosowego. Kontrole przeprowadzone w zakresie higieny dzieci

i młodzieży oraz bezpieczeństwa żywności i żywienia potwierdziły nieprawidłowości. W zakresie higieny dzieci i młodzieży wydano zalecenie pokontrolne w związku ze złym stanem sanitarno-technicznym powierzchni ściany w jednym z pokoi oraz złym stanem sanitarno-technicznym powierzchni sufitu w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym przeznaczonym dla chłopców. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

2) W maju 2023r. otrzymano pismo interwencyjne dot. zawalenia się dachu w budynku szkoły podczas prowadzonych prac remontowych (prace remontowe prowadzone są w trakcie kiedy uczniowie są obecni w szkole), braku środków higieny osobistej oraz pojemników na odpady komunalne w szkolnych toaletach, obecności pleśni na powierzchni ścian w klasach na trzecim piętrze, przeciekania dachu, przeterminowanych gaśnic znajdujących się w szkole. Pismo interwencyjne zostało przekazane do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Świębodziń oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świębodziń celem wykorzystania służbowego oraz podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Przeprowadzona kontrola interwencyjna potwierdziła zarzuty przedstawione w piśmie. Wydano zalecenia pokontrolne. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

3) W listopadzie 2023r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż dziecko uczęszczające do przedszkola po raz kolejny zostało zarażone wszawicą. Potwierdzono w czasie kontroli, że w ww. obiekcie wystąpiły przypadki wszawicy. Zalecono kontrolę czystości głów wśród wszystkich dzieci w celu wykluczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy wśród dzieci w placówce, przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy celem rozdysponowania wśród rodziców oraz prezentację nt. wszawicy do wykorzystania w bieżącej pracy.

Interwencje bezzasadne- 2

1) W styczniu 2023r. otrzymano telefoniczną informację o tym, iż w przedszkolu niepublicznym panują nieprawidłowe warunki sanitarno-higieniczne (w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla dzieci jest brudno, toalety nie są sprzątane w ciągu dnia, w przedszkolu panuje nieporządek, nie ma prowadzonej dezynfekcji, dzieciom podawane są zimne posiłki). Kontrola interwencyjna nie potwierdziła przedstawionych zarzutów.

2) W grudniu 2023r. otrzymano pismo interwencyjne dot. zakażenia w domu dziecka związanego z uchybieniami w zakresie HACCP hurtowni dostarczającej żywność do placówki. W trakcie rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z Dyrektorem placówek ustalono, że w ostatnim czasie nie wystąpiły u dzieci objawy od strony układu pokarmowego, które mogłyby sugerować zatrucie pokarmowe. Ustalono z pracownikiem Epidemiologii PSSE w Świębodziń, że nie otrzymano zgłoszeń dot. zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych u dzieci przebywających w ww. placówkach. W związku z tym, że hurtownia dostarczająca żywność do domów dziecka ma siedzibę w Zielonej Górze w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia pismo interwencyjne zostało przekazane do PSSE w Zielonej Górze w celu wykorzystania służbowego oraz podjęcia działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

4. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 1

Rodzaj placówki		Liczba		
		zamknięć	unieruchomień	wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części
Żłobki	01	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0
Szk. Podst.	03	0	0	0

Licea	04	0	0	0
Technika i szkoły branżowe	05	0	0	0
Szkoły specjalne	06	0	0	0
Zespoły szkół	07	0	0	0
Szk. Wyższe	08	0	0	0
Pozostałe placówki*	09	0	1	0
OGÓŁEM	10	0	1	0

W 2023r. zaplanowano kontrolę w hufcu pracy. W dniu kontroli okazało się, że obiekt jest zamknięty. Ustalono, że w roku szkolnym 2023/2024 z uwagi na brak chętnych osób w ogóle nie prowadzono zajęć w hufcu. Obiekt jest tymczasowo zamknięty. Zgodnie z oświadczeniem w przyszłym roku zostanie przeprowadzona rekrutacja do placówki na rok szkolny 2024/2025.

5. Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy pionu HDiM za rok 2023

Oceny dot. obciążenia uczniów plecakami/tornistrami w roku 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego dokonano w 2 szkołach podstawowych (1 miejskiej, 1 wiejskiej). Ocenie poddano 389 uczniów w 23 oddziałach.

W trakcie przeprowadzania badań przekroczenia wagi tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów przyjęto, że dopuszczalny ciężar tornistrów/plecaków noszonych przez uczniów nie może przekraczać 10% masy ciała ucznia (niska norma) oraz 15% masy ciała ucznia (wysoka norma).

W trakcie kontroli stwierdzono, że 352 spośród 389 ocenionych uczniów mieści się w wysokiej normie (15% masy ciała ucznia), co stanowi 90,5%. W niskiej normie (10% masy ciała ucznia) mieści się 206 uczniów, co stanowi ok. 53% wszystkich ocenionych uczniów. Stwierdzono, że 37 uczniów nie mieści się w żadnej z ww. norm, co stanowi 9,5% wszystkich ocenionych osób. We wszystkich placówkach, w których przeprowadzono higieniczną ocenę obciążenia uczniów tornistrami/plecakami uczniowie mieli możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w szkole - metalowe szafki lub wyznaczone miejsce w salach lekcyjnych (półki, szafki lub szuflady).

Przekroczenie wagi tornistrów/plecaków wynika z przynoszenia do szkoły książek i zeszytów z przedmiotów nie ujętych w planie lekcji – uczniowie nadal nie potrafią w sposób racjonalny, zgodny z rozkładem zajęć lekcyjnych pakować tornistrów, przynoszenia ubrań na zajęcia wychowania fizycznego, noszenia książek z biblioteki oraz zajęć dodatkowych, przynoszenia do szkoły różnych przedmiotów niezwiązanych z procesem nauczania (pamiętniki, albumy, zabawki, piłki), noszenia dwóch piórników, dwóch bidonów, a także masywnej konstrukcji plecaków (stelaże).

Tabela 1: Analiza porównawcza przekroczenia wagi tornistrów uczniów szkół na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2021, 2022, 2023.

Rok	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba skontrolowanych oddziałów	Ilość uczniów objętych pomiarami	Ilość uczniów z przekroczoną wagą tornistrów (powyżej 15% masy ciała ucznia)	% uczniów, u których stwierdzono przekroczenie wagi tornistrów
2021	0	0	0	0	0
2022	2	23	464	66	14,2
2023	2	23	389	37	9,5

Pomiary wagi tornistrów/plecaków w szkole podstawowej

Higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano łącznie w 161 oddziałach w 11 szkołach podstawowych, 3 zespołach szkół. Nieprawidłowości stwierdzono w 7 szkołach podstawowych w 30 oddziałach oraz w 2 zespołach szkół w 8 oddziałach. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny, zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami była większa niż 1 godzina. W trakcie kontroli poinformowano o tym, iż plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, co zostało ujęte we wnioskach i uwagach z kontroli.

Tabela 2: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny prawidłowości konstruowania rozkładów zajęć w latach 2021-2023.

W roku 2023 oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii dokonano w 13 przedszkolach w 33 oddziałach, oceniono 539 stanowisk; w 6 szkołach podstawowych

Rodzaj placówek	2021				2022				2023			
	skontrolowan o		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowan o		stwierdzono niewłaściwy		skontrolowan o		stwierdzon o niewłaściwy	
	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach	oddziałów	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	w ilu placówkach
szkoły podstawowe	10	3	2	1	166	16	27	9	126	11	30	7
licea ogólnokształcące	0	0	0	0	7	1	0	0	0	0	0	0
szkoły branżowe I i II stopnia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zespół szkół, w tym:	22	2	6	1	35	2	16	2	35	3	8	2
- szkoły podstawowe	0	0	0	0	35	2	16	2	8	1	4	1
- technika	14	2	3	1	0	0	0	0	19	2	2	1
- licea ogólnokształcące	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- szkoły branżowe I i II stopnia	8	2	3	1	0	0	0	0	8	2	2	1
OGÓŁEM	32	5	8	2	208	19	43	11	161	14	38	9

w 18 oddziałach, oceniono 293 stanowiska; w 1 zespole szkół w 3 oddziałach, oceniono 45 stanowisk. Łącznie oceniono 877 stanowisk pracy ucznia/przedszkolaka. Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary wykazały, że w 18 placówkach, w 44 oddziałach 423 uczniów/przedszkolaków ma nieprawidłowo dostosowane stoliki i krzesła do wzrostu tj. w 11 przedszkolach w 23 oddziałach- 175 stanowisk; w 6 szkołach podstawowych w 18 oddziałach- 226 stanowisk; w 1 zespole szkół w 3 oddziałach- 22 stanowiska. Wydano zalecenia pokontrolne, w jednym przypadku wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego oraz dyrektora przedszkola.

Tabela 3: Zakres działań prowadzonych na terenie powiatu świebodzińskiego w celu oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w latach 2022-2023.

Rodzaj placówek	2022						2023					
	oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości			oceniono dostosowanie mebli			stwierdzono nieprawidłowości		
	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk
przedszkola	1	2	36	1	1	3	13	33	539	11	23	175
szkoły podstawowe	1	2	46	1	2	14	6	18	293	6	18	226
zespół szkół, w tym:	0	0	0	0	0	0	1	3	45	1	3	22
– przedszkola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
– szkoły podstawowe	0	0	0	0	0	0	1	3	45	1	3	22
OGÓŁEM	2	4	82	2	3	17	20	54	877	18	44	423

Ocena mebli przedszkolnych

Ocena umeblowania przedszkoli, wykazała, że na **21 skontrolowanych przedszkoli**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiada **19** placówek, co stanowi **90,5%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych placówek;
- **powyżej 50% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **2** placówki, co stanowi **9,5%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli.

Ocena mebli szkolnych

Ocena umeblowania szkół, wykazała, że na **11 skontrolowanych szkół podstawowych**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **3** placówki, co stanowi **27,3%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół podstawowych;
- **powyżej 50% certyfikatów** na umeblowanie posiada **5** placówek, co stanowi **45,4%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół podstawowych;
- **do 50% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **3** placówki, co stanowi **27,3%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Kontrole bieżące przeprowadzone w **3 zespołach szkół, 1 liceum ogólnokształcącym, 1 szkole policealnej** wykazały:

- **powyżej 50% certyfikatów** na umeblowanie posiadają **2 zespoły szkół**, co stanowi **66,7%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych zespołów szkół;
- **100% certyfikatów** na umeblowanie posiada **1 zespół szkół**, co stanowi **33,3%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych zespołów szkół;
- **szkoła policealna** posiada **100% certyfikatów** na umeblowanie;
- **liceum ogólnokształcące** posiada **100% certyfikatów** na umeblowanie.

Powyższe dane wskazują, że nadal w użytkowaniu placówek znajdują się meble bez certyfikatów. Meble są w dobrym stanie technicznym, w miarę możliwości finansowych placówki starają się sukcesywnie wymieniać meble na nowe z certyfikatami. W niektórych placówkach wymieniane są tylko blaty ławek.

Ocena urządzeń i sprzętu w przedszkolach wykazała, iż na **21 przedszkoli**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiada **15 przedszkoli**, co stanowi **71,4%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **powyżej 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiada **5 przedszkoli**, co stanowi **23,8%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli;
- **do 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt posiada **1 przedszkole**, co stanowi **4,8%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych przedszkoli.

Ocena urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach wykazała, iż na **11 szkół podstawowych**, w których przeprowadzono kontrole bieżące:

- **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **5 placówek**, co stanowi **45,4%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **powyżej 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **2 placówki**, co stanowi **18,2%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 50% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **3 placówki**, co stanowi **27,3%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół;
- **do 25% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiada **1 placówka**, co stanowi **9,1%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych szkół.

Kontrole bieżące przeprowadzone w **3 zespołach szkół, 1 liceum ogólnokształcącym, 1 szkole policealnej** wykazały:

- **100% certyfikatów** na urządzenia i sprzęt sportowy posiadają **3 placówki**, co stanowi **100%** w stosunku do ogólnej liczby skontrolowanych zespołów szkół;
- w liceum ogólnokształcącym i szkole policealnej dla dorosłych nie prowadzi się zajęć wychowania fizycznego (brak urządzeń i sprzętu sportowego).

POMIARY NATĘŻENIA OŚWIETLENIA W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

W roku 2023 pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego dokonano w 1 przedszkolu oraz 1 szkole podstawowej. W przedszkolu oceną objęto 4 sale zajęć, wykonano 34 oznaczenia. Wyniki badań wykazały, że natężenie oświetlenia elektrycznego i jego równomierność w salach zajęć odpowiada

wymaganiom zawartym w normie EN 12464-1:2021 „Światło i oświetlenie – Oświetlenie miejsc pracy – Część 1: Miejsca pracy we wnętrzach”. W szkole podstawowej oceną objęto 6 pomieszczeń (3 sale lekcyjne przeznaczone dla uczniów klas I-III, pracownię komputerową, salę gimnastyczną, salę oddziału przedszkolnego), wykonano 73 oznaczenia. W wyniku przeprowadzonych badań natężenia oświetlenia elektrycznego stwierdzono, że:

- natężenie oświetlenia elektrycznego w polu zadania (ławki) w sali oddziału przedszkolnego, odbiega od wymagań zawartych w normie EN 12464-1:2021;
- natężenie oświetlenia elektrycznego przy tablicach białych w 2 salach lekcyjnych i pracowni komputerowej odbiega od wymagań zawartych w normie EN 12464-1;
- natężenie oświetlenia elektrycznego przy tablicach zielonych w 3 salach lekcyjnych odbiega od wymagań zawartych w normie EN 12464-1:2021.

W związku z powyższym wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego oraz dyrektora placówki.

W placówkach, w których nie okazano w trakcie kontroli bieżących wyników pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego dyrektorzy byli informowani o tym, jak ważne jest właściwe natężenie oświetlenia w salach dydaktycznych. Wydawano zalecenia pokontrolne.

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Rodzaj placówki		Liczba placówek								
		nowo od-danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	Istniejących przeniesionych do nowych obiektów lub z rozbudowaną bazą dydaktyczną	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo od-danymi obiektami sportowymi	z modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żłobki/kluby dz.	01	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Szk. Podst.	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea	04	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Technika	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły branżowe I i II stopnia	06	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	07	0	0	0	0	2	0	0	0	0
Szk. Wyższe	08	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	10	2	0	1	0	3	0	0	0	0

W 2023 roku istniejące Publiczne Przedszkole Nr 4 w Świebodzinie przeniesiono do nowo wybudowanego obiektu. W tym samym budynku powstał Gminny Żłobek „Akacjowe Maluszkowo”. Ponadto w Świebodzinie powstał nowy klub dziecięcy BajaLand.

W Powiatowym Zespole Szkół w Świebodzinie została przeprowadzona modernizacja parkingu oraz

schodów zewnętrznych prowadzących do budynku szkoły, wymiana pokrycia dachowego oraz wszystkich okien w budynku, przeprowadzono remont pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, utworzono także nowe pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla uczniów, przeprowadzono remont 4 sal lekcyjnych.

W I Liceum Ogólnokształcącym w Świebodzinie zamontowano windę przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych, w ciągach komunikacyjnych na I oraz II piętrze na powierzchni ścian położona została struktura, wymieniono okna w 3 pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla dziewcząt oraz 3 pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla chłopców, przeprowadzono remont pracowni biologicznej, przeprowadzono remont toalety przeznaczonej dla chłopców usytuowanej na II piętrze- została dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. W Szkole Podstawowej w Gościkowie wchodzącej w skład Zespołu Edukacyjnego została przeprowadzona termomodernizacja budynku szkoły, wymieniono wszystkie okna, parapety, wykonano nową elewację oraz docieplenie wewnątrz pomieszczeń, odmalowano większość sal lekcyjnych oraz bibliotekę.

7. Charakterystyka placówek

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym - **9 placówek**- 2 przedszkola, 3 szkoły podstawowe (w tym 1 wchodząca w skład zespołu), 1 zespół szkół, 1 warsztaty, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy i schronisko młodzieżowe. W ww. placówkach stwierdzono takie uchybienia jak:
 - 1) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni betonowych schodów w ciągu komunikacyjnym;
 - 2) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian w jadalni, sali gimnastycznej, ciągu komunikacyjnym, salach lekcyjnych, stołówce/świetlicy, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, szatniach znajdujących się przy sali gimnastycznej, pracowniach, pokojach mieszkalnych, kuchniach samoobsługowych;
 - 3) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni sufitu w jadalni, sali gimnastycznej, ciągu komunikacyjnym, salach lekcyjnych, pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, szatniach znajdujących się przy sali gimnastycznej, świetlicy, pracowniach, pokoju mieszkalnym, kuchni samoobsługowej;
 - 4) brak możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem w salach lekcyjnych, pracowni komputerowej, bibliotece i gabinecie pedagoga;
 - 5) zły stan sanitarno-techniczny powierzchni podłóg w sali gimnastycznej, salach lekcyjnych;
 - 6) zły stan sanitarno-techniczny armatury sanitarnej w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym;
 - 7) brak zabezpieczenia przed zsuwaniem się uczniów poręczy przy schodach prowadzących na I, II i III piętro;
 - 8) brak zabezpieczenia otwartej przestrzeni pomiędzy biegami schodów prowadzących na I, II, III piętro oraz znajdującej się na III piętrze (zakończenie schodów).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzje administracyjne. Ponadto w 2023r. wystosowano 8 wystąpień pokontrolnych do podmiotów prowadzących placówki oraz dyrektorów dot. m.in. zapewnienia prawidłowej wentylacji w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczniów/wychowanków, natężenia oświetlenia elektrycznego, zabezpieczenia studzienki znajdującej się w pobliżu boiska, ogrodzenia placu zabaw, dostosowania stołów i krzeseł do zasad ergonomii, nawierzchni przejścia prowadzącego do budynku, sprawnych oraz zaopatrzonych

w osłony punktów świetlnych, lokalizacji placu zabaw, opracowania ocen ryzyka zawodowego na poszczególne stanowiska pracy uczniów, zapewnienia ogrodzenia placówki, osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania, zabezpieczenia otwartych przestrzeni pomiędzy biegami

schodów oraz zabezpieczenia poręczy przed zsuwaniem się uczniów, umieszczenia misek ustępowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w oddzielnych kabinach.

- Budynki w złym stanie higieniczno-sanitarnym oraz technicznym - 0.
- Budynki w złym stanie technicznym - **1 placówka**- przedszkole. W placówce stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny nawierzchni drogi prowadzącej od wejścia głównego do budynku przedszkola oraz nawierzchni przejścia przy placówce. Wydano decyzję administracyjną.
- Brak ciepłej wody w placówce- 0.

W 2023 roku w 6 placówkach (1 przedszkole, 4 szkoły podstawowe, 1 zespół szkół) stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych. W roku 2023 brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej stwierdzono w 1 przedszkolu. Placówka posiadała zbiornik bezodpływowy.

8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

- Liczba kontroli - 40,

- Liczba skontrolowanych turnusów- 40 (z 57 zgłoszonych na platformie Ministerstwa Edukacji Narodowej),

- Liczba decyzji administracyjnych merytorycznych - 0,

- Liczba nałożonych mandatów karnych- 0,

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny pomieszczeń, w których przebywali uczestnicy letniego wypoczynku. Uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzono w trakcie kontroli:

* 1 turnusu zorganizowanego w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku- nieodpowiedni stan sanitarno-techniczny powierzchni podłóg w pokojach- powierzchnie wytarte, wyeksploatowane, trudne do utrzymania w czystości oraz zły stan sanitarno-techniczny powierzchni ścian przy wejściu do jednego z pokoi- widoczny duży ubytek tynku;

* 3 turnusów zorganizowanych w obiekcie hotelowym (1 obiekt)- nieprawidłowości sanitarno-techniczne dotyczyły pokoi, ciągów komunikacyjnych, świetlicy (powierzchnie ścian sufitów, podłóg, stolarki okiennej i drzwiowej, wyposażenia). Kontrolę 1 turnusu przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami została wydana decyzja administracyjna na właściciela obiektu. Ponadto do organizatorów wypoczynku wystosowano wystąpienia pokontrolne.

W trakcie kontroli 2 turnusów w obiekcie hotelowym stwierdzono, że w pomieszczeniach przeznaczonych dla uczestników wypoczynku nie zapewniono wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej- w pokojach wyczuwalny był nieprzyjemny zapach. Wydano zalecenia pokontrolne dot. regularnego wietrzenia pokoi.

Skontrolowana baza obozowa posiadała własne ujęcie wody. W czasie kontroli ustalono, że jakość wody do spożycia przez ludzi odpowiadała wymaganiom (okazano wyniki badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

Nieprawidłowości sanitarno-techniczne dot. pomieszczeń higieniczno-sanitarnych stwierdzono w trakcie kontroli:

* 3 turnusów zorganizowanych w obiekcie hotelowym (1 obiekt) - nieprawidłowości dotyczyły powierzchni ścian, sufitów, armatury sanitarnej. Kontrolę 1 turnusu przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostanie wydana decyzja administracyjna na właściciela obiektu.

Dzieci i młodzież korzystały z własnych środków higieny osobistej. Ponadto w sanitariatach ogólnodostępnych zapewniono mydło w płynie, ręczniki papierowe, suszarki do rąk, papier toaletowy.

W trakcie kontroli 1 turnusu w obiekcie hotelowym stwierdzono, że w części pomieszczeń higieniczno-sanitarnych nie zapewniono środków do higienicznego mycia rąk. Wydano zalecenie pokontrolne.

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- porządkowego stwierdzono w trakcie kontroli 1 turnusu zorganizowanego w obiekcie hotelowym. Kontrolę przeprowadzono wspólnie z pracownikiem Higieny Komunalnej, który nałożył mandat na podmiot prowadzący obiekt.

W bazie obozowej uczestnicy letniego wypoczynku posiadali własne śpiwory i poduszki, natomiast materace, koce, kołdry, prześcieradła zapewnione były przez organizatora. Na koloniach i obozach zorganizowanych w obiektach stałych pościel, koce, kołdry, poduszki zapewnione były przez właścicieli obiektów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dot. utrzymania właściwej temperatury w pomieszczeniach.

Opieka medyczna w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży– opieka pielęgnarska, lekarz, ratownik medyczny- 24h/dobę lub w razie potrzeby na telefon. W przypadku, gdy opieka medyczna nie była zapewniona w miejscu wypoczynku uczestnicy oraz kadra korzystali z POZ w Nowym Szpitalu w Świębodziń (gabinet nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej).

- **Najczęstsze uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:**
 - brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych kadry.
- **Odnnotowane przypadki zachorowań i urazów:**

Odnnotowano 1 przypadek tzw. „jelitówki”. W trakcie trwania wypoczynku dzieci i młodzieży odnotowano także 1 rozcięty łuk brwiowy, zerwane więzadła, 1 ranę stopy, 1 złamanie ręki, 1 zatarcie oka, 1 skręcenie kostki, 1 przytraśnięcie palca, 1 wybicie palca.
- **W trakcie trwania wypoczynku letniego w 2023r.** nie zgłaszano wniosków o interwencję.

Kontrole wypoczynku letniego dzieci i młodzieży

9. Ocena warunków sanitarno-higienicznych, w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2023 na terenie powiatu świebodzińskiego wypoczynek zimowy zorganizowano:

- w miejscu zamieszkania - 1 turnus;
- w obiekcie hotelowym - 2 turnusy.

W trakcie trwania ferii zimowych przeprowadzono trzy kontrole wypoczynku zimowego. W wypoczynku uczestniczyło łącznie 89 osób.

W 3 skontrolowanych placówkach wypoczynku zimowego nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych. W skontrolowanych miejscach wypoczynku dzieci i młodzież miały zapewniony dostęp do środków higieny osobistej (papieru toaletowego, ręczników jednorazowych, mydła w płynie), bieżącej zimnej oraz ciepłej wody.

W czasie trwania wypoczynku zachorowań, hospitalizacji, wypadków i urazów nie odnotowano. Na terenach skontrolowanych obiektów był przestrzegany zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów. W widocznych miejscach umieszczone były odpowiednie oznakowania słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i elektronicznych.

We wszystkich skontrolowanych miejscach wypoczynku było prowadzone dożywianie:

- 1 wypoczynek w miejscu zamieszkania- zapewniono obiady dwudaniowe (posiłki dostarczane przez firmę zewnętrzną);
- 2 wypoczynki w obiekcie hotelowym- zapewniono śniadanie, obiad dwudaniowy, kolację (posiłki przygotowywane na miejscu).

Dla uczestników wypoczynku organizowane były zajęcia sportowe, gry i zabawy, zajęcia integracyjne, wyjście do kina, na basen, 1-dniowa wycieczka.

Do Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Świebodzińie nie wpłynęły wnioski dot. przeprowadzenia kontroli interwencyjnych w sprawie niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Na stronie internetowej PSSE w Świebodzińie umieszczono poradnik bezpiecznego wypoczynku oraz informację nt. bezpiecznych ferii zimowych, ponadto na facebooku PSSE w Świebodzińie na bieżąco udostępniano informacje nt. bezpiecznego wypoczynku zimowego. W ramach współpracy z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przed rozpoczęciem ferii zimowych do placówek oświatowych na terenie powiatu świebodzińskiego wysłano pismo informujące o podjęciu działań edukacyjnych w ramach kampanii edukacyjnej „Zdrowe ferie zimowe”, zorganizowano 1 prelekcję dla uczestników wypoczynku nt. zdrowego stylu życia oraz bezpiecznych ferii zimowych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych: profilaktyka uzależnień (tytoń, dopalacze), profilaktyka HIV/AIDS, profilaktyka wszawicy.

10. Dodatkowe, istotne informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych

Dowóz dzieci do szkół podstawowych odbywa się na ogół autokarami szkolnymi bądź autobusami liniowymi. Dzieci przebywają pod opieką wychowawców lub innych osób zatrudnionych w tym celu. Do czasu odjazdu autokaru dzieci kończące zajęcia lekcyjne wcześniej przebywają w świetlicy szkolnej, również pod opieką wyznaczonych nauczycieli.

W 12 placówkach stwierdzono, że w pomieszczeniach nie zapewniono wentylacji grawitacyjnej, mechanicznej lub brak jest nawiewników w oknach. Wystosowano wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących oraz dyrektorów placówek lub zalecenia pokontrolne w protokołach kontroli.

Na terenie powiatu świebodzińskiego nadal występują przypadki wszawicy wśród uczniów i przedszkolaków. W 2023r. przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z występującymi przypadkami wszawicy w placówce. Przekazano materiały edukacyjne nt. wszawicy, wydano zalecenia pokontrolne.

11. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży

Dodatkowe podjęte działania to głównie współpraca z pracownikiem pionu Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna tj. uczestnictwo w przeprowadzanych wizytacjach, warsztatach edukacyjnych nt. profilaktyki nowotworowej, profilaktyki antynikotynowej, zdrowego stylu życia, higieny osobistej, dystrybucja materiałów. Kontrole przeprowadzane były z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, pracownikami sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia, Higieny Pracy, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, Higieny Komunalnej i Epidemiologii. Na bieżąco utrzymywana jest współpraca z pionem NZ przy ocenie właściwej funkcjonalności placówek. Do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze wysyłano wystąpienia pokontrolne. Przeprowadzano kontrole wypoczynku zimowego oraz letniego z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Świebodzińie.

WNIOSKI

W 2023r. przeprowadzono łącznie 127 kontroli sanitarnych w miejscach przebywania dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych można zauważyć, że stan sanitarno-higieniczny oraz sanitarno-techniczny ulega poprawie. Przeprowadzane są bieżące remonty sal dydaktycznych, bloków żywieniowych, bloków sportowych oraz zapleczy sanitarnych, termomodernizacje budynków. Pomimo zauważalnej poprawy w placówkach nadal można stwierdzić uchybienia sanitarno-techniczne. Najczęściej dotyczą one nie zapewnienia wentylacji w pomieszczeniach nauki, złego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach placówek.

W roku 2023 wydano w powyższym zakresie 11 decyzji administracyjnych merytorycznych (w tym 1 opinię), 8 prolongat terminów wykonania nakazów, 14 decyzji płatniczych oraz 10 wystąpień pokontrolnych dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości.

9. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

I. Zadania realizowane przez pion Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w roku 2023.

Wszystkie zadania podejmowane w zakresie promocji zdrowia wynikają i są zgodne z założeniami Narodowego Programu Zdrowia i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia. Podejmowane działania dostosowane są do potrzeb zdrowotnych środowiska lokalnego powiatu Świebodzińskiego. Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2023 roku polegała na realizacji i koordynowaniu interwencji programowych i nieprogramowych. Podejmowane działania dotyczące poszczególnych interwencji opierały się na realizacji zadań wynikających z wcześniej ustalonych harmonogramów. Realizowane działania dotyczyły przede wszystkim profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, oraz profilaktyki uzależnień, szczególnie zdrowotnych następstw palenia tytoniu.

Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- inicjowanie, wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- nagłośnienie problematyki w mediach społecznościowych,
- nadzorowanie działalności oświatowo – zdrowotnej.

Placówki w których przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie prowadzili nadzór z zakresu Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej to:

- Placówki nauczania i wychowania – **48**

Łączna liczba wizytacji przeprowadzona w w/w placówkach w 2023 roku – **91**

Współorganizatorami powyższych działań byli:

- Szkolni koordynatorzy programów,
- Dyrektorzy Szkół,
- Pielęgniarki Środowiska Szkolnego,
- Pedagodzy Szkolni,
- Zakłady Pracy (SECO/ WARWICK, RECARO),
- Świębodziński Dom Kultury,
- Ośrodek sportu i Rekreacji w Świębodziźnie,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciburzu,
- Biblioteka Publiczna w Świębodziźnie,
- Starostwo Powiatowe w Świębodziźnie,
- Gmina Skąpe,
- Gmina Zbąszynek,
- Komenda Powiatowa Policji w Świębodziźnie,
- Stowarzyszenie Tworzec EGO – CREO Świębodziń.

W 2023 roku pion promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej nadzorował działalność placówek oświatowo wychowawczych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 91 wizytacji. Celem wizytacji była ocena sposobu realizacji interwencji programowych oraz diagnoza obozów i kolonii w trakcie akcji lato i akcji zima.

Wykres Nr 1: Wizytacje w podległych placówkach w latach 2020r. – 2023r.

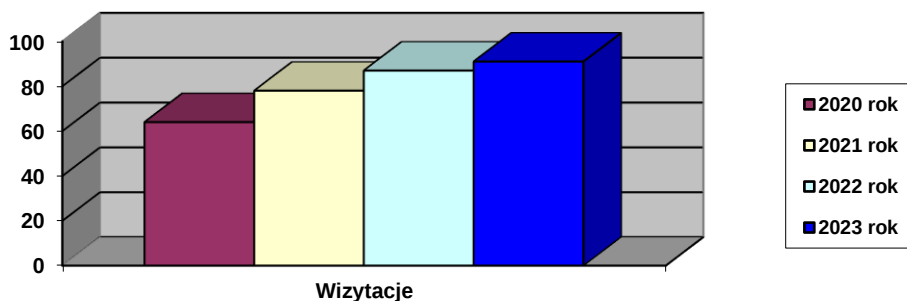

Tabela Nr 1: Liczba przeprowadzonych wizytacji w latach 2019r.- 2022r.

Lp.	Formy działalności w zakresie PZ	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
1.	Wizytacje	64	78	87	91

II. W roku 2023 realizowano następujące programy profilaktyczne:

1. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Program adresowany był głównie do dziewcząt szkół ponadpodstawowych, pacjentek zakładów opieki zdrowotnej, społeczności lokalnej. Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowani na nowotwory w tym raka piersi i jąder poprzez propagowanie profilaktyki wśród ogółu kobiet i mężczyzn, w tym także uczennic i uczniów za szkół ponadpodstawowych i szkół podstawowych klasy (VII-VIII).

W 2023 roku program był realizowany w 6 szkołach (szkoły podstawowe - klasy VII,VIII i ponadpodstawowe).

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

2 wizytacje,

1 szkolenie,

20 porad,

8 zajęć warsztatowych,

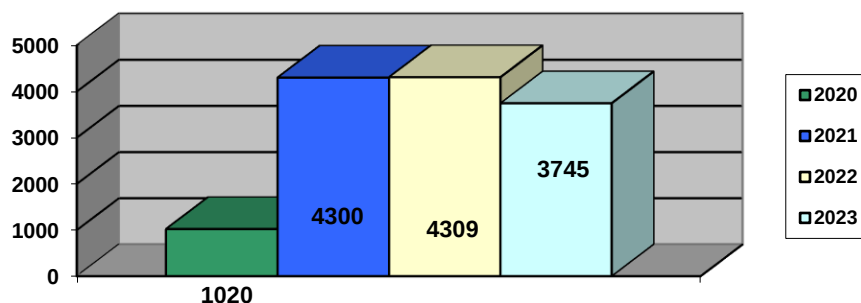
2 prelekcje,

8 punktów edukacyjno – informacyjnych,

Informacje umieszczono na Facebooku.

Ogółem działaniami edukacyjnymi w całym powiecie objęto: 3745.

Wykres nr 2: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2020-2023

Pomimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców w opracowaniach statystycznych zmalała z powodu zmiany sposobu naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wytyczne WSSE).

2. Program profilaktyki nadwagi i otyłości pt. „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębianie wiedzy na temat znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metoda projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu różnorodnych form pracy, m.in. prelekcji, zajęć praktycznych, ćwiczeń, konkursów, przygotowano własne ulotki i plakaty oraz stoiska ze zdrową żywnością.

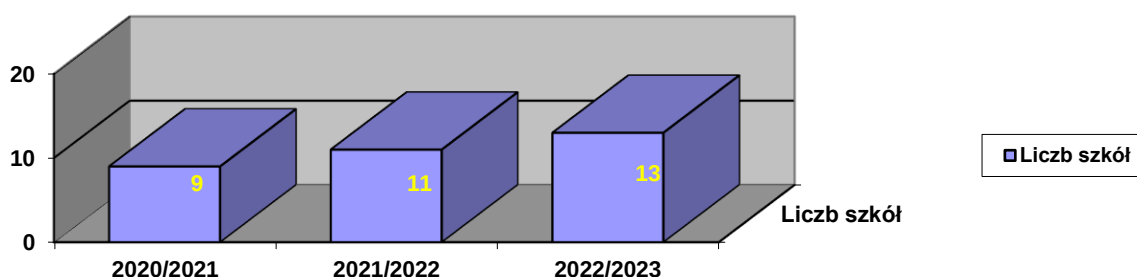
W 2023 roku program realizowany był w 13 szkołach podstawowych na 20 szkół w powiecie (65%). Działaniami przeprowadzonymi przez szkolnych koordynatorów programu objęto 1489 uczniów.

Łącznie działaniami edukacyjnymi podjętymi przez PSSE objęto 4997 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 9 wizytacji,
- 1 szkolenie,
- 13 wykładów,
- 26 narad,
- 8 punktów edukacyjno – informacyjnych,
- Informacje umieszczone na Facebooku.

Wykres nr 3: Liczba szkół realizujących program „Trzymaj Formę!” w latach 2020-2023

Pomimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców w opracowaniach statystycznych zmalała z powodu zmiany sposobu naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wytyczne WSSE).

3. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Głównym celem programu było przekazanie rzetelnej informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczanie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

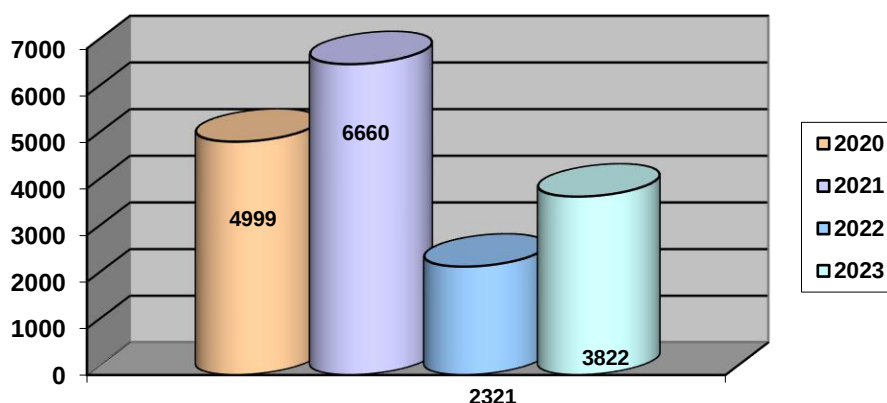
W 2023 roku program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych, co stanowi 100 % szkół tego typu. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3822 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 2 wizytacje,
- 1 szkolenie,
- 18 porad,
- 8 punktów informacyjno - edukacyjnych,

Informacje umieszczone na Facebooku.

Wykres nr 4: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2020-2023.

Pomimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców w opracowaniach statystycznych zmalała z powodu zmiany sposobu naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wytyczne WSSE).

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Celem programu było zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Program adresowany był do uczniów wszystkich typów szkół, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, pacjentów oraz osób uzależnionych i ich rodzin. W ramach realizacji programu zorganizowano 2 kampanie antynikotynowe, wiosenną i jesienną (Światowy Dzień bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu). Miejscem prowadzonych działań były: szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wypoczynku zimowego i letniego.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 2 wizytacje,

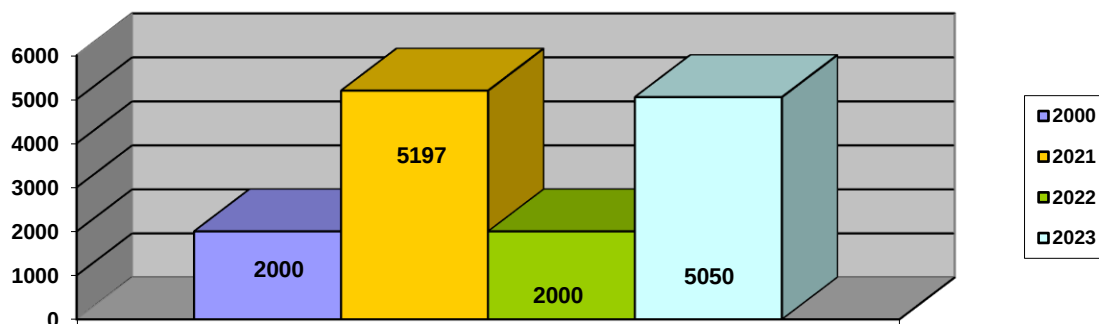

- 18 porad,
- 8 punktów edukacyjno – informacyjnych,
- 11 prelekcji,
- 2 zajęcia warsztatowe,
- 5 wykładów,
- 1 szkolenie,

Informacje umieszczono na Facebooku.

W 2023 roku program profilaktyki antynikotynowej realizowany był w 14 szkołach (w szkołach podstawowych i szkoły ponadpodstawowe). Łącznie działaniami edukacyjnymi PSSE objęto ok. 5050 osób.

Wykres nr 5: Liczba osób objęta edukacją programu w latach 2020-2023

Pomimo dużej ilości działań edukacyjnych, łączna liczba odbiorców w opracowaniach statystycznych zmalała z powodu zmiany sposobu naliczania ilości odbiorców mediów społecznościowych (wytyczne WSSE).

5. „Bieg po zdrowie”.

Celem programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia. Program adresowany był do uczniów IV klas szkół podstawowych.

W 2023 roku program był realizowany w 4 placówkach. Łącznie działaniami objęto 1644 osób.

W trakcie realizacji programu przeprowadzono:

- 3 wizytacje,
- 1 szkolenie,
- 3 wykłady,
- 7 porad,

- 2 punkty edukacyjno – informacyjne,

Informacje umieszczono na Facebooku.

6. „Z higieną za Pan brat”.

Program edukacyjny w zakresie profilaktyki higieny osobistej wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych jest odpowiedzią Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na kwestie związane z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych, podnoszone przez zaniepokojonych rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i przedszkoli. Celem programu jest promocja podstawowych zasad higieny osobistej wśród dzieci 6-letnich uczęszczających do przedszkoli oraz uczniów klas I-III szkół podstawowych, w celu zapobiegania chorobom zakaźnym.

W 2023 roku program był realizowany w 10 placówkach (3 szkołach podstawowych – 15 % szkół podstawowych w powiecie i 7 przedszkolach – 30% przedszkoli w powiecie). Łącznie działaniami objęto 2164 osób w tym 287 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- 5 wizytacji,
- 18 porad,
- 9 zajęć warsztatowych,
- 1 szkolenie,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjne,
- 2 wykłady,
- 8 prelekcji,

Informacje umieszczono na Facebooku.

7. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Program Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Inspektoratu Sanitarnego (edukacja zdrowotna przedszkolaków) pn. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Krajowy program edukacji zdrowotnej i konsumenckiej skierowany do dzieci przedszkolnych w celu nauki prozdrowotnych nawyków żywieniowych, doboru zdrowych produktów ekologicznej produkcji rolnej do sporządzania posiłków i potraw oraz świadomego wyboru artykułów dostępnych w sprzedaży detalicznej.

W 2023 roku program był realizowany w 17 placówkach (3 szkołach podstawowych – 15 % szkół podstawowych w powiecie i 14 przedszkolach – 73% przedszkoli w powiecie).

Łącznie działaniami objęto 1343 w tym 469 dzieci.

W ramach realizacji programu przeprowadzono:

- 12 wizytacji,
- 11 porad,
- 5 zajęć warsztatowych,
- szkolenie,

Informacje umieszczono na Facebooku.

III W roku 2023 realizowano następujące kampanie prozdrowotne:

1. Bezpieczne i Zdrowe Ferie/Wakacje.

Kampania skierowana była głównie do dzieci, młodzieży, i ich rodziców oraz opiekunów i wychowawców na koloniach i obozach letnich oraz zimowych. Tematyka obejmowała zagadnienia z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym (m.in. borelioza, bąblowica, salmonelloza, zakażenia meningokokowi, zakażenia wirusem HIV czy inne choroby przenoszone drogą płciową), profilaktyki uzależnień (nikotynizm, narkomania, alkoholizm) oraz zasada udzielania I pomocy, czy szkodliwości promieniowania UV.

W ramach realizacji działań edukacyjnych przeprowadzono: - 42 wizytacje.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 6036 osób.

2. Żyj pełnią życia bez energetyka.

WOJEWÓDZKA KAMPANIA EDUKACYJNA

A wystarczy dobrze jeść i zdrowo żyć. Wtedy energetyki nie są potrzebne. I właśnie po to powstała kampania "Żyj pełnią życia bez energetyka". Żeby uświadamiać, że picie napojów energetycznych nie powinno być modne.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 szkolenie,
- 1 narada,
- 3 prelekcje,
- 1 punkt edukacyjno - informacyjny
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1218 osób.

3. Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć papieros między bajki.

Kampania edukacyjna „Nie odpalaj nowej fajki, wrzuć palenie między bajki, ma na celu zwrócenie uwagi dzieciom i młodzieży na negatywne konsekwencje zdrowotne związane z paleniem tytoniu, ze szczególnym uwzględnieniem szkodliwości korzystania z e-papierosów.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 szkolenie,
- 1 narada,
- 2 prelekcje,
- 1 wykład

- informacje umieszczano na Facebooku.
Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 815 osób.

4. EFSA Wybieraj bezpieczną żywność.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) rozpoczął kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność”. Działania realizowana w okresie letnim i wczesną jesienią. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka. Unijny system bezpieczeństwa żywności wytycza odpowiednie zasady i wymagania dla przedsiębiorców, organów kontrolnych, jak również daje konsumentom prawo do dostępu do wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa produkcji, przetwarzania, pakowania, etykietowania i sprzedaży żywności.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 narada,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjne,
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1435 osób.

5. Europejski tydzień szczepień.

Europejski tydzień szczepień obchodzony 20-25 kwietnia. Jest to inicjatywa Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), realizowana i koordynowana na poziomie lokalnym przez poszczególne państwa. Celem Tygodnia jest podkreślanie znaczenia szczepień – po to, by chronić ludność przed chorobami, którym można zapobiec właśnie poprzez szczepienia.

W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 3 wykłady,
- 1 narada,
- 6 zajęć warsztatowych,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjny,
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1426 osób.

6. Światowy Dzień Zdrowia.

Każdego roku 7 kwietnia obchodzimy Światowy Dzień Zdrowia. Hasłem przewodnim obchodów w 2023 było „Zdrowie dla wszystkich”. Jubileuszu 75-lecia WHO był okazją do spojrzenia wstecz na sukcesy w dziedzinie zdrowia publicznego, które poprawiły jakość życia w ciągu ostatnich

siedmiu dekad. To również motywacja do działania, aby sprostać wyzwaniom zdrowotnym dziś i w przyszłości. W ramach realizacji kampanii przeprowadzono:

- 1 wykład,
- 6 porad,
- 1 zajęcia warsztatowe,
- 2 punkty edukacyjno – informacyjny,
- informacje umieszczano na Facebooku.

Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto: 1509 osób.

IV. Współpraca w 2023 roku.

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna w Świebodzinie prowadząc działalność oświatowo – zdrowotną współpracowała z:

- Szkolni koordynatorzy programów,
- Dyrektorzy Szkół,
- Pielęgniarki Środowiska Szkolnego,
- Pedagodzy Szkolni,
- Zakłady Pracy (SECO/ WARWICK, RECARO),
- Świębodziński Dom Kultury,
- Ośrodek sportu i Rekreacji w Świebodzinie,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Ciburzu,
- Biblioteka Publiczna w Świebodzinie,
- Starostwo Powiatowe w Świebodzinie,
- Gmina Skąpe,
- Gmina Zbąszynek,
- Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie,
- Tworzec EGO – CREO Świebodzin

V. Podsumowanie.

Zadania Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie i wyznaczonego pracownika Powiatowej Stacji Sanitarно – Epidemiologicznej w Świebodzinie w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. Wyżej wymienione i opisane programy edukacji zdrowotnej i akcje profilaktyczne będą kontynuowane w roku 2024, modyfikowane w oparciu o bieżące wytyczne GIS w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju, województwie i powiecie. Zadania Edukacji Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie w oparciu o wytyczne i zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. Wyżej wymienione i opisane programy edukacji zdrowotnej i akcje profilaktyczne będą kontynuowane w roku 2024, modyfikowane w oparciu o bieżące wytyczne GIS w zależności od sytuacji epidemiologicznej w kraju, województwie i powiecie.

Sporządziła: Dorota Kimsa

Dokumentacja fotograficzna niektórych punktów edukacyjno - informacyjnych i zajęć warsztatowych i edukacyjnych w 2023 roku:

10.DZIAŁANIA KONTROLNO-REPRESYJNE

W roku 2023 na dzień 31 grudnia 2023r. w ewidencji PPIS w Świębodzińsku znajdowało się ogółem **1323** zakładów. Nadzór w tych zakładach prowadzą poszczególne komórki organizacyjne PSSE, w zależności od profilu i zakresu prowadzonej w nich działalności tj.:

- Higiena środowiska (komunalna) **236** obiekty,
- Bezpieczeństwo Żywności i Żywnienia **673** obiekty,
- Higiena Pracy **139** obiekty,
- Higiena Dzieci i Młodzieży **93** obiekty,
- Epidemiologia **135** obiekty,
- Promocja Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej **47** obiekty,
- Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny – brak stałych obiektów.

W roku 2023 na terenie powiatu w ramach nadzoru sanitarnego:

- przeprowadzono **2388** kontroli:
 - kontrole dot. stanu sanitarnego obiektów **1397** (zaplanowanych **783**, nieplanowane **614**)
 - wizytacje **91**
 - przeprowadzono **900** wywiadów epidemiologicznych;
- wydano **437** decyzji merytorycznych i **198** opłatowych, **28** postanowień,
- nałożono **47** mandatów na kwotę **13 450,00 zł**;
- pobrano do badań w ramach nadzoru **415** próbek, w tym: **263** - wody, **139** - próbek żywności, **1** próbkę kosmetyków, **12** wymazów w kierunku SARS-CoV-2 od pracowników ferm norek; w placówkach oświatowych wykonano **3524** - badań fizycznych, podczas poboru próbek wody wykonano **502** oznaczeń (chemicznych – **239**, fizycznych – **263**).
- przyjęto próbki do badań na nosicielstwo od ludności – od **784** osób pracujących i **146** uczniów, **42** próbki do badań na skuteczność działania sterylizatorów (spore) oraz **93** próbek z „nadzoru” nad osobami zakażonymi i nosicielami w kierunku patogenów jelitowych (m.in. Salmonella, Shigella) oraz **19** innych badań (**10** metodą PCR – zakażenia wirusowe, bakteryjne oraz pasożytnicze i **9** szybkim testem antygenowym – obecność norowirusów i adenowirusów).
- Nawiązano współpracę z lekarzami Podstawowej Opieki Zdrowotnej i zostało pobranych **21** próbek w ramach programu SENTINEL (grypa, RSV i Covid-19)

Działania kontrolne poszczególnych komórek organizacyjnych PSSE na terenie powiatu świębodzińskiego w latach 2018-2023

	Ogółem	HK	HŻ	HP	EP	NZ	HDM	Inne (Środki zastępcze/ wizytacje)
Rok 2018	1616	515	471	111	284	28	135	72
Rok 2019	1538	517	491	79	244	32	98	77
Rok 2020	9417	428	366	68	8410 wywiady	12	70	63
Rok 2021	6603	455	343	105	5530 wywiady	12	80	78
Rok 2022	5390	532	540	115	3969 wywiady	26	121	87
Rok 2023	2388	525	466	102	1051 (900 wywiady, 151 obiekty)	25	127	92

W roku 2023 w związku ze sprawami interwencyjnymi wniesionymi przez mieszkańców powiatu świebodzińskiego, **przyjęto 50 - próśb o interwencje**, z których **42** rozpatrzono we własnym zakresie, **21** z nich było zasadnych, a **21** niezasadnych, natomiast **8** przekazano wg właściwości jednostkom spoza Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sprawy interwencyjne dotyczyły:

- w zakresie higieny środowiska (HK): przyjęto **18** spraw interwencyjnych, z których **6** uznano jako zasadne, a **5** jako bezzasadne, **7** – przekazano wg właściwości jednostkom spoza PIS. Sprawy dot.: jakości wody, gospodarki nieczystościami płynnymi, stanu sanitarno-technicznego budynków mieszkalnych oraz stanu sanitarno-higienicznego obiektów użyteczności publicznej;
- w zakresie higieny, żywności, żywienia i przedmiotów użytku: rozpatrzono **18** spraw interwencyjnych, z których **7** uznano jako zasadne, a **11** jako bezzasadne, natomiast **1** przekazano wg właściwości jednostkom spoza PIS. Problematyka spraw dot.: stanu sanitarno – higienicznego zakładów żywnościowo-żywnieniowych oraz środków transportu żywności, funkcjonowania nielegalnych zakładów żywnościowo-żywnieniowych, jakości zdrowotnej żywności;
- w zakresie higieny pracy: rozpatrzono **4** spraw interwencyjnych, z których **3** uznano jako zasadną, a **1** jako bezzasadna natomiast **1** przekazanych wg właściwości jednostkom spoza PIS. Problematyka spraw dot.: warunków sanitarnych pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz zagrożenia zawodowego;
- w zakresie higieny dzieci i młodzieży: rozpatrzono **5** wniosków o przeprowadzenie kontroli interwencyjnych, z których **3** były zasadne a **2** bezzasadne. Problematyka spraw dot.: warunków higieniczno – sanitarnych dla dzieci, prac remontowych w obiektach,
- w zakresie epidemiologii: rozpatrzono **5** spraw interwencyjnych, z których **2** uznano jako zasadne, natomiast **3** bezzasadne. Problematyka spraw dot.: stanu sanitarno – higienicznego obiektów podmiotów leczniczych, postępowania ze sprzętem, zapewnienia pacjentom dostępu do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Zestawienie dot. porównania – Rozpatrzone sprawy interwencyjne w zakresie właściwości PPIS w Świebodziźnie, dotyczące obiektów funkcjonujących na terenie powiatu świebodzińskiego w latach 2016-2023.

ROK	OGÓŁEM ROZPATRZONO SPRAW INTERW.	ZASADNE	BEZZASADNE
2016	40	19	21
2017	45	16	29
2018	37	23	14
2019	41	24	17
2020	36	15	21
2021	29	6	23
2022	29	16	13
2023	50	21	29

Dokonano podsumowania rozpatrzonych w 2023 roku przyjętych spraw interwencyjnych i stwierdzono, że ogólna ich liczba jest większa, w porównaniu do lat poprzednich 2016-2022.

Ponadto w roku 2023 PPIS w Świebodziźnie w sumie wydał **437** decyzji merytorycznych, w tym nakazujących poprawę warunków higieniczno- sanitarnych w obiektach.

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE
ŚWIEBODZIŃSKIM ZA ROK 2023 | PSSE Świebodzin

Tabela : Ilość wydanych decyzji 2015 r. -2023r.

Lp	Komórka organizacyjna	2015 ilość decyzji	2016 ilość decyzji	2017 ilość decyzji	2018 ilość decyzji	2019 ilość decyzji	2020 ilość decyzji	2021 ilość decyzji	2022 ilość decyzji	2023 Ilość decyzji
1	Higiena środowiska (komunalna)	168	174	175	177	206	120	122	169	165
2	Sekcja Bezpieczeństwa Żywności	146	127	115	165	170	134	110	151	181
3	Higiena Pracy (nadzór nad środkami zastępczymi od 2019r.)	24	24	69	63	46	54	74	51	47
4	Higiena Dzieci i Młodzieży	15	12	2	9	3	5	9	12	19
5	Epidemiologia	30	35	28	284	10	2832 (kwarantanny)	15	14	18
6	Zaopobiegawczy Nadzór Sanitarny		1	4	28	0	3	0	0	7
7	Inne (w tym środki zastępcze)	(4)			(1)		0	0	0	0
	RAZEM	390	373	393	456	435	313 +2832(kwarantanny)	330	397	437

PODSUMOWANIE:

W roku 2023 działania PPIS w Świebodziźnie były zgodne z wytycznymi określonymi przez GIS i LPWIS w Gorzowie Wlkp. W związku z zaprzestaniem /zawieszeniem działalności przez podmioty wytypowane do kontroli, nie udało się w 100% zrealizować Planu Pracy na 2023r. Dokonywano również kontroli w związku z akcjami zlecanymi przez GIS i przekazywanymi informacjami od LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Ponadto kontrole przeprowadzano w związku ze stwierdzanymi nieprawidłowościami w czasie kontroli sanitarnych (rekontrole), a także w związku z występowaniem zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wniesionymi wnioskami od mieszkańców powiatu m.in. dot. interwencji, rozpoczęcia działalności i zmian w zakresach prowadzonych działalności.

